

KRISTUSOVA LJUBEZEN PRIGANJA CERKEV K DELOM LJUBEZNI V INDIJI

KATOLŠKI MISIJNI

LAS MISIONES CATOLICAS

5-6 MAJ-JUNIJ

1985

MAYO-JUNIO 5-6

CONGRESO EUCHARISTICO INTERNACIONAL EN NAIROBI KENIA, AFRICA

“Acontecimiento de gran importancia para la Iglesia”: así ha calificado Juan Pablo II el próximo Congreso Eucarístico Internacional que se celebrará del 11 al 18 de agosto en Nairobi (Kenia). La comunidad eclesial entera está llamada a prepararse espiritualmente a esta gran ocasión; se centrará en el tema: “La Eucaristía y la familia cristiana”, y ofrecerá a todo el mundo un claro signo de fe y esperanza.

De la cita de Nairobi habla el p. Ferdinand Pratzner, s.s.s., secretario del Comité permanente para los Congresos Eucarísticos Internacionales.

En los cien años largos transcurridos desde su creación, el Congreso Eucarístico Internacional sólo una vez ha tenido lugar en Africa. Fue en Cartago (Túnez) en 1930. Pero no se evidenció entonces con su dimensión verdadera el carácter y vitalidad de la Iglesia africana. Ahora se ha pensado llevar esta gran manifestación de fe y testimonio al corazón del continente y se ha elegido Nairobi, que se halla en situación de presentar una muestra de la madurez y vitalidad logradas por la Iglesia en Africa. Pero en la elección han influido también otros factores. Es el principal una cierta estrategia de los Congresos Eucarísticos Internacionales desarrollada estos últimos años bajo el estímulo, sobre todo, del Concilio Vaticano II: la de implicar cada vez más a las comunidades eclesiales de todos los continentes y abrirse al mundo. En su origen, los Congresos Eucarísticos eran manifestaciones de religiosidad y piedad eucarística en medio de una sociedad en creciente secularización; ahora son más bien instrumento para proclamar el mensaje de salvación entrañado en el Sacramento del Cuerpo y Sangre del Señor, al hambre concreto con todos los problemas y dramas que le atormentan.

— El tema del Congreso de este año “La Eucaristía y la familia cristiana”, ¿tiene vinculación especial con la realidad africana?

Efectivamente. En Africa los valores de la familia son muy sentidos, forman parte de la tradición y cultura del pueblo. Se considera al individuo en cuanto miembro de una familia; el matrimonio no es mero hecho privado entre dos personas, sino que implica a toda la comunidad. Pero es menester tener en cuenta que el tema de la familia es asunto fundamental y de interés general para todo el mundo. Se refiere a una de las cuestiones más importantes, no sólo para la Iglesia y la sociedad de hoy, sino también para las futuras. Por ello, el Congreso Eucarístico de Nairobi no está dedicado exclusivamente a las familias africanas, sino a todas las familias cristianas y estudiará a fondo su papel, esperanzas e igualmente problemas y dificultades que se acusan en Africa y en cualquier otra parte del mundo.

— En el mensaje enviado al cardenal Opilio Rossi, Presidente permanente de los Congresos Eucarísticos Internacionales (cf. *L'Osservatore Romano*, Edición en Lengua Española, 2 de septiembre, 1984, pág. 2), el Papa destaca “el profundísimo vínculo que hay entre el Sacramento del Cuerpo y Sangre del Señor y esa ‘célula primera y vital de la sociedad’, que es la familia”. ¿Cómo se expresa esta vinculación?

(Continuará.)

MISIJONSKI JUTRI IN INDIJA

Zlasti med obema vojnama je nam Slovencem Indija bila blizu. Že otroci smo se učili pesmi o „Indiji-Koromandiji“. In malo starejši smo že vedeli za Bošonti in „Slovenski bengalski misijon“. Dežela sanj mnogih idealnih mladostnikov.

Kaj bo z Indijo v prihodnjih sto letih? To vprašanje je za Cerkev velikega pomena. Za kitajskim narodom je indijski najbolj številen. Indija se ponaša, da je najbolj razvita med nerazvitimi deželami in pripada celo v vrsto desetih najbolj industrijskih dežel na svetu. Sanje so velike. Že pokojna Indira Gandhi jih je gledala pred seboj. Po njeni tragični smrti jih še bolj resno, morda še bolj realistično gleda njen sin.

In vendar je socialno življenje še vedno urejeno po tri tisoč let starih tradicijah, ki so prepletene s hinduizmom. Že itak je dežela polna kontrastov. Ima najvišje gore, najbolj močvirna ozemlja, ima sneg in tropsko vročino, je polna očarljive lepote in velike pustote. Čeprav jo je pokojna Indira skušala prikazati kot vodilno silo v Aziji, vendarle ostaja „svetovna hiša uboštva“. V Indiji živi 710 milijonov ljudi. Od teh jih je štirideset odstotkov podhranjenih. Dve tretjini nista pismeni. Starostna doba je okoli petdeset let. Otroci umirajo na veliko. In kljub temu in kljub načrtnemu omejevanju rojstev s sterilizacijo bo leta 2000 indijski narod presegel milijardo.

Koraki v nov svet so pogumni. Že leta 1957 je bila izvedena agrarna reforma, a vendarle je praktično še vedno fevdalni sistem tisto zlo, ki nenehno veča množico ubogih. Še vedno je sto milijonov paričev, ki jim je pokojni Gandhi dal krasno ime: „harijinas – božji otroci“. Po postavi imajo vse človekove pravice kot drugi, a v resnici so izobčenci. Mati Terezija in njene sestre in bratje in nešteti drugi misijonarji jih pobirajo v obcestnih jarkih in jim omogočajo vsaj človeka vredno smrt, če že ne morejo več rešiti življenja.

Žena je še vedno zapostavljena. Kako čudovito je indijsko ženo prikazal pesnik Tagore! A kako bedno je njeno življenje zlasti na podeželju. Poroka je še vedno trgovina, čeprav po zakonu prepovedana. Že otroci so poročeni. Neizmerna hinduistična potrpežljivost in vdanost da živeti vsem tem množicam trpinov. Med njimi pa so tudi še vedno iskalci notranje globine, potujoči romarji, v premišljevanje zamaknjeni saniasiji.

Že tri tisoč let pred Kristusom je bila na tem ozemlju visoka kultura, ki jo odkrivajo šele danes. In 1500 let pred Kristusom so iz severozahoda vdrli Arijci. Nastal je nov svet, nova kultura, nastal sistem kast, ki jih še danes poznajo, morda ne več vseh tritisoč podkast, ki so obstajale

nekoč, gotovo pa še glavne. Vsak dobro ve, kdo je braman in kdo je parijec. Ta sistem je vdolan v vernost hinduizma. Zato potrebuje časa, da počasi zamre. A zelo počasi. Kajti hinduizem ima v sebi dve sili: ne navadno nadnaravno usmerjenost in magično silo, da vse vsrka vase.

Zato katoliški misijon ni uspel. Če odmislimo sv. Tomaža, ki naj bi bil prvi apostol Indije, je gotovo krščanstvo prišlo v Indijo med četrtem in osmim stoletjem. Sirski arijanci v Kerali so nasledniki tega misijona. In zedinjeni Malabarci morajo nekje iz davnine črpati moč, ker imajo poklice: duhovniške in redovniške.

Potem je prišel s svojim „svetim nemirom“ Francišek Ksaverij in po zapadni obali Indije ustanavljal mlado Cerkev. Pribežaljšče so v njej našli predvsem ubogi. In je nato prodorni misijonar De Nobili skušal prodreti v svet višjih kast. On je obenem z Riccijem na Kitajskem dal povod za dolgo žalostno pravdo, ki se je končala s tem, da je bil misijon uničen tako v Indiji kakor na Kitajskem. In smo čakali, da je prišla Cerkev v devetnajstem stoletju tudi v Indijo zavita v plašč kolonialne politike. Kolikor že prej niso bili „prangviji“ – portugalošili mladi kristjani, so postali zdaj anglošili. Gotovo, čas gre preko vsega in nastaja nova, mlada, življenja polna Cerkev.

Kje smo danes, kje bomo leta 2000 in kje leta 2100?

Indija je tujim misijonarjem zaprta. Če pogledamo statistiko izpred dveh let, jasno pokaže tole sliko: katoličanov je 10 milijonov, to naj med 710 milijoni prebivalcev pomeni 1.6 odstotka. Škofij je kar 110, duhovnikov Indijcev 11.055, tujih misijonarjev le še 836. Še bolj jasno je z redovnimi brati: 2.338 domačinov in 136 tujih bratov. Pa od teh moramo že odšteti vsaj našega brata Vidmarja, če ne še precej drugih. Domačih sester je kar 46 tisoč. Od drugod jih je ostalo le še 1.195, ki so – razumljivo – večinoma stare. Domačini katehisti, ki jih je 25.000, nekako zaključujejo misijonsko delovno silo.

Kdor hodi po indijskih mestih, ga presenetijo katoliške šole, velike, naravnost izzivalno mogočne. To veliko pomeni, saj v Indiji je dve tretjini ljudi starih pod dvajset let. Torej je Indija mlada. Težav je tudi tu nebroj. Poleg uradnih jezikov: hindi in angleškega je še petnajst priznanih jezikov. Napor tudi za Indijce same. Če morajo iz Kerale v misijon na vzhod ali sever, se morajo učiti novega jezika, kot se ga morajo tujci.

Čeprav je v Indiji kljub odcepu Pakistana in Bangladeša še vedno 11.2 odstotka prebivalstva mohamedanske vere, in je sikijcev 1.9 odstotka in budistov 0.7 odstotka in kristjanov (ne samo katoličanov) 2.6 odstotka, je Indija preprosto hinduistična. In tu je misijonski problem.

Kakor nekoč se tudi danes misijonarji razhajajo, ko gre za vprašanje inkulturacije, ko gre za skrb čistega evangelija sredi hinduističnega

sveta, ki se ne brani sprejeti še kaj novega v svoj „panteon“, a noče oddati svojih verskih izročil, ki so povezana z življenjem Indije.

Ko je p Vāth pred pol stoletja pisal o usodnosti tega problema, je napovedal: če bo Indija v tri sto letih krščanska, bo to sijajen uspeh. In če naj damo odgovor na vprašanje, kakšen bo misijonski jutri v Indiji, ga verjetno niti misijonarji iz terena ne bi mogli dati. Ali: dali bi ga v upu in strahu. Eno ve vsak: misijonsko delo se mora nadaljevati.

Ni pa več dvoma, da je treba nuditi vso pomoč mladi indijski Cerkvi, ne le denarno, tudi in predvsem moralno. Slabotna bilka mora rasti in se razrasti. Morda se spet povrne čas, ko bodo mogli tuji misijonarji v Indijo. Takrat bo pred nami nova naloga. A za ta jutri, ki je pred nami, nam nalaga dolžnost, ki so jo sijajni razumeli in v prakso izvedli koroški Slovenci. Do zdaj so z denarno podporo pomagali vzgojiti že 700 domačih duhovnikov. Res, v tej številki so tudi bogoslovci od drugod. A pretežno so Indijci. Ko stojimo pred uganko, je morda vredno misel skleniti z besedo istega p. Vātha: Ko bo Indija krščanska, bo dala največje svetnike. Indija je nedvomno na poti h Kristusu. Ne vemo, kako dolga bo ta pot. A za nas je važen danes, da bo misijonski jutri za Indijo rast v Kristusu.

Franc Sodja CM

Indijski krščanski pogled na vlogo nebeške Matere Marije.

POD SONCEM, DEŽJEM IN VETROM

VLADIMIR KOS S.J., Tokyo

Hočem reči: naš japonski svet (in najbrž tudi prenekateri drugi misijonski svet) je podvržen sončnim žarkom veselja, pa dežnim kapljam trpljenja, potem (ali pa včasih: obenem) vetrovom, ki prinašajo zavest negotovosti in nemoči, in spet sončnim žarkom veselja, ker nad nami bedi tako ljubeznivo Božja Previdnost. Oči svete vere lahko odkrivajo tudi med svinčenimi oblaki oblaka božjega sonca, tako raztresene, da je še tako črn kotichek – črno svetlikajoče se barve. Največjemu Strategu služimo, mi na terenu in vi v nadvse važnem zaledju, in Gospod vse tako lepo uredi, razporedi, uravnovesi, predvideva, da misijoni kljub vsemu napredujejo, čeprav ne nujno pri nas – misijonski teren je namreč z ozirom na en sam svet medsebojno povezan v eno samo resničnost pod srcem ene same Kristusove Cerkve. Včasih se v misijonarjevo roko ujame celo prgišče žarkov, da jih je dovolj za smehljaj, nasmešek in smeh – če bi se zmeraj smeli zasmejati... Čutim, da nisem dovolj jasen, ker nekam posplošujem to, kar se mi je oni, resnično sončni dan, pripetilo. Kraj in čas bi ne mogla biti bolj konkretna: z električno sem se moral peljati točno 23 minut na tokijski severozahod, od postaje sem moral peš (taksi je predrag in hoja je odlično zdravilno sredstvo) dobrih dvajset minut osebne brzine. In tudi hiša, v katero sem vstopil, je bila kar se da konkretna; od ostalih predmestnih hiš se je razlikovala po debelih zavesah na oknih, neke vrste vrtni predveži (ali predvežnemu vrtu; ne vem, kako bi temu rekli; po japonsko sploh nič ne rečemo, le z očmi ocenimo vrednost zemljišča, dreves in cvetic, in pri tem pazimo, da se ne spotaknemo ob razne kamnite okraske od stezi do vrat) in sploh po razsežnosti tja v drugo nadstropje. Ne smete misliti, da sem stopal dvakrat s prazno glavo, se pravi, z nogami, ki bi podpirale prazno ali reinformirano glavo; dobri japonski prijatelji so me tokrat napolnili z vsemi potrebnimi podatki – skoraj z vsemi. Da se denarna moč te gospe ni v ničemer zmanjšala, kljub temu, da jo je mož – trgovec kar tako zapustil in odšel v večnost, in kljub temu, da jih gospa ima že sedemdeset (let). Da z vsem srcem ljubi drobnega, belega psička, o katerem stavlja najrazličnejša vprašanja, na katera si želi odgovora od svojih gostov, ki jim potem skuša pomagati v skladu s kakovostjo odgovorov. Da se gospa ne zadovolji s primitivnimi odgovori, posebno ne, če so njeni gostje katoličani, ker je gospa nekoč bila študirala katekizem, a se iz skrivnostnega vzroka ni mogla odločiti za krst.

Pot od postaje do hiše je bila kar se da konkretno lepa: nebesna modrina in zelenina dreves iznad zidov okoli hiš, in komaj zaznaten veter so se zlivali v umirjeno celoto, v kateri se je od časa do časa oglasil ptiček, da jo oživi. Imel sem občutek, da spadam k hazardnim igralcem na poti v Las Vegas... z upom na morebitni dobiček in z enako močno negotovostjo izgube... lažaj bi, če bi rekel, da me ni tokrat v prvi vrsti gnala želja po denarju za naših 50 otrok v zave-

Misijonar Kos, avtor tega članka (na skrajni desnici) v družbi z japonsko družino. „Ob misijonarjevi desnici je srčno dober zdravnik – budist –, ki ga vsem priporočam v molitev, da postane katoličan“, vabi p. Kos.

tišču (sedanja hiša jim postaja tesna, tako hitro rastejo); seveda ostane misijonar ribič v klasičnem pomenu besede, kakor je vanjo položil poslanstvo sam nebeški Ribič duš; Njemu sem se priporočil, da bi ne izvlekel na breg razgovora čisto prazno mrežo...

Naj preidem japonske formalnosti obiska; čez nekaj let življenja na teh otokih vam postanejo neke vrste podkoža, tako da se mora človek paziti, da ohrani iskrenost čustva, tako zelo postanejo kretnje in besede mehanične – vštevši nasmeh. Gospa je imela črno obleko in objokane oči. Napenjal sem možgane, da se spomnim informacij o sorodnikih, ki bi prišli v poštev za krsto – ne, ni jih bilo, gospa je bila brez omembe vrednih sorodnikov. Previdno sem torej omenil, kako se črna obleka prilega trenutno izredno mrzlemu vremenu, na železnici je celo sprednik sumljivo kašljal. Gospa pa me pogleda z velikimi, vodenimi, a prijaznimi očmi: „Veste, psiček mi je umrl!“ „Umrli?“ sem resnično osupnil; gospa je rabila izraz, ki ga na Japonskem rabimo navadno le za ljudi, ko se morajo posloviti od tega sveta; razen tega mi moji prijatelji niso o tem ničesar povedali. Gospa pa je mojo zaprepaščenost tolmačila na svoj ljubeznivi način kot nekako sožalje in mi je z načinom, kako me je posadila na sofo in kako nestrpno je poklicala služkinjo s čajem in slaščicami, dala vedeti, da ceni izvirno sožalje. Pozorno sem sledil razlagi o najlepšem psičku tega sveta, o njegovi razumnosti in navezanosti na gospo; kako ga je zmeraj klicala z moževim imenom; kako se je prehladil in kako tudi najboljši (in denarno najdražji) specialist ni mogel ničesar ukreniti. Ves sem bil uho

in oči, a pri tem sem že drugič to dopoldne napel možgane za naslednjo potezo razgovora; pred obiskom sem si bil ogledal enciklopedijo o pasjih rasah in iz bogato ilustriranih strani so me zvedavo gledali živi psi in psice, o mrtvih pa ni bilo sploh nič zapisanega, kakšna pomanjkljivost!

Naj spet preidem nekaj formalnih kretenj, ki morajo spremljati pitje čaja in zauživanje slaščic. Naenkrat me je gospa napeto pogledala: „Takega psička ne bom več našla na tem svetu – povejte mi: ali ga bom lahko imela pri sebi v nebesih? Brez njega bi mi nekaj manjkalo. Spominjam se, da sem nekoč brala, da so nebesa kraj, kjer nam ljubi Bog izpolni vse dobre želje!“ Spet sem napel možgane; „nape!“ ni pretirano rečeno, ker mi ni bilo danih preveč sekund za razmišljanje; lahko sem jih raztegnil tako, da sem potegnil iz žepa robec za nos in usta – poteza, ki jo japonska etiketa priznava na celi črti. To trajala le nekaj borih dробcev sekund. Kaj nam je bila teologija razlagala o psih v nebesih? Ničesar. V nebesih jih ni; tudi v vicah ne in tudi najbrž ne v peklu, ker nimajo razumske duše. Le bitja z razumsko dušo se lahko odločijo za pekel sovražstva in za nebesa ljubezni (in malce med obema). „Gospod, povejte mi!“ me je znova prosila, ko sem kar se da počasi spravil robček v najbolj oddaljen hlačni žep. „Kako ste prav povedali, gospa, da v tisti končni sreči, ki ji pravimo nebesa, vse naše dobre želje najdejo izpopolnitev. Ko bo ljubi Bog videl vaše srce, kako si želi tega psička, vam ga bo znova ustvaril.“ „Znova ustvaril?“ „V svetem pismu beremo, da lahko Bog spremeni kamne v žive ljudi. Vsak pes je krasno bitje, a ni tako zamotano popolno kot je človek. In zato Bog ustvari psa takorekoč še z večjo lahkoto kot človeka.“ Gospe so se vodene oči nekoliko zasvetile: „Ali me psiček že zdaj čaka v nebesih?“ „Vse živali se ob smrti vrnejo v skrivnostno božjo Vsemogočnost, iz katere jih lahko Bog pokliče, kadar hoče. Živali se pač razlikujejo od človeka in ta razlika jih dela edinstveno prikupne“. Gospa je z vzdihom odložila nevidno težo in prvič pokimala; iz oči ji je pritekla solza, otažnosti ali tolažbe, nisem mogel vedeti, ker je bila solza vsa zapackana s kozmetičnimi barvami, ki dandanes skušajo izboljšati naravo japonskih oči in obrvi.

Služkinja je prinesla novo skodelico čaja, svež pladenj slaščic, in ko je odprla vrata, je zašumela voda nekje v kuhinji prav daleč; spomnila me je moje ribiške dolžnosti. „Lepo ste povedali, da nam bo ljubi Bog v nebesih izpolnil vsako dobro željo. A najprej moramo priti v nebesa.“ Gospa si je dala opravka s posodico za prelivanje čaja, jaz pa sem se moral odločiti: bom nadaljeval to misel? bom preskočil (z besedo, se razume) na problem financ za naše zavetišče? „Iz srca vam želim, da se kmalu odločite za krst – veste, krst je kakor rezervirana vstopnica na tokijsko zabavišče Korákuen; ni vam treba čakati v dolgi vrsti, a ko ste na zabavišču, se v skladu s svojim denarjem in željami odločite za to in ono.“ Iznad roba čajne skodelice sem pogledal gospo, kakor da sva stara znanca in nama ni treba zmeraj načeti podrobnosti: „Čujem, da imajo pri cerkvi v vaši bližini novega prijaznega župnika. Japonec je, bolj več jezika, ki se ga „mi od drugod“ do smrti

moramo učiti.“ Zavdihnil sem ob spominu na trdovratno japonsko slovnico, a gospa me je skušala tolažiti: „Brez akcenta govorite...“ „Hvala za priznanje“, sem rekel, „a kaj, ko večina Japoncev, kot da bi se bili dogovorili, nikdar ne omenja naših jezikovnih napak.“

Naj preidem, kako sva razgovor nadaljevala; na koncu se je strinjała s predlogom, da jo – takorekoč mimogrede – omenim novemu gospodu župniku; in če bi ga sama ne mogla obiskati – saj veste, kako je japonska žena zaposlena... – pa naj gospod župnik – mimogrede – vstopi na pomenek. Na koncu koncev mi je pokazala psičkove fotografije.

Ne vem, koliko slaščic sem pojedel, vendar sem se čutil nekam praznega na povratku; vračal sem se brez čeka. Toda v srcu sem vedel, da me ribiča ne bo zapustilo Nebeško Ribiško Podjetje, čeprav sem si želel že zdaj nečesa mehkega in štirikotnega v žepu, kot so pač čeki in podobne dragocene iznajdbe.

Čez nekaj dni – bila je psičkova obletnica v novem mesecu – me je gospa vprašala po telefonu, kaj pravzaprav delam na tokijski periferiji. Povabila me je na nov obisk, ker je pač telefon predrag za razlago (to zadnje sem poudaril jaz). Tokrat da ji moram lepo razložiti delo in potrebe v zavetišču. Zgrabila me je skušnjava, da na obisk odidem s šopkom krizantom – zaradi psička. Vendar je v meni zmagala evropska teologija: na obisk sem nesel drobno knjižico z naslovom „Lahek uvod v krščanstvo“. Še danes ne vem, ali jo je gospa prebrala.

DEŽ ZA BINKOŠTI (v oklepaju).

Dež je treba videti ob rožah.
(Malce vstran od starih, mokrih sten.)

Dež solzé v nakit nabira drobnat
vsaki duši, ki je v njej poet.

Le o čem nam v okno dež šepeče?

Ali hiša nam trdnó stoji?

Ali nam udobno ura teče?

(Svet je dan ljudem za srečne dni!)

Dež je večkrat tihoma prozoren.

Večkrat nič ne reče več ljudem.

Rož solzé v nakit nabira droben
(tistim dušam, ki vedo za Sen.)

Hočeš, da ti Sen v Besedo zlijem?

Onstran hipa, ki ga zgrabi smrt,
z Jezusovih ran Svoboda sije.

(Najbrž sme še dobri dež v ta Vrt.)

Prav Japonci s svojo rahločutnostjo za naravno in ustvarjeno lepoto bi morali poznati Svetega Duha, Tretjo Božjo Besedo, ki Mu po načinu človeškega razločevanja pripisujemo prenovitev božjega stvarstva, vštevši svet pravičnih in koristnih odnosov med poedincem in skupnostjo. Trenutno ni niti en milijon od več kot sto milijonov Japoncev – katoličan. Tako kot v letih pred 1. svetovno vojno Japoncem tudi zdaj omogoča mednarodni položaj, da skušajo uresničiti na svojih otokih, kar vidijo naravno dobrega pri drugih narodih. Ali bodo lahko s tem nadaljevali? Ali se bodo znali upreti tudi slabim zgledom? Molimo, misijonsko molimo, da se jim Gospod razodene kot Bog Oče, Sin in Sveti Duh! S svojo podjetnostjo bi lahko katoliški Japonci poleg svetovnih trgov pridobivali tudi za nebeško tržnico.

Vladimir Kos

Kadar Sveti Duh zaveje po Javi...

S. DEODATA HOČEVAR OSU, Bandung

V teku 450 letne zgodovine katoliške Cerkve v Indoneziji je 12. september 1964 zelo pomemben dan. Domače verstvo Java Sunda je v celoti vstopilo v katoliško Cerkev. Kako je prišlo do tega? Kako je nastalo to verstvo?

Princ Madrais Alibassa Kusumah Wijayaningrat je zapustil palačo svojih prednikov in začel hoditi po vaseh in mestih ter učiti prebivalstvo. Molil je in pokoril se je, potem pa okrog leta 1838 ustanovil vero „Java Sunda“, katere nauk je bil vzvišen in visoko moralen. Vas Cigugur, ne daleč od mesta Bandung, je postala središče te vere. Na stotine prebivalcev se mu je pridružilo. Število vernikov je raslo in je kmalu postalo najpomembnejša verska skupnost v pokrajini Sunda v zahodni Javi. A ustanovitelj je moral radi nerazumevanja veliko pretrpeti. Obrekovali so ga in končno pregnali v gozd Boven Digul, kjer je moral ostati od leta 1901 do leta 1907. Junaško je vse pretrpel in ostal zvest svojemu nauku, s katerim je skušal doseči popolnost, do svoje smrti.

Njegov sin princ Teja Buana Alibassa je prevzel vodstvo te verske skupine, a je moral po isti poti trpljenja kot njegov oče. Ko so Japonci v drugi svetovni vojni zasedli Indonezijo in je prebivalstvo silno trpelo, se je število pripadnikov tega domačega verstva znižalo na 10.000. Palača princa Teja Buana Alibassa, ki je bila središče te vere, je tedaj postala tudi središče odporniškega gibanja onih, ki so se borili za svobodo naroda. Prinčeva družina je morala zapustiti palačo, kjer je bilo zanj vedno več trpljenja od strani upornih fanatičnih mohamedancev, in se je zatekla v mesto Udang Cirebon.

Leta 1964 so se tudi komunisti lotili vere „Java Sunda“ in jo začeli preganjati, češ da nasprotuje drugim veroizpovedim. Proglasili so njihove poroke kot neveljavne pred zakonom, zasledovali so princa Teja Buana, da bi ga zaprli. Princ se je zatekel na misijon patra Hidayata OSC, ki je bil že več let njegov prijatelj. V tistem času je predsednik Sukarno proglasil samo štiri verstva za državno priznana: mohamedance, kristjane, budiste in hindujce. A njegovo ministrstvo za vere je istočasno izjavilo, da ima vsaka druga vera, ki ne nasprotuje obstoječim zakonom, tudi pravico do obstoja, in da so poroke, sklenjene v veri „Java Sunda“ zakonite, če se le vpišejo tudi pri civilnih oblasteh. Minister je tudi tedaj odredil, da se izpuste vsi, ki so bili radi vere zaprti, in da so vsa obrekovanja lažniva.

Med tem je Sveti Duh deloval v duši princa in njegovih učencev. Princ je tedaj dal javno izjavo: „V molitvi sem premišljeval duhovni svet mojega očeta in glas vesti mi je dejal, naj pustim vero „Java Sunda“ in se s svojo družino oklenem katoliške Cerkve. Vsem svojim učencem puščam svobodo, da se oklenejo vere po svojem prepričanju.“

To se je zgodilo 12. septembra 1964. Kmalu je 1770 družin, ki so pripadale veri „Java Sunda“, prosili za sprejem v katoliško Cerkev. V stotinah so začeli prihajati v župnišča Cirebon, Bandung, Ta-

Misjonarka s. Deodata Hoževnar, ki nam predstavi delo Svetega Duha v pokrajini, kjer ona zdaj deluje, med siamsko mladino.

sikmalaya, Ciamis, Garut in prosili za pouk. Pater Kupens OSC je stopil k mestnim oblastem na pogovor, kako bi najbolje uredili pouk pred prejemom svetega krsta. A šele leta 1965 se je pouk dejansko začel in mesec januar 1965 je torej začetek misijona v Cigugur in Kuningan. Katehumenov je bilo veliko. Prva skupina je bila krščena 7. oktobra 1965. Krščeni so kajpada še nadaljevali svoje poglobljanje v veri po farah, katerim so pripadali. Palača princa Teja Buana je postala začasna Cerkev. Katoliško življenje novih kristjanov se je lepo razvijalo in misijonarji so neutrudno šrili blagovest tudi v okolici središča Cigugur. Ustanovili so več postojank s cerkvami. 15. septembra 1965 so se v kraju naselile tudi redovnice, sestre sv. Karla Boromejskega, da bi pomagale ljudem v zdravstvenem pogledu. Leta 1973 so odprle bolnišnico. Misijonarji pa so na vseh postojankah začeli tudi s šolami, ki jih morajo sami vzdrževati, kajti prebivalstvo je revno.

Princ Taja Buana je umrl leta 1978.

Naslednje leto pa je nastopila verska kriza: Eden njegovih sinov je zapustil Cerkev in se pridružil sekti „Kebatinan“, ki je zelo razširjena v srednji Javi. Beseda Kebatinan pomeni „notranjost“. Pripadniki te sekte verujejo v Boga, se posvečajo premišljevanju in skušajo lepo živeti.

Vsi drugi člani družine princa Taja Buana so ostali zvesti katoliški Cerkvi. A izgubili so svojo cerkev, ki je bila v palači princa Taja. Tedaj je zapustilo Cerkev okrog 800 nekdanjih pripadnikov vere „Java

Sunda“. Nekateri so prestopili k protestantom, drugi pa k sekti „Kebatinan“. Tisti, ki so ostali zvesti, so si poiskali novo svetišče in začeli graditi celo novo cerkev v Ciguguru. 22. avgusta 1981 je pokojni škof Arntz podelil tamkaj novim katoličanom zakrament sv. birme. Naslednjega leta je bila nova cerkev dograjena in 28. julija so jo blagoslovili. Istega dne so tudi posvetili dva domačina iz fare Cigugur v duhovnika. Cerkev je posvečena Kristusu Kralju. Fara Cigugur šteje danes okrog 4.000 katoličanov in ima na raznih postojankah 156 katehumenov.

Cigugurju je bil dolgo časa pridružen tudi mali kraj Cisantana, a ker je le precej oddaljen od Cigugurja, so tamkajšnji katoličani 7. novembra začeli zidati lastno cerkev, ki so jo končali 10. aprila 1966. V ta kraj so prišle na delo tudi uršulinke, da pomagajo pastoralno in da vodijo osnovno šolo. A prišla je preizkušnja: 5. julija 1980 je cerkev nenadoma pogorela. Ljudje mislijo, da so jo požgali muslimani, ki so v tem kraju zelo fanatični. Verniki so na razvalinah cerkve nadaljevali z bogoslužjem, v šolskem razredu pa so hranili Najsvetejše. Že naslednje leto pa so začeli z gradnjo nove cerkve, iz kamna in s streho iz pločevine. Gradnjo so končali v avgustu 1982. Tudi jaz sem jim mogla nekaj malega pomagati s pomočjo misijonskih dobrotnikov. 15. avgusta je bilo posvečenje nove cerkve, pri katerem sem bila navzoča. Cerkev je posvečena Materi božji. Dolgo časa pa niso imeli v njej nobenega Marijinega kipa. Pred nekaj meseci se mi je posrečilo najti zelo lep Marijin kip z Jezusom v naročju in sem ga z misijonskimi darovi kupila ter ga ljudem poklonila. Upam, da bo mnogo duš tega kraja prišlo „Po Mariji k Jezusu“, čeprav se je v bližini cerkve naselil protestantski pastor, ki skuša katoličane „spreobrniti“; misijonarji s sestrami z zaupanjem v moč božje milosti junaško nadaljujejo s širjenjem Kristusove Cerkve.

LEPŠA KAKOR SEN

Vem, da to je sen: hoteti
zlato harfo!
Rad bi z zvoki pletel krono rož
Mariji v dar.

Srčno dobra, srčno krasna,
Božja Mati.
Lepša kakor sen si, živa vsa
v Deželi nad.

Celega sveta kraljica,
Dekla dekel.
S tistim najresničnejšim smehljajem
izpod vek.

Napisano januarja 1985, ko se spominjamo začetka trpljenja v načrtnem preganjanju japonskih kristjanov 17. stoletja, ki so tolikokrat umirali z Jezusovim in Marjinim imenom na ustih.

Vladimir Kos

STRMO LETO...

Nadaljevanka. Napisal JOŽE CUKALE, Bengalija

VII

Prošnja starega Goroja je v njem potišala za nekaj dni, ker so po vaseh vzbuhtele ošpice in trebušno vnetje je nadlegovalo starejše ljudi, da so se držali doma. Vodnjaki so se sušili, ker je množina podtalne vode rapidno padala. Zeleni kokosovci so jadrno zginevali z dreves, čimveč bolnikov je poležkavalo. Voda kuhanega ječmena in kosova voda sta držala bolne želodce v šahu. S šubrotom sta bila ves dan na nogah in klečala ob bolnikih. Vera preprostih in maziljenje z blagoslovljenim oljem sta spravila več ljudi na noge, kot umetnost padarjev.

Večere je rezerviral za pisanje pisem, kaplan se je pa zaposlil v župnijskem uradu.

Komaj je čakal, da ukrade nekaj prostih ur za branje Pritiš Nandija, ki ga v poeziji zadnjih desetih let še nihče ni prekosil, in njegovega prijatelja Urdu poeta Kafi Azmija. Vrstice tega zadnjega muslimanskega literata so ga opajale, posebno tista o Marijinem Sinu:

Morda si Bog,
morda si sin Boga,
Mesija, Mir, najlepša vizija,
kdorkoli si, Ti zame si Resnica,
jaz upam vate...

Tudi njegov dnevnik je že precej nabrekel z izrezki časopisov in fotografij.

A danes ne zdrži več. Mora na pot. Posebno ker pri šambuju ni zadnjič ničesar opravil. Pijani delirij ga drži v svojih krempljih.

Prva ga je uzrla šuborna, mati šejle. Iz župnijskih rubrik bi ji mogel našteti štirideset let, iz oči ji pa sije komaj trideset. Le zadnje čase dozoreva prehitro. Kolobarji pod očmi pa razodevajo trudnost, ki sveti iz mrzličnih utrinkov oči.

Pastir je vstopil in takrat je pričelo vreti iz nje, kakor lava. To je bil bolj krik otroka, kakor dorasle žene, krik nekoga, ki se je izgubil, pa ne ve iz pragozda...

„šejla, šejla!“

Mož jo je opomnil, naj vendar ne vpije, pa je tudi njega zmagalo in sesedel se je ob steni kot prazna vrečevina. Pridružil se jima je še jok dveh sester. Njih falzet je izpričaval, da so jima grla že čisto osušela. Materin glas je ponehaval v lamentacijo žen iz svetih Pisem. Bila je bolj popevka ranjenke kot tarnanje. Prišlek je prisluhnil tem razbolelim sevdalinkam.

Kot da vsa žalost Indije joka v njej...

Obstal je, stopil par korakov naprej, pa spet obstal. Stisnil je ustnice med zobe, ker se je moral obvladati, da tudi njega ne potegne v to

razburljivo ginjenost. Oči so mu postale nekam motne in moral se je odkašljati. Čutil je, da je del njih.

Pred njim je med stebroma, ki sta oberoč nosila verando, slonela slika dekleta, ocvetena z rožami in pod vencem so se vili tanki modrozeleni svaljki dima iz prižganih obrednih paličic, izpuhtevajočih ekso-tično vonjavo, podobno šmarničnim in cvetovom limon.

Paličice morajo goreti, da darujejo svoje dišave, dokler ne izgorijo. Spokojni obraz na sliki razodeva mir neveste, ki spi.

Sedel je in se zbral za trenutek.

Tisti premor je vplival kot taktirka pevovodje, da so tožbe razbo-ljenih src prešle iz fortissimo v šepet vzdihov. Potem je vse potihnilo.

Skozi drevesa kriševcev¹ je kakor z lokom po vijolini potegnili veter. Večina je sedela s hrbti, oprtimi na steno, zroč proti vrtu in preko dreves v neznano. Oči vseh so bile nabrekle od solz. Mogočne veje kokosovih orehovo so, razgibane od južnega vetra in odhajajoče pripeke, odkrivale in pokrivalo strešne robove bližnjih hiš, ki so v ljubkem neredu, kakor hoja gosi, hitele proti obzorju. Tišina je možu šepetala na uho Pavlove besede tistega Makedonca, ki je stegnil roke proti apostolu:

„Pomagaj nam, če moreš...“

Razumel je, da mora od lupine k jedru.

„Kdo je tisti, ki je norel za šejlo?“

Napetost je za spoznanje popustila. Spregovoriti more le družin-ski poglavar. Nanj so čakali vsi. Tudi šoukal.

„Kalo“.

„Kdo je Kalo?“

„Tisti iz templja. Braminov najstarejši sin.“

„Tisti, ki je pogorel pri maturi. Skupaj sva hodila na isto šolo“ je butnilo iz šureša.

„Odkaj sta pričela hoditi skupaj?“

„Sploh nista hodila, kolikor jaz vem“, je pribil oče.

„Odkar je Loki nastradala z njim, je vsakteri na vasi na preži“, se je oglasil stari Goroj nekje iz zamračenega kota verande.

„Kadar dekle odrašča, mora meriti svoje korake, varovati oči pred hudim pogledom in uroki in držati jezik za zobmi. Če jo vaščan zaloti, da se ustavlja na cesti in pogovarja s fanti, takrat vas pričjenja šušljati. Zavist zažene krik, da bo treba tisto čečo poročiti. Koliko deklet pripeljejo vaše čenče v zakon!“ je stari Goroj pogledal šoukala.

„Ljudje božji, to je vendar postava harema, sad mogulskih časov. Mar naj ostane indijska žena za zmerom pod petami moškega sveta in vašelega mnenja? Vi starešine izbirate dekletom ženine. Ženski kriki so vam bob v steno. Tulite od jeze, žalosti in sramote, ko je prepozno vse trkanje po prsah. Kar zahtevate od ženskega sveta, je prisila. V templju Kristusove Cerkve, v središču sveta barantate in izmenjavate denar, ki ni vaš. Z bičem po hrbtu vam bi bilo treba dati...“

V vseh sedmih vaseh njegovega pastirovanja ni bilo problemov, da ne bi pustili v patru ožganih brazgotin. Visoko čelo mu je z izpa-

¹ Drevo vijoličnega razcveta in bohotne sence.

Mati Terezija, tolažnica Indijcev, ob srečanju z oblastnikom.

danjem las zlezlo še više. Kot na višinah Gaurizankarja so valovili ščpi zdaj že snežnih kodrov. Utrujen od zgodb in od žalosti, da se ni znal krotiti, je v duhu pokleknil in se spovedoval Bogu Vsemogočnemu, blaženi Mariji vedno Devici in vsem svetnikom, vmes pa čakal na odgovor ljudi.

Svežnji češminovih grmov so se družili z vonjem agarbati², katerih prijetno dišeči azurni svaljki so pričeli božati nosnice.

Mati se je opogumila.

„Šele pred dvema tednoma smo zvedeli, da se domov iz šole rada ustavlja pri templju. Pazi, šejla, ljudje imajo jezike, sem jo svarila. Imajo čas, naj opletajo z njimi, mi je mala trapa odgovorila.“

„Zagovorili so jo“, je nekdo od zadaj pripomnil.

„Zagovorjenega kruha se mnogo poje“ se je nekdo obregnil.

„Vrgli so nanjo uroke. Uročili so ji oči“ si je ena tet podprla glavo in zastrmela v tla.

„Čenče“, se je utrgalo iz šoukala. In vendar ni bil čisto prepričan, da ji niso primešali med čaj kakšne čorbe, ki drami speče hormone. Stare ajurveda skrinje skrivajo stvari in moči, ki utegnejo prinašati sanje ob belem dnevu. Brainwashing – pranje možgan na vasi – ...

Duhovnik je bil odprt za sprejem tisočerih možnosti, ki jih ajurveda³ vari iz koreninic, apojev in strupenih jagod, za katere skrivnosti ve le ceh padarjev in vražarjev.

„Borite se nam ni treba le zoper meso in kri, marveč zoper sile

2 Posebna vrsta dišečih paličic.

3 Črna magija.

teme, zoper duhove v podnebu.“ Apostolove besede imajo svojo težo.

Šoukal je umel brati znamenja, vrednotiti dogodke, pretehtavati vplive. Knjige indijskih filozofov in modrost starih rišijev je zrla vanj s knjižnih polic. Mit o bogovih Mahabharata, zgodbe o božanstvu Krišna, Ramu in njegovi ženi Siti, ki jo je preganjal po gozdovih hudobni Rakoš, so ga sprva bolj žalostile, a v njegovi zrelejši dobi so mu še bolj poglobile vero v Gospoda vseh bogov, ki je Alfa in Omega. Simboli božanstev so ga prepričali, da predstavljajo predverje resnice. V templjih indijskega partenona so zakopani minerali resničnega. Čakajo na Boga, ki prihaja, da jih odkrije po Cerkvi.

Ni se pa mogel sprijazniti z malikom Kali.

Kali. S temnoplavo kožo, z lasmi, ki ji rojijo z glave, kot povodenj kač. Malik zre v človeka samo s svojo pasjo belino oči, zoženimi kot pri kači, z gorečim jezikom, ki ji pada do pasu. K njej se zatekajo morilci in tisti, ki načrtujejo posilstva in rop otrok.

Boj se noči božice Kali!

Takrat vrtnarji čujejo svoje vrtove vso noč in ženske ne smejo na cesto, kajti takrat je vse dovoljeno. Kličejo jo mati, pa ji morajo darovati zlatnino, dragulje, mlade kozličke. Kri nedolžnih otrok se drži njenih prišiljenih prstov in prstov njenih svečnikov.

Krvoločna Kali. Zavrgel jo je Gandi. Zamrzil jo je tudi Šoukal.

Zamrziš nekoga, ki obstaja. Božica je bila zanj personifikacija zla. V svetih Pismih je govora o sovražniku, ki seje ljulko. Hudič ni samo pojav, ki se izgublja v simbolih mitologije. Je oseba, katere prisotnost je že tolikrat občutil. Ubijavec od začetka, v deželi teme in smrtnih senc.

VIII

„Oče, spati ne moremo.“

Stari duhovnik je občutil, kako se je zagrizel vanje strah pred duhovi. Evangelij je prihajal vanje prepočasi, segal je takorekoč le par milimetrov pod kožo. Starožitnosti poganstva so še globoko tičale v ljudeh. Krščanstvo je prišlo prepoceni. Zaradi vere niso pretrpeli ničesar.

„Strah nas je.“ Je vzdihnila ena deklet.

„Jezus je mir. On vam govori, ne bojte se!“

Še zmerom niso upali s pogledi na stelažo, kjer je navadno stala steklenka fonidola, ki kroti rižu snetje in prinaša življenje klasju. To je strup, podoben mišjemu strupu.

Bakešor je vas, oddaljena od cerkve tri milje hoda, kamor glas edinega zvona ne seže, pač pa tulijo rogovi po sončnem zahodu, da odganjajo zle duhove. Včasih zatulijo tudi, kadar se on prikaže blizu templja, kajti njegovih prihodov duhovi ne prenesejo. . .

„Ali v družini molite?“

Nekaj glav je neodločeno prikimalo, kradoma zroč drug na drugega.

„Kadar vam je molitev na skrajnem koncu dnevnih opravkov, obležite seveda utrujeni in zaspite. Tako vam gredo dnevi in tedni v delo na polju, za Boga ni časa.“ Sklonil je glavo in znižal glas.

„Če začno ilnati zidovi pokati od vročine, je treba gospodarju nekaj ukreniti, ali ne? Molitev je napor, a rožni venec je vendar prijetno srečanje z Njim in obnem odpočitek. Na začetku je treba malo prisile, potem se pa nebo samo poniža in pogovor prehaja v dialog, v dvogovor. Nazadnje ostane le poslušanje in ne več prošnja in tarnanje. Je tako, kakor kadar se dva zaljubita. Rabita čisto preproste besede, ki pripovedujejo dolge zgodbe ljubezni. Problemi usihajo sami od sebe. Je tišina. Dar je in milost.“

Molitev duhovnu ni predstavljala več problemov. Matematika duhovnosti s svojimi kategorijami se mu je povsem razblinila. Zanj je naravno prehajalo v nadnaravno in se prelivalo v brezbrežje mistike. Tako lahek mu je bil duhovni most od enega brega do drugega.

„Koliko je odpila iz steklenice?“

Šureš se je skorajžil in snel steklenko s police. Še zmerom se je držal tisti ostri duh mišnice, ki ti zadrge grlo, da moraš nehote po sapo.

„A preden je ugasnila, je prosila za odpuščanje“. Materi so se spet zalile oči s solzami.

„In ga je tudi dobila?“, je spregovoril duhovnik.

Ostali so v tihem, zdaj mirno odpuščajočem joku, vsi razen šureša. Izmuznil se je iz skupščine, z rokami v hlačnih žepih, z zgornjim telesom, pripravljenim na dirko. Šoukal je jadrno vstal in poklical fanta nazaj. Klic ga je ustavil na robu verande, kjer se je naslonil na podboj. V očeh mu je kljubovalno gorelo in patru ni bil všeč tisti ogenj.

„Poslušaj, dečko!“ Približal se mu je in mu položil oboje rok na ramena. „Imam nekaj zate. A preje mi obljubi, da se ne pritakneš Kala, dokler ne razcefraš s svojimi lastnimi pestmi nekega vruga, ki ti ga pošljem. Zavezan bo v vreči.“

„Šorbonaš – tristo medvedov, zdaj ni čas za šale“, so govorile fantove vročične oči, a gnev je prehajal v jezo in jeza v začudenje, ko so ga rentgenizirale šoukalove oči.

„Da. Mislim resno. Pošljem ti vrečo. Obesiš jo za hlevom na prečni tram. To je moja stvar, kako uročim Kala v vrečo. Ti jo obdeluj z vso silo in ne prizanašaj, razumeš?“

Fant je prikimal, razumel pa toliko kot kitajščino in odšel proti hlevu.

Midnaporski gozdovi so se že jeli blestiti v bakru nad Gangesovo krvino. Oklep, ki je držal družino v svojih kleščah, je jel popuščati. Zasllišal se je glas otroka, ki se je prelival od gugalnice pod strešnimi tramovi. Pozabili so nanj in nekdo je spravil v tek malo zibko na vrveh. Otroka so Gorojevi imeli na rejni, ker je bila otrokova mati zaposlena s postrežbo v majhni predmestni bolnišnici. Ročici sta krillili po zraku in na drobnem, lepo zalitem zapestju je duhovnik opazi! maduli.

Šoukalu se je pomračilo čelo. Že spet...

„Kje ste dobili tisti vražji žebliček? Najbrž spet pri tistem svečeniku, ki...“ imelo ga je, da bi zbdel, pa je samo stisnil zobe na spodnje ustnice, da je občutil slanost krvi med zobmi. Žena je hitro vstala in odpela otroku talisman.

„Daj ga meni.“ je trdo spregovoril pastir. Zabrisal je stvar daleč na vrt med banane, ki so se sklanjale nad ribnik. In vendar se ni mogel čisto vzdržati.

„Nekdo iz mandirja vam je upihnil luč in zdaj objokujete temo.“ V glasu je bilo usmiljenje in pretnja obenem. Kajti ti njegovi ljudje so vsak dan pod tolikimi pritiski. Če odjenja bolezen, se prikaže zmaj brezposelnosti, kadar se naseči mir med dvema prepirljivima sosedoma, zajaše hudič sedem hujših duhov in navali na vas, da vsaka špranja hlepi od razburjenosti in nakači srca proti srcem.

Bil je zelo občutljiv. Njegov duh je bil kot antena, ki hitro zazna dobro in hudo. Razločevanje duhov je bil dar poklica.

Še preden se je približal Gorojevi hiši, je začutil moč zlega, ki je kot magnetni pas obdajal okolico. Bil si je v svesti, zakaj ga je stresel srh po životu in ga je sredi vročine zalivala kurja polt.

Mandir božice Kali.

A z občutjem nevidnega sveta, ki mu je grozil, sta rastle v njem gorečnost in pogum, da se spoprime z vragom. Izziv je zahteval izziv in kdo se more ustaviti po robu Tistemu, ki je premagal grozo smrti, ugonobil moč greha in dvignil zastavo zmage?

Kakor slap se mu je vsipala iz srca molitev, ki mu je poživljala njegove duhovne baterije in jo je molil v več jezikih, po večkrat:

Hagios o Theos, hagios Ishiros,
Sveti Bog, Sveti Mogočni, sveti Brezsmrtni,
miserere nobis...
usmili se nas!

In bolj ko jo je ponavljal, močnejše je doživljal pričujočnost svojega Mojstra, ki mu je postajal izkustvo:

Duh Gospodov je nad menoj,
zato me je mazilil.
Poslal me je, da oznanim blagovest ubogim;
da naznanim ujetnikom oproščenje
in slepim pogled,
da izpustim zatirane v prostost
in oznanim leto božjega usmiljenja (Lk 4, 14).

Ta molitev je bila njegov ‚mantra‘ skrivnostni zagovor, proti kateremu ne more obstati noben ‚tantrik‘ urokov črne magije.

IX

Sprva je še opazil ni.

Tenka kot meglica v svoji še tanjši izprani oblecki se je približala in obstala, kot bi hotela prositi, ali smem?

Bila je Bašanti.

Za njo je prišla njena mati, sključena od revmatizma, da je bila videti dvajset let starejša v svoji zadnji polovici štiridesetih let. Prijela je deklico za suha ramena in jo potisnila pred patra.

„Kadar gre v šolo, jo moram spremiti mimo tistega drevesa, kjer navadno visi...“ pokrila je usta s sarijem. Ime šejle skoraj nihče ni upal izgovoriti več...

„Včasih izgubi pot in ne ve, kje je? Ob devetih zjutraj, ko je sonce že visoko, jo prične tresti mrzlica. In zelo jo utruji, kadar se ji prikazuje ona...“

Šoukal je le kimal z glavo, kot da pričakuje več novic...

Povabil jih je v krog.

Posedli so krog njega in Bašanti se je tesno privila k njegovim nogam. Obraz ji je razodeval občutje varnosti.

„Zdajle boste zaprli oči za trenutek. Storite, kar vam veleвам.“

Vsi so mu sledili in zaprli oči.

„Sedite čisto mirno in zravnajte hrbtenice. Zdaj položite svoje roke in dlani na kolena, naj padajo sproščeno. Tla naj čutijo povezavo z nogami, s stopali, s prsti...“

Samo nekaj starejših, ki jih je mučila naduha, je bilo slišati, a še ti so svobodneje zadihali in šum v asmatičnih grlih je skoraj prenehal.

„Tišina miru vam zdaj poljublja čela. Odmislite vse skrbi, ki ste jih pustili zunaj, pozabite jih. Mir polje skozi vaše oči, seda vam na ramena, ki jih upirate na steno, mir vam prehaja v srce, v obisti, v krvni obtok...“ Pater je govoril počasi, njegov glas je postajal kot žamet in vstopal z dolgimi presledki v notranjost.

„Počasi pričnite odpirati oči in dihanje, ki se vam je že uravnovesilo, naj postaja globoko, globoko. Glejte pred sabo in predstavljajte si, da je v sredi telesa in v globini duše Najvišji, ki živi v vas, JE-ZUS KRI...STUS, KI JE VAŠ MIR, središče vsega...“

Iz joga metode je počasi prehajal v japonski način ZEN molitve. Obstal je. Za nekaj minut je potišal. šivanko bi slišal pasti.

„Zdaj bemo končali to molitveno vajo z OČENAŠEM.“

OČE NAŠ, KATERI SI V NEBESIH – HE AMADER SORGOSTO PITA...

Molitev je bila bolj petje srca, kot govorjenje ustnic. Šoukal je skončal svoj molitveni program s psalmom, ki ga je prav počasi recitiral:

Dvigam svoje oči h goram,
odkoder prihaja moja pomoč.
Pomoč mi pride od Gospoda,
ki je naredil nebo in zemljo.
Ne bo pustil, da bi ti spodrsnila noga,
ne bo zadremal, kateri te varuje (Ps. 120).

Bašanti je zaspala. Z glavo na šoukalovih kolenih. Ni se zbudila, ko jo je prijel in rahlo položil k njeni materi. Potem pa je vzela steklenico blagoslovljene vode iz torbe.

„Že dolgo ni tako trdno zaspala“ je mati hvaležno sklenila roke in se s čelom dotaknila šoukalovih nog. „Vem, zdaj ji bo odleglo.“

Duhovnik je vstal in tiho obšel vse tri sobice, poškopril verando in sliko umrle šejle, potem pa vse skupaj blagoslovil v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

„Amen“ je bil dolg in prisrčen. Tako bodi.

Nekdo je pričel peti in za njim so pritegnile ženske in moški.

Bila je Tagorjeva „Klanti amar koma koro, Probh-pothe žodi pičiye – Odpusti, Gospod, če utrujen sem na poti...“

IZ SONČNE ZAMBIJE

IZ PISEM MISIJONARJEV

Navadno pod gornjim naslovom objavljamo sestavke o naših zambijskih misijonarjih, ki jih objavljajo v istoimenskem lističu, katerega od časa do časa izdajajo. No, kake nove številke tega njihovega glasila nimamo na razpolago, pač pa nekaj pisem misijonarjev iz te napredne misijonske dežele.

Lovro Tomažin S.J., ki v Lusaki organizira Dom duhovnih vaj in Marijino romarsko svetišče, zraven pa pomaga svojim slovenskim sobratom, je konec februarja med drugim sporočil tudi tole:

„Pri nas po navadi: vsakdo zaposlen pri svojem delu. Radko Rudež se je oktobra 1984 vrnil z dopusta in se je takoj spet vrgel v delo. Po Božiču je bil zelo izčrpan in smo se bali, da bo zopet zbolel kot lani. Janeza Mlakarja muči hrbtenica; jutri bova šla k zdravniku-specialistu za kostne bolezni. Ostali se dobro počutimo, razen kakega prehlada in malarije. V pogledu duhovnih vaj v našem Domu: Januarja sem imel tri skupine mladine, čeprav Dom še ni povsem dodelan; je bilo kar lepo. Pri fantih mi je pomagal neki bogoslovec, pri dekletih

Kapela Fatimske Marije na kraju, kjer p. Tomažin SJ gradi Marijino božjepotno cerkev v predmestju Lusake.

Fontje iz župnije sv. Kizita, ki so bili januarja 1984 na duhovnih vajah v še nedokončanem Domu duhovnih vaj. Bilo jih je 44.

pa neka sestra. A sredi januarja je začelo zelo deževati, zato sem moral duhovne vaje prekiniti, ker je bilo vse blatno. Po končani deževni dobi sredi marca bomo nadaljevali. Med tem sem imel nekaj duhovnih vaj po župnijah za člane Marijine legije, nekaj duhovnih obnov ter tečajev za različne katehiste-prostovoljce. Pri tem sem odkril plodovito delo, kajti pri nas je različnih katehistov-prostovoljcev zelo veliko na vsaki župniji in je v njihovih rokah v glavnem ves verski pouk katehumenov in mladine. Na žalost so pa ti dobri ljudje za svoje delo zelo slabo pripravljani, so čisto navadni kristjani z večjo ali manjšo mero dobre volje, a z veliko versko nevednostjo, nekateri so celo še zasidrani v poganskem praznovanju. Zanje bo treba organizirati tečaje in pa seveda duhovne vaje, da se jim vera poglobi in utrdi, in tako bodo zmožni širiti in utrjevati vero v mnogih drugih.

V začetku januarja sem zaprosil neko sestrsko redovno kongregacijo, da bi prevzela upravo in oskrbo Doma duhovnih vaj vsaj za eno leto. Dale so mi bolj malo upanja, a dokončnega odgovora še ni. Ako bo odgovor negativen, bo treba prositi drugje. Začasno jim nameravam dati za stanovanje ono hišo, ki je zgrajena za duhovnika, a takoj bo treba misliti na gradnjo sestrskega samostana.

In Marijino svetišče – bolečina mojega srca! O tem Ti bom napisal kaj prihodnjič...“

Iz Spokane, kjer delata tretjo družbeno probacijo dva zambijska misijonarja, o. *Jože Grošelj S.J.* in o. *Janez Mujdrica S.J.*, nam je pisal prvi in tudi nadrobil nekaj novic o sobratih v Zambiji: „Tomažin je imel prometno nesrečo, k sreči so vsi preživeli, Lovro je bil le opraskan. O. Janez Mlakar je naredil večne zaobljube meseca novembra in je zdaj polnopraven član zambijske jezuitske province. Podgrajšek je pri Sv. Kizitu sezidal stranišča. Stanka Rozmana je pa pičil škorpijon...“

P. Lojze Podgrajšek doživlja na misijonu v Kizito in Lilandi težke in lepe trenutke:

Za mladega župnika, kot sem sám, je delo na tako veliki fari izredna šola. Kar naprej se valijo nenehno nova izkustva, izzivi, presenečenja. Poleg gradbenih prizadevanj pa je tu ogromno dušnopastirskega dela. Včasih sem naravnost zgubljen: kaj sedaj storiti, kam najprej na spoved, za katerim pokojnikom iti na pokopališče, da se komu ne zamerim, in podobno. Pa ne le taka „zunanja“ razpotegnjenost; tudi med samo poročno mašo so me pred nekaj meseci bili trenutno popolnoma zmedli. Naj opišem dogodivščino.

Sobota zjutraj. Med otroško mašo – cerkev v Lilandi je bila nabitó polna – bo bela poroka. Bela poroka je takrat, ko fant in dekle do same poroke ne živita skupaj. To je pri nas redkost! Večina parov namreč najprej želi otroke, šele nato zaprosijo za poroko v cerkvi. Brez otrok pa tukaj ne kaže pričakovati dosmrtné zakonske zveze.

Torej, maša se začne. Mladi par sedi na posebnih stolčkih pri oltarni stopnici, pevci pojo „Gospod usmili se“, nakar zagledam mlado mater, ki se približuje poročencema. V rokah ima otročka, ob njeni levi in desni pa stopata dva fantka. Odločno pristopi k nevesti, jo potegne proč, prisede k ženinu in prične glasno kričati: „A tako, kaj pa tvoji otroci, kdo bo zanje skrbel, ti baraba...“, nakar mu otročiča položi v naročje, sama pa posadi mala fantiča na kolena. Vsi v cerkvi smo ostrmeli, pevci so utihnili, vseh oči so uprte vame... Zaprosil sem pevce, naj nadaljujejo, medtem sem pa razmišljal, kaj storiti... Nič ni; poroke danes ne bo... fant ni povedal resnice, ni izpolnil pogojev za prejem zakramenta poroke... Otrokom in vernikom sem „zapovedal“, naj molijo rožni venec, medtem ko sem iz cerkve poklical starešine, ženina in njegovo „prvo“ ženo. Obvestil sem jih, da poroke „danes“ ne bo, da pa moram takoj nadaljevati z mašo in zato naj vsi skupaj pridejo po maši v župnijski urad, da se zadeva uredi. Tako smo tudi storili. Vendar pa še danes stvar ni rešena. Kolikor sem slišal, je proces še vedno na sodišču.

Pa tudi lepa izkustva krasijo moj vsakdan. Prejšnjo nedeljo sem krstil 156 katehumenov. Maša je trajala tri ure in pol. Cerkev je odmevala v radostnem petju – take maše še nisem imel v svojem duhovniškem življenju! Kakorkoli že, lepo je biti misijonar!

Nova cerkev v Chelstonu.

V nedeljo, 17. februarja letos je p. Janez Mlakar blagoslovil novo cerkvico v Kapiriombi, eni od mnogih podružnic župnije Chelston. Kapiriomba je velika državna farma. Poleg uslužbencev na farmi se

zbirajo v novi cerkvi k maši tudi okoliški kmetje. Za gradnjo cerkvice jih je navdušil član njihovega cerkvenega odbora Bernard Mūsoka. Zgradili so jo v enem mesecu in to izključno z lastnimi sredstvi. Dober primer, kaj lahko stori navdušen laični voditelj.

Žaga je zapela pri sv. Jožefu.

Na letošnjem novoletnem srečanju slovenskih misijonarjev v Mumbwi smo se zmenili, da se bomo tudi med letom kaj obiskali. Že proti koncu januarja so se patri Janez, Stanko in Lojze napotili k Sv. Jožefu v Kaluluši, kjer složno delujeta patra Ernest Benko in Miha Drevenšek. Nismo se šli menit, ampak z motorno žago smo jim šli pomagat podirati drevesa. Pri Sv. Jožefu bodo gradili novi dom za minoritske kandidate. Pripravljajo gradbišče in drevesa morajo stran, debela pa na žago, da bo dovolj desk za streho in stopnice. Tri dni so padala drevesa, bratstvo med nami pa se krepilo. Pri podiranju dreves je posebno prišel na račun p. Lojze, ki je s Pohorja doma.

Avgusta se vračata s tretje probacije iz ZD patra *Janez Mujdrica* in *Jože Grošelj*. Pripravljena sta na vsako delo za Cerkev v Zambiji.

Na počitnice pa se odpravljata patra *Stanko Rozman* in *Janez Mlakar* ter brat *Jože Rovtar*.

Na severu Zambije, že blizu zairske meje delujeta kot omenjeno, dva minorita, o. *Miha Drevenšek* in o. *Ernest Benko*. Slednji nam je v začetku leta pisal zanimivo pismo, v katerem nam tudi pove, da sta zdaj z Mihom Drevenškom oba skupaj, zadolžena za vzgojo minoritskega domačega naraščaja. Takole piše:

„Lani poleti sva bila oba z Mihom doma na dopustu. Srečanje s sobrati je bilo tako prisrčno, da sem se kar malo težko od njih poslovil in le misel na delo, ki me je čakalo tukaj v Zambiji, mi je dala moči, da sem se vrnil. Moja ata in mama se še kar dobro držita, čeprav sta oba precej bolehnata.

Odkar sem se spet vrnil v Zambijo, sem kar pošteno zaposlen, verjetno celo preveč. Najprej smo kopali studenec, kar nam je vzelo skoraj dva meseca časa. Delo je bilo zelo naporno, ker smo kopali v najbolj vroči dobi. Proti koncu sem bil kar malo v strahu, da nam bodo radi tega naši postulanti zbežali. Bil sem morda preveč zahteven napram njim. Hvala Bogu, delo smo tik pred deževno dobo srečno končali in sedaj imamo vodo, fantje so pa tudi ponosni na delo, ki so ga opravili. Proti koncu novembra smo pripravljali prostore za duhovne vaje, ki smo jih imeli v začetku decembra za fante, ki bi radi vstopili v naš red. Po končanih duhovnih vajah sem malo preuredil semeniško pisarno, tik pred božičem pa spet obolel za malarijo. Praznike sem zato preživel prav po bolniško. Največ časa sem bil v postelji, le polnočnico in božične maše sem imel z ljudmi na podružnicah.

2. januarja smo se skoraj vsi slovenski misijonarji v Zambiji zbrali pri o. Stanku Rozmanu S.J. v Mumbwi na našem vsakoletnem srečanju. Čas je kar prehitro mineval, pa smo morali kmalu vsak nazaj v svoj delokrog. Na starega leta dan se je preselil na naš misijon p.

Miha Drevenšek. P. Miha in jaz bova tri leta zadolžena za naš redovni podmladek. Čaka naju precej trdo delo in le čas bo pokazal, če bova z božjo pomočjo mogla res kaj storiti za naše domače poklice. Kmalu bova začela graditi novo semenišče za 30 postulantov. Miha že nakupuje gradbeni material, kar je trenutno kar velik problem tu v tem delu Zambije, ker vsega primankuje. Načrt za novo stavbo je napravil arhitekt Jože Biščak iz Ljubljane. Če nama bo uspelo delo dokončati, bomo imeli za vzgojo naših fantov primerne prostore.

Delo s fanti je kar zanimivo, saj nam vedno pripravijo kako „pre-senečenje“. Ko sva bila z Mihom na srečanju vseh slovenskih zambijskih misijonarjev pri p. Stankotu, si je eden od kandidatov zaželel dekliske družbice. Ponoči jo je ubral skozi cerkev v vas. Pa ni imel srečne roke. Vaški fantje so ga opazili in začeli kričati: „Kaj pa ti tukaj delaš! Ali nisi iz farovža?!“ Drugi dan so ga prišli zatožiti. Počasi smo ugotovili, da se je nekaj podobnega dogajalo že poprej. Ko so se zasliševanja zaključila, smo „počistili“ semenišče in imamo zdaj tri postulate manj.“

Iz kraja Chilonga nam je pisala tudi laična misijonarka, višja bolniška sestra *Barica Rous* v začetku marca. Tole nam pove:

„Premeščena sem iz internega oddelka, kjer sem se največ bavila s spolno boleznijo, na otroški oddelku. Opažamo, da je vsako leto več podhranjenih otrok. Ne vem, kaj je temu vzrok. Draginja bi prav za prav na podeželju ne smela biti, morda naraščanje prebivalstva v Mpiki, mesta blizu Chilonge. V Mpiki je center za severno zambijsko železnico in so tudi šole za železničarje, zato dosti ljudi na kupu. Sicer železničarji in učitelji kar dobro zaslužijo, pa tudi radi pijejo.

Letos ima Zambija dosti dežja. Pridelek bo obilen; če ne bodo izvozili preveč in tudi ne preveč piva delali, lakote ne bo.

Moj oddelku je ves čas tako poln, da imam vsak dan 20 in še več otrok brez postelje. Damo kar dva ali tri na eno posteljo. Potem je še mati otroka zraven, ki pa prinese seboj še drugega otroka, dojenčka, in tako imamo včasih na oddelku, ki je za 37 bolnikov, kar 150 oseb. Tako nas na oddelku res ne zebe, temveč je kar zadušljivo. Doma bi jamrali in pisali po časopisih. Tu pa kar mirno sprejmemo in delamo naprej ter rešujemo, kar se rešiti da. Pa je kljub temu v naši bolnišnici številno smrtnih slučajev manjše kot pa na univerzitetni kliniki v Lusaki.“

Končno naj čujemo, kako je doživel novi misijon v Zambiji misijonski brat marist, profesor *Zdravko Kravos*, ki je bil iz Kameruna prestavljen v Zambijo v kraj Chassa, kjer vodijo maristi veliko srednjo šolo z internatom za fante. Iz njegovih dveh pisem povzemamo sledeče:

„Najlepše pozdrave iz sončne Zambije! Ta teden sem prišel s sobratom v Lusako. V Chassi imamo 500 fantov, pa se je pokvarila vodna naprava, ker je že stara, cevi razžrte, motorji pokvarjeni. Treba bo preurediti.

Najzanimivejše je pa to, da sem se srečal s slovenskimi misijonarji. V nedeljo sem bil pri dveh mašah. Najprej v Matero: Polna cerkev

Brat Zdravko Kravos v družbi z študenti, ki jih je lepo vrsto let učil v Kamerunu, zdaj ima pa na skrbi kar petsto notranjih gojencev maristovskega zavoda v Zambiji.

odraslih. Krasno petje! Nato sem šel malo naprej do fare, kjer deluje p. Lojze Podgrajšek. Cerkev je bila nabito polna otrok, glavica pri glavici! Zvečer so me povabili v Chelston, kjer župnikuje p. Janez Mlakar. Tam smo se sešli štirje: Janez Mlakar, Stanko Rozman, Lojze Podgrajšek in jaz. Sprejeli so me v svojo družbico. Še zapeli smo...

Naj povem še malo o našem misijonu. Chassa je ena prvih katoliških župnij v Vzhodni Zambiji. Bratje maristi so prevzeli šolo leta 1955. Sedaj je tam cela vas poslopij, saj je kar 500 fantov v internatu. Imamo lepo cerkev in v njej vsakdanjo mašo. Udeležba je za fante prostovoljna, a pride vsak dan kakih 100 fantov k njej. Katehumenov je več skupin, ter katehumenat traja tri leta. Letos so krstili 15 fantov. V šoli je vedno veliko dela. Zdaj, ko sem se že malo prilagodil, bom začel tudi jaz učiti: 16 ur na teden so mi odmerili. Potem bo treba začeti popravljati vsa ta poslopja, bo treba tudi kaj moliti, druge navduševati, varovati se malarije in drugih sitnosti podnebjaa."

„Katoliški misijoni“ žele pomagati 80 slovenskim misijonarjem. To morejo le, v kolikor misijonski prijatelji zanje darujejo! Rojaki! Spomnite se naših misijonarjev ob raznih prilikah! Tudi ko delate oporoko, jih ne pozabite! Če hočemo vsakemu od teh 80 vsaj malo pomagati, moramo številni zanje darovati! Ljubezen Kristusova naj nas priganja!

FANANGE - POBRATENJE

JANKO SLABE, Madagaskar

Sosedov fant Sáje je prišel prosit aspirin za mamo, češ da jo boli glava. Naslednji dan spet. Prišel je tudi tretji dan. Nisem ga mu več dal, pač pa sem šel na dom, ker sem sumil, da to ni navadni glavobol. Imela je nehoteni splav. Dal sem ji, kar sem pač vedel, da ji vsaj škodilo ne bo. K zdravniku itak ne bodo šli, če niso šli do sedaj, saj je mož že več dni po malem pijan.

Že dolgo sem želel zvedeti kaj več o pobratanju. Vedel sem, da bolničnin mož dobro pozna stare običaje, zato sem ga pobaral, naj mi razloži. Začel je.

„Kar sem videl, o tem lahko govorim. Klicanje Boga ni preprosta zadeva. Človeka, ki se ne poznata, se nista nikoli videla, bosta sklenila sorodstvo. To pa gre takole:

Prvi naprosi drugega: „Rad te imam, skleniva sorodstvo!“ Ta odgovori: „Hvala lepa. Človek si kot jaz, zato sorodstvo sprejem.“ „Če je tako, potem pojdiva k staršem. Jaz pridem k tebi, ker sem jaz prosil!“ Tisti, ki prosi, je starejši, četudi je po letih mlajši. (Opomnil bom na nekatere stvari: Starejši in imeti prednost ali prvenec v malgaščini pomeni isto. Mlajši bratranec po letih ima prvenstvo pred starejšim, če je njegov oče starejši od bratrančevega. Starejši je tisti rod, ki se je prej naselil na določenem ozemlju. Spomni se, da je Ezav prodal prvenstvo.)

Ko so starši pristali, se začne obred pobratanja: „Dajva, pokličiva Boga. Nisva se poznala. Da mi ne bi po vsem tem sorodstvu ti ukradel vola ali pa zadušil mojega otroka, zakolniva pri Bogu (pri-seživa) najino medsebojno zaupanje.“ Oba na to pristaneta vpričo ljudi.

V krožnik se da malo vode, staro govno neznanega goveda, mlado travo, iz vseh štirih strani sveta nasekano na sedem koščkov, ogorek, v katerega se zapiči sulica. Ob strani se pripravi hren (sakarivo). Mañafo (to je človek, ki ima še očeta in mater) neprestano trka po sulici. Starejši pobratanec (prvenec) drži sulico zgoraj, mlajši spodaj. Sulico držita z desno roko. Sedaj pa mañafo (zaklinjevalec) začne klicati Boga:

„Hu, hu! Dvakrat! Sedaj nas je Bog pa že slišal. Pridi, prisostvuj našemu opravilu. O Bog, kličemo te. Tu sta človeka, ki se vse dosedaj nista poznala. Ti si naju postavil semkaj, po tvoji volji sva se spoznala in bova postala sorodnika. Odslej si hočeva zaupati. Zato, o Bog, pridi, prisostvuj vendar. Ne obrni nam hrbta, res prisostvuj!

Tukaj smo, da se ne bi samo reklo, da smo sorodniki, a bi si med seboj pobijali otroke. Otrok enega od obeh se utaplja. Namesto, da bi mu drugi dal roko, pa še zadnjo bilko, za katero se utopljenec drži, odseka: „Kaj zato, če je utonil. Prav mu je. Našel je, kar je iskal.“

Drugi otrok se potaplja. Namesto da ga s čolnom reši, ga pa še potisne bolj globoko v vodo. Zaradi takih zadev te kličemo, o Bog.

Podobno temu je tudi z govedom. Eden od njiju redi govedo, lepo, debelo, zamaščeno, dlake se mu kar svetijo. Pa pravi drugi: „Vse bom storil, da pobratenec ne bo z njim delal.“ Ni ga vzel, da si ga sposodi ali da bi zanj prosil, ampak naravnost ukradel ga je. Ukradel je govedo pobratencu. Za vse tako te kličemo, o Bog.

Podobno temu: Prijatelj si je postavil hišo, ne zidano, ampak barako si je zgradil. Razume se, da zlahka pogori. Ponoči se je priplazil, vzel krpo in vžigalice in vse skupaj podtaknil pod streho „Pobratenčeva hiša je pogorela. Prav mu je. Prileže se mu.“ Take so te stvari, o Bog. Ne pomišljaj se, ubij ga. Ne bo prenehal, dokler ne bo sedemkrat ubijal. Po sedmem bo tudi sam umrl, ki je storil zlo. Sedaj se šele lahko zaupa.“

Ko se vse to konča, se začenja štetje devetih prekletstev in deseti bo pa – blagoslov.

„ENA – Samo praska ob drevesu, o Bog, pa je umrl. Le kaj je praska, da bi zaradi nje umrl. Kaj praska, kradel je, pobratenčevega vola je ukradel, njegovo ženo je ubil, njegovo kokoš ukradel, ni konca nakradenih stvari. Samo zbojel je, pa je umrl.

DVE – Ob ovijalko se je spotaknil, pa mu je zatekla noga, zateklo stegno, otekel trebuh. Še muha se je vsedla, pa mu je počil, razklal se je. Ha, od muhe mu je počil trebuh. Seveda, našel je, kar je iskal. Pobratenčevo stvar je ukradel.

TRI – Ne more jesti, ne more požirati hrane od samega smrada po turih, ker je slabo delal, kradel je pobratencu.

ŠTIRI – Malo slabosti po trebuhu. Brez debate, pa je smrt tu. Ko bi samo eden umrl! Mrliče nosijo iz vasi kot bananina stebila, vse sorodnike po vrsti, celo pleme. Zakaj – ker je umoril pobratenčevega otroka. Začaral ga je, grdi strup mu je dal. To je povzročilo krče in so umrli vsi po vrsti.

PET – Trebuh je napet kot boben, vsedla se je muha, krrrrk... je naredil prebuh in je počil. Zakaj vendar pa se mu je to zgodilo? Izdajalec, prevarant pobratenca.

ŠEST – So pa pridni za umirati pri njih: naj bo ženske, otroci, mladina, oče in mati, vsi pridno umirajo. Kot bi odnašali bananina stebila odnašajo mrliče, ker je nekdo izdal pobratenca in mu kradel.

SEDEM – Vse javka ih straši pri njih: ženina postelja, hiša, les pri njej... Zakaj le? Izdal je pobratenca. Okrog ga je prinesel. Zato vse straži in javka: Uai, uai... pravi vsaka stopnja, kjer stopi.

OSEM – Sovražnik zbada od vseh strani. Vse je sovražnik: otroci, stanovanjska hiša, oči, ki gledajo. Kar je v vasi, vse je sovražno, celo trava, po kateri stopa. Ne preneha, dokler ni sedem smrti v hiši.

DEVET – Deveta kazen (fahasivvy) ga preganja (sinindrisindriki): nima zaščitnika, ne pripada nobenemu rodu, nihče ne žaluje za njim, psi se trgajo za njegovo truplo ob cesti, ker je izdal pobratenca. Zakaj le se z njim tako dogaja? Ja seveda, bratranca je izdal.

DESET – Prihaja blagoslov (famolo) Boga stvarnika. Čeprav smo klicali duhove, sveto zemljo, prednike, vsi prehajajo v blagoslov.

Zbližala sta se pobratenca. Enega duha sta, eno ženo imata, skupne

otroke, skupno hrano, skupno riževo polje, skupno žitnico. Pravijo, da sta se pobratila in da se dobro razumeta.“

S tem se konča. Da se še blagoslov. Potem se prereže hren. Najprej vzame en košček starejši brat, za njim mlajši. Na prsih si prerežeta, da se prikaže kri. Vsak s svojim hrenom podrgne po ranci in ga potem da drugemu v usta. Ko oba pogoltneta vsak svoj košček, ostaneta še vsaj dve uri v hiši. Dobijo se namreč zviti ljudje: da ne bi slučajno kdo zunaj zbruhal tisti košček in tako prevaral prijatelja. . .

Potem pojedjo riž s kokošjo prikuho in popijejo žganje. Kar se dobrega dobi za jesti, kar je pač v hiši, pojedjo.

Tako zgleda običaj pobratenja.“

„Ali prednikov pri tem ne kličete?“

„Ja, predniki dobijo svoj delež. Kot sem že povedal poprej, vsi izginejo – naj bo rod, predniki, oče, mati. Ko vsi pomrjejo, je pa vrsta na tistem, ki je zlo storil.“

— Ti si se pobratil. Kje so tvoji pobratenci? Kako je do tega prišlo?

„Težko je razložiti, kako do tega pride. Pobратиš se s človekom, ki ga še nikoli nisi videl, kaj šele, da bi poznal njegov značaj. Toda Stvarnik dovrši svojo namero.“

Včasih se zgodi, da bi pobratenca morala biti otroka (potomca) istih staršev, torej brata. Ker pa so med ljudmi le razdalje, se zgodi, da se je eden od njiju rodil drugod, drugim staršem. Stvarnik pa zna stvari urediti in stori, da se med seboj srečata. Zaradi zaupanja Stvarniku pobratenje nadaljujeta.“

— Ali se že dolgo poznata, preden se pobratita?

„Do pobratenja pride, ko se srečata značaja (mifankahita fanahy). Včasih je kdo bolan, a nima svojih ljudi. Pa pride: „Bolani sem. Nikogar nimam, ki bi zame skrbel. V tvoji hiši ostanem, naj bom živ ali mrtev.“

Ko ozdravi, pa reče: „Ne morem ti povrniti dobro, ki si mi ga storil. Stvarnik naj ti povrne. Postaniva sorodnika!“ Bogastvo namreč ne povrne dobrote.

Zgodi se tudi, da se kdo zgubi v gozdu. Sam si tudi tam. Ti poznaš pot, oni pa ne. „Rešil te bom, ker si lačen. Čeprav te nisem jaz poslal sem, se mi vendar smiliš. Pridi, da ti pokažem pot!“

Najprej zgubljeni gre domov. Po treh dneh pa se spomni: „Umrli bi, če me oni ne bi rešil. Obiskat ga grem.“ Ničesar ne nese razen sebe (Ny aňny no entiny – to pomeni, da podari samega sebe).

Pozdravita se: „Kako se imaš?“ „Zelo dobro. Umrli bi, če ne bi bilo tebe. Vesel sem, da sem še človek. Še sem živ. Zgubljen sem bil, a sem rešen. Samega sebe ti darujem, postaniva sorodnika.“ To je dovolj velik vzrok za pobratenje, kajti umrli bi, požrta bi ga žival, če ga ne bi oni rešil iz gozda.

Pripeti se, da se ti otrok utaplja. Ti ga ne vidiš, vidi pa ga človek, ki se mu smiliš. Plava in ga spravi na kopno. Vidva, oče in mati sta vesela: „Če ne bi bilo tistega fanta, bi najin otrok umrl. Vzel ga bom za sorodnika.“

Včasih ima kdo zdravila. Bolezen gotovo pride. Zdravila so pač zdravila, pa naj bodo domača ali pa iz lekarne. Samo njegova zdravila me bodo rešila. „Spet sem živ!“ rečeš. Toda nimaš denarja. Kdaj je pa še bolnik imel denar?! „Ne morem mu povrniti, pobratil se bom z njim.“

Človek, ki ti stori dobro, postane tvoj brat. (Moja opomba: spomni se na priliko o usmiljenem Samarijanu). Če te pa pretepe, ga pa ne boš vzel za brata, pač pa se ga boš izogibal. Vse to privede do pobratenja, če bi rad vedel.“

— Kaj večkrat privede do pobratenja: vsakodnevno poznanstvo ali nenadna rešitev?

„Samo glavno ti bom povedal. Že samo pogosti medsebojni stiki ljudi med seboj povežejo. Obdarovanje samo še zdaleč ne poveže. Kajti to je zadeva usode, ki jo določi Stvarnik. Tvoj sorodnik mora biti, pa naj bo črn, pohabljen ali kdorkoli, če ti ga Stvarnik določi. Samo darovi še ne vežejo sorodstva.“

— Kateri od primerov so pogostni?

Sam imam dvanajst pobratencev. Eden od njih je bil bolan, pa so ga zapustili sorodniki. Doma je iz Marokala, severno od Vangaindrana. Prišel je k meni. Nisem vedel, da veliko zna. Ko je ozdravel, je pokazal svoje talente. Vesel sem bil. Kako pa ne, saj mi je z njimi bogato povrnil.

Drugi spet je bil prijdanič. Ja, pa res, samo božja volja nas povezuje. Imel je veliko denarja. Vse je zapil. Našel sem ga na cesti napol mrtvega. Vzel sem ga v naročje in nesel v svojo hišo. Seveda sva se pobratila.

Včasih se samo pozdraviš na cesti. To človeka razveseli, pa se pobratiš.

Ko že izprašuješ, kaj vse pobrati, ti lahko povem, da je vzrokov nešteto, glavni pa je Stvarnik. Darovi! Bogastvo! Ja, nekaj je, pa preide. To ne reši tvoje žene in otrok. Govoreče ustnice in ljubeče srce, to ljudi povezuje.“

— Si že komu odklonil pobratenje?

„Že. Pa ne naravnost. „Drugič pridem k tebi“, mu rečem. Eden iz Vasia, tu daleč na zahodu, me je rešil v času lakote pred tremi leti. Zares se imava rada, on mene, jaz njega. Pobratenje pa odlašam v nedogled. Njegov značaj mi ni všeč. Vedno se prepira z ljudmi. Čim nekdo gre preko njegovega dvorišča, že vpije nad njim: „Kaj iščeš tukaj, ali misliš kaj ukrasti?“ Z ljudmi se pa res nočem prepirati. Le kam človeška noga ne stopi. Rajši se ne pobratim.“

— In se še danes nista pobratila?

„Še danes ne. Samo delava se kot sorodnika. S kradljivci, prepirljivci in zastrupljevalci se pa res ne bom bratil. To pomeni samomor.“

— V današnjih časih jih je zmeraj manj, ki se pobratijo. Kaj je temu vzrok?

Ljudje napredujejo. Ta zadeva pa človeka usmrti. Pri pobratenju ni nobene pomoči, ker smo vendar Boga klicali za pričo. Zato so ljudje rajši samo preprosto prijatelji. Tudi, če se kaj spreta, eden naslednji

dan prosi odpuščanja, pa sta že spet prijatejja. Pri pobratenju pa je stvar čisto drugačna. Čim se eden samo malo pogreši proti drugemu, ni nobene pomoči več. Današnja mladina o tem razmišlja: „Rajši bo-diva preprosta prijateljja, ker nihče ni brez napake!“ Človek ima več grehov kot pa las na glavi. Prijateljstvo pa lahko drži, četudi ni pobratenja.“

— Strah pred odgovornostjo?

„Seveda. Preveč je tabujev. Četudi sva pobratena, ne zmanjka preprirov, napak brez števila. Obredno pobratenje pa ne prizanaša. Ne samo, kdor je storil napako, umrje, ampak vsi sorodniki od kraja. Če bi samo on umrl, nič zato, našel je, kar je iskal. Tudi pri navadnem prijateljstvu pazimo na prepovedi. Tako si lahko zaupamo brez obrednega pobratenja.“

— Kaj se misli pod besedo „fanange“?

Kaj je privedlo do fanange? Danes ljudje znajo pisati. Kar je na papirju, je jasno, se ne spremeni. V starih časih pa, čeprav so poznali Stvarnika, je iz človeških ust marsikaj prišlo. Ker jih je veliko umrlo, če niso držali dane besede, so se zanesli na fanange in mu zaupali. Niso si mogli drugače pomagati, kot da so zaupali Stvarniku.“ (Moja opomba: Strah pred kaznijo / stara zaveza / je utrjeval zaupanje.)

— Tisti „nge“ na koncu besede, kaj je to?

„To je nekaj osebnega, čemur ne veš imena. Tisti „nge“ je zaradi spoštovanja.“

— „Tange“ in „fanange“. Povsod je „nge“ na koncu. Kaj imata skupnega? (Opomba: „Tange“ je božja razsodba, kdo ima prav, na primer čigavo je riževo polje.)

„Nge, to je močna beseda, zelo krepka. Zaradi njene moči veliko prenese in pride celo do Stvarnika. „Pridi, nge, je rekel Stvarnik, po tebi me bodo klicali.“ Nge je nekaj, čemur so včasih zaupali. To je moč, sila.“

— Je to duh, škrat...?

„Saj veš, kaj je Sveti Duh. Tako tudi nge. Nekaj svetega je. Nihče ne ve za njegov začetek.“

Pozneje sem razmišljal, od kod ta običaj pobratenja. Malgaši še zdaleč nimajo notnih prednikov, pač pa je to narod, ki še zmeraj nastaja. Sem so nekje v prvem tisočletju prihajale posamezne skupine Indonezijcev (Java), Afričanov in Arabcev. Pozneje, v drugem tisočletju, so prihajali redki belci (raziskovalci in brodolomci) ter Indijci. Ker so to bile majhne, med seboj nesorodne skupine, so se nekatere povezale med seboj, da bi bile močnejše od sovražnikov. Obstojijo tudi pobratenja med celimi plemeni, ki so po večini tudi nastala po takem združevanju. Skoraj vsi tatovi volov se med seboj pobratijo, da ne bi kdo koga izdal, če je ujet.

V zgodovini pa so šele od leta 1787 predvsem kralji Andrianam-poinimerina, Radama I, Ranavalona I uspeli delno združiti otok v eno kraljestvo. Šele Francozi so 1896 leta različna kraljestva združili v eno državo. Od tod tudi potreba po pobratenju pojema.

DVA BRATA NA SLONOKOŠČENI OBALI

IVAN IN PAVLE BAJEC

Oba je žrtvovala koperska škofija, Ivana Bajca že leta 1976, njegovega brata Pavla nekaj kasneje, a se je le-ta moral radi bolehnosti vrniti in je šele v letu 1984 mogel priti nazaj. Tako Ivan kot Pavel sta nam v zadnjem času podala nadrobne podatke o svojih delokrogih, Ivan o misijonu Guitry, v katerega je bil nastavljen, potem ko je osem let deloval v Frescu, Pavel pa o misijonu Lakote, v katerega je prišel delovat po svojem povratku pred kratkim.

Ivan nam takole popisuje svoj odhod iz Fresca in misijon, v katerem je zdaj:

„Ko si bil na obisku v Frescu, sva bila tam dva misijonarja. Župnika, ki pripada družbi „Afriških misijonarjev“, so predstojniki že pred dvema letoma poklicali domov v Francijo, kjer je bil imenovan za predstojnika neke njih postojanke za nekaj let. Da se vsak član njihove družbe od časa do časa za nekaj let vrne domov, je zanje povsem normalno.

Tako sem ostal v Frescu sam oziroma pomagat mi je hodil župnik iz sosednje župnije. Več ali manj se je posvečal mladini in je bil tudi odgovoren za naš študentski internat.

Zame je bilo to že osmo leto v Frescu. Zdelo se mi je, da je to že dosti dolga doba, in ker imam osebno rad spremembe, sem prosil škofa, naj me nastavi v kako drugo župnijo. V Frescu je škof nastavil onega sosednjega župnika, ki mi je že preje prihajal pomagat. Zaenkrat je še sam, pomagajo mu pa štiri sestre frančiškanke Brezmadežne, zdravnica Anica Starman, bolničarka Bernarda Jurkovič, ki sta Slovenki, pa ena Francozinja in ena Avstrijka. V internatu mu pa pomagata dva prijazna, sposobna in velikodušna Francoza, mož in žena, že starejša človeka.

Jaz pa sem se znašel v župniji Guitry, zaenkrat tudi kar sam in nič ne kaže, da bi mi škof mogel poslati kakega sodelavca. Prejšnji župnik je bil Italijan in je sedaj v Lakoti, a nima nobene zveze z goriško škofijo. Ta misijon, za katerega se zavzema Gorica, je bolj na severu od nas, v sredini dežele. Na srečo so tudi tukaj štiri sestre misijonarke. Od njih se dve posvečata katehezi, ena srednješolcem, druga pa osnovnošolcem. Brez njihove pomoči bi bilo tu res zelo težko.

Po številu prebivalcev je ta župnija večja od Fresca, saj jih cenijo na 35.000. Bolj točno bomo zvedeli za njih število čez nekaj mesecev, ko se zaključijo ljudsko štetje. Koliko je v župniji katoličanov, je težko reči, verjetno okrog 2.000.

Kot na vsem jugu Slonokoščene obale, je tudi tukaj zaradi priseljencev iz severa silna mešanica rodov in jezikov, kar je še ena težava več za naše delovanje. Na srečo imamo precej katehistov, ki poučujejo verouk v domačih jezikih in prevajajo, kadar mi govorimo. Se-

veda so njihove sposobnosti zelo različne in prav izobraževanje in vzgoja katehistov bo moja velika skrb.

Kakih posebnih presenečenj ali težav ob prihodu v novo župnijo nisem doživel. Čeprav so tu župnije zelo oddaljene ena od druge, se misijonarji vendarle od časa do časa srečujemo, in kdor ima oči le malo odprte in se za delo drugih zanima, lahko kar ve, kaj se drugod dogaja.

Letos bom spet po treh letih, kot je tukaj navada, odšel na počitnice za nekaj mesecev. Verjetno bom odšel koncu aprila ali v začetku maja.

Njegov mlajši brat Pavle pa piše iz Lakote 28. februarja tole o svojem delokrogu:

„Naj vam nekoliko predstavim našo župnijo in delo na njej.

Mesto Lakote leži ob važni prometni cesti, ki veže glavno mesto Abidjan s severozahodnim delom države. Ime Lakota je evropeizirana domača beseda „Lakhoda“, ki pomeni „Sloni so tu“. Nekdaj je bil tu pragozd, sedaj pa se razvija pred vsem trgovsko mesto z nekaj žagami. Druge industrije zaenkrat ni. Ljudje so pred vsem poljedelci. V mestu je več osnovnih šol in dve srednji šoli, torej veliko otrok in mladine. Mladina množično drvi v mesto, kjer upa na lepše in lažje življenje. Po vaseh ostajajo le starejši, ki pridelujejo pred vsem kavo in kakav. Čuti pa se težnja, da bi pridelali dovolj riža za lastne potrebe.

Mesto ima okrog 10.000 prebivalcev, župnija pa šteje približno 60.000 duš, se pravi, da je večina ljudi po vaseh. Koliko je vasi, bi težko rekel, ker nastajajo vedno nove. Teh pa, ki jih duhovniki obiskujemo, je okrog 70. Razdalje niso posebno velike, saj je najbolj oddaljena vas le 40 km stran od mesta. Prebivalstvo tega področja se imenuje Dida, vendar je teh v mestu zelo malo, živijo pred vsem po vaseh. Sicer pa je veliko priseljencev iz sosednjih predelov, pred vsem iz severa države in veliko iz Bourkina Fasso.

Župnijsko središče je v mestu. Tu imamo pred dobrimi devetimi leti zgrajeno cerkev, ki je trenutno še prevelika. Posvečena je sv. Janezu Krstniku. Morali bi še marsikaj urediti, da bi bila cerkev dokončana, pa ni dovolj sredstev. Župnišče je še kar lepo urejeno in tudi dobro vzdrževano. Tu smo trenutno trije duhovniki, dva Italijana in jaz. Naredimo kar moremo, ker je dela preveč. Vsak ima svoj delokrog v mestu in še en del župnije z vasmí, ki jih obiskuje. Jaz imam na skrbi mlade, srednješolce. Veliko je tudi mladih, ki se ukvarjajo z malo obrtjo ali preprosto čakajo na zaposlitev ali celo na morebitni ponovni vpis v šolo; ti so nam veliko težje dostopni. Za mladino imamo najprej pripravo na zakramente, ker jih je zelo malo krščenih. Ta priprava traja tri leta. Poleg tega rednega katehumenata, ki ga vodijo mladi traja, imamo razna srečanja za mlade, h katerim so povabljeni vsi, krščeni ali ne, da se še bolj utrdijo v veri in krščanskem življenju oziroma se spoznajo z njim. Istemu cilju služijo tudi razne duhovne obnove ali duhovne vaje.

Vemo, da od približno 1.500 srednješolcev, ki živijo v mestu, prihaja v cerkev komaj kakih 150 mladih. Veliko dela in žrtev bo treba,

Notranjost cerkve v Lakoti, kjer deluje naš misijonar Pavle Bajec.

da bodo še drugi vzljubili Kristusa. Nekateri ga poznajo preko raznih verskih sekt ali po protestantih, veliko je muslimanov, še vedno pa nekaj animistov. Približno podobno stanje je tudi med odraslimi, zlasti po vaseh je še veliko animistov.

Poleg dela z mladino obiskujem tudi okrog 15 podružnic. To so vasi, kjer živi skupina kristjanov, ki imajo svojo kapelico, katehista, ki jih poučuje in vodi nedeljsko bogoslužje. Za tako skupnost je odgovoren za pet let izvoljeni predsednik, ki je navadno starejši mož, krščen in cerkveno poročen. Za formacijo katehistov imamo razne tečaje, kjer se pripravljajo na svoje delo. Kako bo ta krščanska skupnost živela, zavisi pred vsem od teh dveh oseb. Vedno iščemo novih katehistov, da delo lepše napreduje. A jih je težko najti, ker po vaseh manjka mladih. Delajo kot prostovoljci in niso plačani. Marsikateri katehist je lahko nam duhovnikom vzgled, žal je takih premalo. Ko obiskujemo vasi, navadno ostanemo tam poldrugi dan. V vas grem navadno že popoldne, da že zvečer urejam različne zadeve, navadno kažem tudi diapozitive, za kar je treba vse potrebno voziti s seboj, tudi električni generator! Prespim v kaki hiši v vasi; naslednji dan imam mašo in razna srečanja za katehumente, otroke, katehiste. Seveda se je treba prilagoditi življenjskim pogojem na vasi.

Duhovniška sobrata, ki sta z menoj na župniji, se posvečata eden pastorali otrok, drugi odraslim v mestu, zraven pa še vsak skrbi za vrsto podružnic.

P. Delčnjak Hugo OFM spet v misijonih

Iz njegovega pisma.

Misijonski prijatelji se morda še spominjajo, kako je bil prvi slovenski frančiškanski misijonar, ki je na prošnjno frančiškanskega misijonskega škofa na severu Toga prišel delovat v to misijonsko še malo obdelano deželo, v kateri zdaj delujeta dva druga slovenska frančiškana p. Evgen Ketiš in mlajši p. Milan Kadunc, p. *Hugo Delčnjak*. Lepo število let je pionirsko garal, zdaj je pa šel na delo v še težje področje, v Centralno afriško republiko, od koder se nam je že prijazno oglasil in v naslednjem tudi našim bralcem objavljamo vsebino njegovega pisanja:

„V Centralno afriško republiko sem prišel v februarju letos. Škofija Bangassou, v kateri delujem, se razteza od centra proti vzhodu na razdalji 1.000 km. Na južni meji jo loči od Zairja reka Onhaugui, na vzhodu pa meja s Sudanom. Tukaj so razdalje res velike in ceste izredno slabe, česar v Togu nisem poznal. K sreči so številne reke z mnogo vode plovne tudi v sušni dobi. Misijonarji se na mnogih področjih poslužujejo čolnov iz levo izdolbenih orjaških debel dreves, da obiščejo naselja, ki so sicer zaradi slabih cest ali pa brez cest nedostopna. Tudi v mojem bodočem področju, kamor me je škof že nastavil, se bom moral posluževati avta in čolna, za prehod čez reke pa obeh hkrati (na splavih), če bom hotel priti do ljudi.

V škofiji v glavnem delujejo holandski misijonarji iz Družbe sv. Duha in tudi naš škof je iz te družbe. Poleg njih je nekaj Francozov, škofijskih Fidei donum duhovnikov ter Italijanov iz reda Kombonijcev. Domačih duhovnikov je že tudi sedem in kaže, da se bo število hitro večalo, če bodo številni seminaristi vztrajali.

Letošnjo Veliko noč sem preživel v Bangassou, kjer je bilo krščenih 75 odraslih, kar je dalo vstajenjskemu slavlju poseben pečat in pomembnost.

Tukaj v Centralno afriški republici je tam-tam (boben) inštrument, ki služi za pogovor na daleč. Sporoča vesele in žalostne novice, ukaze poglavarjev ter namene ljudi, ki so raztreseni od severnih savan pa vse do neprehodnih gozdov; skratka tam-tam je glas od ljudi do ljudi, ki jih ločijo razdalje. Tudi to moje pisanje je glas tam-tam iz centralno afriških gozdov.

C.A.R. (Centralno afriška republika, kakor se dežela uradno imenuje) je res v srcu Afrike. Če razpolovite črni kontinent po dolgem in počez, jo najdete v samem križišču razpolovnic. Vendar ta dežela ni samo geografsko v srcu kontinenta, ampak v njej bije tudi srce tiste Afrike, ki je bila vse do najnovjših časov nedotaknjeno svetišče črnske kulture, miselnosti in vere pradedov. Ni čudno, da so se v tej deželi ohranila vse do danes plemena pigmejcev v vsej nedotaknjenosti.

Država je izključno kontinentalna – do morja je zelo daleč, 1000

km do oceana. Edina cesta, ki vodi v sosednjo državo Kamerun, je v deževni dobi večkrat neprevozna in ne preostane druga redna povezava kot reka Dubangui, plovna do mesta Bangui, ki je glavno mesto dežele. Ta zaprtost dežele je eden glavnih vzrokov za njen nerazvoj kljub naravnim bogastvom (les, rudniki). Izvoz je otežkočen in prevoz požre glavino izkupička, vse pa, kar se uvaža, ima trikratno evropsko ceno, tudi stvari vsakdanje potrošnje, kot so sladkor, olje, moka, sol... Povprečna plača delavca je pa približno 25 dolarjev mesečno.

Če primerjam deželo s Togom, ki sem ga imel priliko spoznati od blizu, je Togo v marsičem že razvita dežela, npr. v pogledu cest (nimam v mislih asfaltnih, ampak z ozirom na medsebojno povezavo krajev), električne razsvetljave glavnih mest, mestnega vodovoda, pošne dostave v notranjosti države, telefona, zdravstvenih ustanov, šolstva... V tej državi mojega novega delokroga tudi ni lastnega časopisa ali pa kake revije.

Tudi Cerkev je še zelo „tuja“, saj je od vseh šestih škofov še kar pet Evropejcev. To razmerje je za današnjo afriško Cerkev izjemen primer, da bi bili škofje v neki deželi v taki „premoči“. Sicer bom pa o tem kaj več pisal, ko bom natančneje poznal centralnoafriške cerkvene razmere.

Kot je to na splošno po črni Afriki, je tudi tukaj mnogo plemen, vsako s svojo lastno identiteto jezika, navad, zgodovine. Vendar je tu neka posebnost v uporabi nacionalnega jezika. Obstajata namreč dva – francoščina in sangho. Poslednji je mešanica več plemenskih jezikov. Razumljiv je na celotnem državnem področju in je jezik ljudstva. Francoščina je omejena na ožji krog funkcionarjev in izobražencev. Sangho je tudi cerkveni, liturgični jezik, kar zmanjša nemalo težav v pastoralnem delu.

V pogledu mojega dela ne morem reči drugega, kot da sem pač novinec v vsem, pred vsem pa v učenju jezika sangho, ki na vso srečo ni težak. Slovnicična pravila so izredno enostavna, prav tako fonetika ne dela težav slovenskemu posluhu.“

Misijonarju o. Delčnjaku v novem delokrogu – veliko božjega blagoslova!

Tudi letos **urednik KM** lepo prosi vse slovenske misijonarje, ki Vam je kolikor mogoče, da nam za našo januarsko tombolo pošljete kake lepe predmete, da bodo kot izredni, misijonski dobitki razveselili rojake Velikega Buenos Airesa, ki pridejo igrat tombolo iz ljubezni do Vas, z željo pomagati Vam vsaj malo, tudi v izredno težkih ekonomskih razmerah dežele!

NA MADAGASKARJU BO VEDNO LEPŠE RADI NOVIH MISIJONARJEV

Iz pisma misijonarjev.

PETER OPEKA, župnik v Vangaindranu in superior slovenskih lazaristov malgaškega misijona, ki se je več mesecev mudil radi zdravljenja in dopusta v Tananarive, potem v Parizu in Sloveniji, nato v Argentini in končno spet v Parizu, nam je od tam pred odhodom nazaj na Madagaskar dne 9. februarja tole pisal:

„Preden odletiva skupaj s Puhanom na Madagaskar, Ti hočem napisati nekaj vrstic. Moje potovanje v Kanado je bilo vsestransko uspešno. Ljudje so bili naravnost navdušeni, česar nikakor nisem pričakoval. Povsod so me gostoljubno sprejemali, začeni sobratje. Veliko sredstev sem od njih prejel za gradnjo nove cerkve v Vangaindrano. Hvala Bogu! Vrnil sem se v Paris vesel in srečen, pa tudi izmučen.

V Parizu sem bil dvakrat sprejet pri Mitterandovi gospej Danieli v predsedniški palači. Prvič je bilo 11. januarja, ko sem ji izročil načrt, kaj vse naj bi skušala dobiti za vangaindransko bolnico, kakor sem jo že v Argentini prosil, ko je bila tam: vse potrebne zdravstvene aparate in pa rešilni voz. V sredo 6. februarja me je spet sprejela, da mi je povedala, kako je vsa stvar že v teku in da bomo po vsej verjetnosti to pomoč dobili v Vangaindrano. Tudi tega sem bil in sem zelo vesel, saj bi bilo s tem bolnikom iz Vangaindrana in okolice silno pomagano v njih bolezenski revii. Moje posredovanje je zaključeno, zdaj samo čakamo, koliko od tega, kar smo prosili, bomo prejeli.

Z Janezom Puhanom odletiva 11. februarja. Na žalost se na Madagaskarju politično in gospodarsko stanje ne izboljšuje, nasprotno se za tuje misijonarje celo slabša. Spet so ubili v okolici Tananarive enega italijanskega misijonarja. Ali hočejo s tem ostrašiti tuje misijonarje? Kdo je za vsem tem? Malgaški narod nikakor ne! Morajo biti nekateri pod vplivom mamil...“

Gospodu Sodju pa je 13. marca Peter Opeka tole pisal:

„Z Janezom Puhanom sva se po mirni vožnji vrnila na Madagaskar. Na letališču naju je pričakal Rado Sušnik, ki je pripeljal za odhod Jankota Erjavca. V Tananarivu smo ostali do sobote, čakajoč na prtljago. V soboto zjutraj pa smo se spravili na tridnevno vožnjo proti Vangaindranu. S škofom smo se srečali že v Tananarive, kajti je bil tam na nekem cerkvenem sestanku. Zelo je bil vesel najinega prihoda. Vesel je bil tudi vesti o novih močeh za njegovo škofijo, duhovnikih in laičnih misijonarjih.

Prihod v Vangaindrano je bil zelo hrupen. Kljub temu, da smo se pripeljali ob 20, se je zbralo veliko kristjanov, da so nas pozdravili in izrekli dobrodošlico. Potem so cel naslednji teden še prihajali, in vsak je prinesel kak dar, največkrat kokoš.

Zgoraj: Peter Opeka CM v družbi s kanadskimi rojaki: Od leve na desno stoje Tomaž Mavrič CM, Franc Sodja CM, on, Marija Babič in Tine Batič CM – Spodaj: Opeka pri gospej Danijeli Mitterand v Parizu.

Moj namen je bil, da bi bil nazaj v Vangaindrano do popelnične srede, pa hvala Bogu, da sem do tedaj tudi prišel, kajti še tisti večer, ko sva dospela domov, je začel razgrajati ciklon. Na pepeinično sredo je tako padalo in bilo toliko vode, da so vse reke narastle. Več mostov je voda odnesla ali poškodovala. Res smo imeli srečo, da smo prišli pravočasno, pred tem ciklicnom, kajti trajal je cel teden. Janez je mislil iti k s. Marjeti Merhar v Tangainony, pa ni mogel nikamor, niti na svoj misijon v Manambondro ne, tako da je ostal skoraj cel teden v Vangaindrano. Tudi Kleran štolar, ki je z Landroverjem mislil peljati Janeza na njegov misijon, je obtičal v Ranomeni zaradi velike vode. No, narava nam je torej pripravila svojski sprejem: komaj smo prispeli, smo doživeli poplave...

Stanje na otoku je slabo. Po nekaj mesecih odsotnosti vidim, da se je socialno stanje poslabšalo. Povsod več revežev, tudi v glavnem mestu, ljudje bolj bolni in lačni. Teško je vse to gledati...

Z našimi slovenskimi misijonarji smo se sestali 5. marca; vsi so prišli, tudi France Buh. Roka Gajška sem naprosil, da bi napisal nekaj zanimivih vesti in Ti jih poslal. Pa je zbolel in je rekel, da bo napisal pozneje. On je precej suh in slaboten. Tudi Franceta Buha sem našel shujšanega. Trenutno noben od nas ne more prodajati zdravja."

Kaže, da je ROG GAJŠEK izpolnil, kar je Petru obljubil, kajti prišle so nepodpisane novice, ki jih je, po slogu sodeč, napisal ta misijonar in poslal ter jih v naslednjem objavljamo, kar lepo po poglavjih, kakor so napisane:

Slovo Jankota Erjavca.

Po triletnem požrtvovalnem delu je prišel čas slovesa. Čutili smo, da se je kar težko odtrgal od tukaj. Zadnje leto je bil največ časa v Ranomeni, kjer je skupaj s sodelavci postavil prav lepo hišo, ki bo sestram služila za otroški vrtec. V Vangaindrano pa se je največ zadrževal v garaži, da je popravljaj naša prevozna sredstva. Vsepovsod se je Janko hitro znašel. Imel je tudi lahek kontakt z ljudmi. Vsi so ga občudovali, da se je v kratkem času zelo dobro naučil antesaškega jezika. V Ranomeni in Vangaindranu so mu kristjani napravili slovo in se mu zahvalili za velikodušnost, s katero se je razdal. V Farafangani se mu je škof zahvalil pred vso duhovščino in ga pohvalil, rekoč: „Bog daj, da bi bilo še takih fantov!“

Vrnitev Janeza Puhana in Petra Opeka.

V Parizu sta se za kratek čas srečala z Jankotom Erjavcem, ki je prišel iz Tananarive, in že je prišel čas za odhod. V Tananarive ju je pričakal Rado Sušnik, ki je bil že preje pripeljal tja za odlet Jankota Erjavca. Po nekaj dnevih so srečno prišli in to prav na predvečer pusta. Vangaindranski kristjani so pričakovali svojega župnika z velikim veseljem. Dolgo časa je trajalo, da se je mogel iztrgati iz objema množice, in tako smo se mogli spraviti k večerji. Prav posebno smo bili pač veseli njune vrnitve mi, ki skupaj z Janezom in Petrom „sadimo in zalivamo“ na tem koščku zemlje. Za Janeza Puhana smo

se že resno bali, da se ne bo mogel vrniti. Pa se je tako uredilo, da so mu zdravniki dovolili vrnitev. On sam je bil tega zelo vesel in seveda kristjani v Manambondro, ki so ga že težko pričakovali. Veselje je bilo popolno, ko so se nam ob dobrinah od doma razvezali jeziki in ko sta nam pripovedovala o vsem, kar sta doživela na dopustu med svojimi. Zelo smo bili veseli, ko nam je Peter pripovedoval o Vaši velikodušnosti, ki jo je doživel, in pripravljenosti, pomagati nam na terenu. Posebej nas je razveselila vest, da že letos dobimo nekaj novih moči za naše misijonsko področje.

Duhovna obnova v Ankarani je „šla po vodi“

Na pepelnično sredo smo v Ankarani pripravljali začetek duhovne obnove za Marijine družbenice; obnovo naj bi vodila neka sestra iz Farafangane. Toda ciklon „Germaine“ nam je prekrizal vse načrte. Skozi tri dni je deževalo kot iz škafa. In tako niti sestra niti Marijine družbenice niso mogle priti. Drugič bomo poskusili ob bolj primernem času.

Ciklon perušil cerkve v Mahatsari.

Ta postojanka se nahaja na področju ranomenskega misijona, kjer deluje Klemen Štolcar. S tem mu je naložena še ena skrb več, da počasi skupaj s kristjani postavi novo svetišče zanje.

Letni sestanek odgovornih (katehistov in predsednikov misijonskih postojank) v Vangaindrano od 5. do 8. marca 1985.

Letošnji sestanek je bil že sedmi v vrsti in tudi številčno najmočnejši, odkar smo začeli s temi sestanki, ki jim je bil pobudnik Janez Puhani. Tokrat se jih je zbralo nekaj nad 60. Predstavniki so prišli iz Manambondro, Matange, Ranomene, Ankarane in seveda iz samega Vangaindrana. Sestanek je vodil Janko Slabe, duhovno misel pa nam je posredoval škof. Močno je bila povdarjena potreba po branju svelega pisma, posebno evangelijev. Kot posebno nalogo je naročil škof, da kristjani skupaj prebirajo evangeljske prilike in naj izluščijo, kaj nam hoče Jezus v njih povedati. Potem smo razmišljali, kaj naj bi bil prav za prav post za tukajšnje kristjane: ne toliko post v hrani (k temu so primorani radi razmer), pač pa da se ne sramujejo priznati se za kristjane, da se upajo postaviti v obrambo pravice ter da z vsemi močmi delajo za odpravo lakote, trgovine na črno in podobno. Bog daj, da bi zmogli to tudi uresničevati!

Gradnja nove cerkve v Vangaindrano.

To kar lepo napreduje. Med dopustom Petra Opeka je njega uspešno nadomestoval Rado Sušnik in tako so med tem postavili 33 betonskih, 3 metre visokih stebrov, ki bodo ogrodje nove stavbe. 11. marca je pa spet Peter prevzel delo. Ljudje načrtno sodelujejo pri delih. Nadaljuje se pa radi pomoči, ki jo je prejel Peter med vami, dragi rojaki, v Kanadi in Argentini.

Franc Buh je imel smolo.

Iz dveh pisem, ki ju je pisal FRANC BUH v Kanado in Argentino, objavljamo sledeče:

V Kanado je pisal 13. marca g. Sodju Francu: „Popotnikov nisem dočakal v Farafangani ali v Vangaindrano. Peter mi je sicer telefoniral iz Vangaindrana, naj pridem na pepelnico v Farafangano, od koder naj bi šli v Tangainony k sestri Marjeti. Prav tiste dni je pa začel razsajati ciklon in je ponehal šele v soboto po pepelnici. Ljudje so spet izgubili precej riža, ker je voda velike površine opustošila. Ko se je deževje poglelo, sem z motorjem – z avtom ne bi mogel – prišel v Vangaindrano. Pridem tja: nobenega doma. Vsi so šli k Puhanu v Manambondro, kaki dve uri poprej. Ko bi pot poznal, bi jih morda še ujel. A sem bil tudi zbit po 70 km dolgi razriti poti. Pa sem se rajši usedel k mizi, povečerjal in se spravil v posteljo brat časopise. Po večerji sta sestri Amanda in Marija šele zavedeli, da sem prišel, pa sta me obiskali. Misijonarji so se vrnili naslednji dan po kosilu. Ostal sem v Vangaindranu še en dan, da sem vsaj Petra „doživel“. No, prejšnji teden so pa v Vangaindrano itak imeli veliko srečanje z laiki, pa sem se zadnji večer še jaz prikazal in med njimi zagledal tudi Janeza Puhana.

Aprila enkrat se mora prikazati pri nas Rokov bratranec, laični misijonar Letonja Jože. Avgusta bo pa cela vrsta obiskovalcev in novih moči. Tako bo tudi Marjeta živela nekaj let več, ko bo dobila sodelavki.

Si bral v „Družini“ škofovo pismo Puhanu, ko je bil doma na zdravljenju? Pohvalno za Slovence, aii ne? Da je z nami lahko delati in da nas imajo tudi domačini radi... Nekaj resnice je gotovo v njegovih izvajanjih. Na splošno moram reči, da smo tudi mi in vsi misijonarji ter kristjani s škofom zelo zadovoljni.“

Iz Fort Dauphina, kjer je bila na duhovnih vajah, nam je pisala tudi sestra usmiljenka, s. TEREZIJA PAVLIČ, predstojnica v gobavski naselbini pri Farafangani. Pisala je sredi marca:

„Kaj naj Vam povem? Trenutno je največja težava, da ni dobiti riža tudi za denar ne. Povodenj je marsikaj uničila. Pri nas smo k sreči že poželi, a ljudje so bili nekateri zelo prizadeti. V naselbini nameravamo izvesti neko izboljšanje: Dosedaj smo vozili na operacije bolnike v daljni Tananarive; zdaj smo se odločili, da bomo sami operirali, tudi amputacije. Po predvidenem načrtu morda niti ne bo toliko stroškov s preureditvijo. Eno naših takozvanih ambulant bomo predelali v operacijsko sobo, dobavo potrebnega materijala je prevzela ena od avstrijskih organizacij (dve sestri iz Avstrije namreč delujeta med nami), le za nabavo raznih aparatov in električnega generatorja smo pa še v zadregi; v Farafangani električni tok ni dovolj močan. V načrtu imamo kopalnico, ki jo tudi preuredimo iz ene naših hišic za bolnike, saj teh hišic imamo dovolj.

Mladi malgaški kirurg, ki živi v Farafangani, nas zelo vzpodbuja, naj začnemo z operacijami. On sam je pripravljen delati pri nas v tem smislu.“

SE TRETJIČ V ČRNO AFRIKO

L.L. C.M.

Če bi napisal kot naslov le „še tretjič v Afriko“, bi ne zapisal resnice, kajti v Afriki sem bil tudi že pred 25 leti, ko sem šel po novi maši sobrata Franca Rodeta v Parizu od tam še v Tunis, obiskat starejšega sobrata Martina Ocepka, ki je tedaj blizu glavnega mesta vodil nekak Dom duhovnih vaj; to je bila tudi Afrika, a mohamedanska, ne „črna“, ki se razteza šele oustran Sahare. V to črno Afriko sem torej šel šele tretjič. Prvo in drugo potovanje in obiskovanje sem že na dolgo in široko popisal, kakor že preje ono k azijskim misijonarjem. Naj s tem popisovanjem tretjega obiskovanja naših afriških misijonarjev zaključim to že predolgo potovalno štorijo.

To pot sem šel na pot prav za prav, da dopolnim prejšnji dve afriški potovanji, na katerih do nekaterih misijonarjev nisem mogel priti, čeprav sem imel v načrtu. Naj povem še enkrat (kar sem že povedal ob poročilu na kencu tega potovanja), da sem želel s pomočjo slovenskih jezuitov najti laično misijonarko, bolničarko Barbaro Rous, da sem tudi z njihovo pomočjo obiskal dva slovenska, na severu Zambije delujoča minorita, p. Miha Drevenška in p. Ernesta Benka, da sem na jugu Zaira dosegel komaj dobro v Afriko došlega misijonarja-salezijanca dr. Alojzija Snoja, da sem spet zaman poskusil priti do misijonarja Toneta Pačnika, da sem obiskal v Kamerunu brata marista Zdravkota Kravosa, da sem šel potem v Togo, kjer sem dobro doživel oba frančiškana, p. Evgena Ketiša in p. Milana Kadunca, nato pa se vrnil v Evropo. Čeprav sem na tem potovanju nanovo obiskal le sedem misijonarjev, sem bil tega obiska tudi vesel, saj sem s tem na terenu dosegel okrog 90% vseh slovenskih misijonarjev, kar je, upoštevajoč razmere, lep dosežek cilja, ki sem si ga zastavil.

Imel sem pa na tem potovanju smolo, da mi fotografiranje in filmanje domala ni uspelo. Imel sem s seboj sicer isti aparat kot pri drugih mojih misijonskih obiskovanjih, a ker sem vsak dan starejši, sem postal tudi nerodnejši in nisem vlagal pravilno v aparat filmov, kar je skvarilo snemanje. S filmsko kamero je bilo pa takole: Ker mi je pri prejšnjih dveh potovanjih brezhibro delala, sem se preveč zanesel na njeno trdnost, pa je nisem nosil s seboj v ročni torbi, ampak sem jo vložil kar v kovček, ki pa z njim tudi na letalskih prevozih ne delajo v rokavicah, kar je imelo za posledico, da se je v moji kameri napravila neka okvara in električni motorček, ki pri snemanju poganja naprej filmski trak, ni deloval. Sicer mi je v Lusaki p. Tomažin posodil za potovanje vsaj k Barici Rous in k obema minoritoma svoj aparat, a izgleda, da sem bil izgubil voljo za filmanje in zato slabo filmal. Tako mi za arhiv in za posnetke v listu ni kaj dosti ostalo in boste tudi bralci v tem pogledu prikrajšani, za kar prosim oprostjenja!

K BARICI ROUS SKUPAJ Z JEZUITI

Še ni dve leti, kar je obiskovalec slovenskih misijonarjev nastopil 11. junija 1983 svoje zadnje potovanje k njim, in sicer iz Pariza, kjer mu je pomagal z Madagaskarja došli laični misijonar Marko Vilfan. Že začetek

tega potovanja je bil malo neroden. Najprej sva šla na napačno avtobusno postajo, kajti moral sem v Tanzanijo preko Amsterdama, ne naravnost za preookeanski polet z letališča Charles de Gaulle; z ene avtobusne postaje sva morala hiteti na drugo, s taksijem. Iz Amsterdama nas je letalo po celonočni vožnji ponc-slo v glavno mesto Tanzanije Dar Es Salaam. Agencija letalske družbe KLM v Parizu mi je zagotavljala, da imam na tem letališču v nekaj urah drugi polet za Zambijo, a se je uradnica zmotila. Za polet naprej sem moral čakati v Tanzaniji kar nekaj dni, a najhuje je bilo, ker nisem imel vizuma za Tanzanijo in niti z letališča nisem mogel. Ali naj na tem sila revnem letališču prebijem te tri dni čakanja? Nemogoče za starega, bolehnega popotnika! Zastopnik holandske letalske družbe mi je na letališču cskrbel dovoljenje, da grem lahko v mesto. A kam? Vsaj na škofijo me bo kdo mogel peljati, tam mi bodo pa že pomagali – sem si mislil. In sem res sedel v taksi ter naročil, naj me pelje tja. Med vožnjo z letališča proti mestu se pa zavem, da sem prav za prav v Dar Es Salaamu že bil na prvem afriškem potovanju in da sem tam na prokuri konzolata misijonarjev že bival nekaj dni z misijonarjem te družbe p. Emilom Čukom. Zato sem se namenil kar tja. A nisem imel s seboj naslova. Taksistu dopovem, naj me pelje k „Consolata Fathers“, in je dejal, da ve, kje je to. A me je peljal kar k neki mestni fari, kjer ni bilo prokure. Ko sem videl, da mož nima pojma, kam naj me pelje, sem ga prosil, naj me pelje h katedrali, do katere je res vedel. Prideva tja, pa ni bilo v poslopju žive duše na spregled; vsi so bili pri službi božji v katedrali, kajti bila je nedelja dopoldne. Prenesem prtljago v senco ob škofijski stavbi – vladala je velika vročina – in premišlujem, kaj naj naredim, in mislim, da bo pač treba počakati do konca maše. Pa zagledam prihajati avto in v njem črnega moža. Kar nekaj mi je „notri reklo“, da bo to kak črni duhovnik in da bo znal govoriti še kaj drugega kot angleško. Opogumim se in stopim k njemu ter ga vprašam, če zna nemško ali italijansko, in znal je italijansko. Prž je razumel mojo zadrego, me s prtljago spravil v avto in me odpeljal do bližnje postaje taksijev ter tam razložil, kam me je treba peljati. In res, čez manj kot pol ure sem se znašel na dvorišču znane mi prokure, kjer sem se počutil kar domačega. Poiščem znanega mi misijonarja, ki vodi to prokuro, in mu razložim, kako sem padel v Tanzanijo in da prosim za gostoljubje te tri dni. Gospod se me je dobro spominjal, a mi je moral reči, da na prokuri nimajo razpoložljive sobe, ker pride drugi dan šest misijonarjev iz podeželskega misijona in imajo sobe že rezervirane, pa da mi zato more dati sobo samo za to noč. Kajpada sem vsaj to vesel sprejel in gospoda že prosil, da me drugi dan popelje v mesto, poiskat kje drugje prenočišče za naslednje dni. Ko mi je dobri pater to zagotovil, sem šel v kapelo maševati. Po moji maši so prišli tja še drugi misijonarji, ki so mi že na letališču pomagali kot tolmači, in odmaševali, potem pa hiteli naprej na svoj misijon. Jaz sem se pa utaboril v lepi sobi z velikim ventilatorjem izpod stropa. Po kosilu sem videl, kako so na prokuro prihajali razni obiskovalci, bila je pač nedelja, tudi bogoslovci in sestre, a jaz se radi neznanja angleščine nisem preveč kazal, ampak bolj tičal v svoji sobi in premišljeval, kako bo kaj naslednji dan...

Po večerji me pater povabi v pisarno, češ da bo telefonsko govoril z misijonom Iringa, kjer deluje tudi p. Emil Čuk, in naj ga pozdravim. Z ve-

seljem sem to storil in dobrega misijonarja pošteno presenetil. Že to telefonsko srečanje mi je bilo v tolažbo, a ko je potem prokurator še nekaj govoril in zaključil, mi je vesel povedal, da jutri iz Iringe prideta le dva namesto šestih napovedanih misijonarjev in da jaz mirno lahko ostanem na prokuri. Kakšno olajšanje! Zahvalil sem se prokuratorju res iskreno, potem pa še v kapeli Bogu, da mi je tako lepo pomagal. Spomnil sem se slovenskega reka, ki pravi, da se nobena juha ne poje tako vroča kot se skuha...

Drugo jutro me je po maši prokurator vzel na svoj avto in sva šla v mesto, kajti prokura je bolj v rezidencialnem delu mesta ob morju, bolj zunaj. Najprej je on opravil razna pota, potem me je pa peljal na potovalno agencijo, kjer je v luksuzno opremljeni pisarni uradoval visokorasli črnc s sodelovanjem črnih uradnic; bila je to pisarna KLM družbe, s katero sem se bil pripeljal. Prokurator je razložil, kaj se mi je zgodilo, in povedal, da želim polet v Zambijo in novi letalski listek čim prej. Uradnik je vse razumel, mi izstavil vozni listek za sredo ob 8 zjutraj z Air Tanzania. Sreča v nesreči, da bom s čakanjem izgubil samo tri dni.

Veselemu se mi je na poti domov razvezal jezik in sem prokuratorja spraševal razne stvari, med drugim tudi, kako v deželi domačini in oblasti gledajo na tujce, misijonarje. Rekel mi je, da je tujcev-Angležev zelo malo, večinoma so Italijani in Indijci. Tujci, tudi misijonarji, morajo biti do domačinov in oblasti pač lojalni, se zadržati kot gostje, pa bo vse dobro. Pravil mi je, da je državni predsednik dober katoličan in se udeleži vsake nedelje svete maše na škofovem domu v kapeli, ki je čisto blizu njihove prokure.

Tisti dan in naslednega dne prav tako sem se držal doma in pisal pisma. Prosil sem prokuratorja, da telegrafira p. Tomažinu v Lusaki o mojem prihodu v Zambijo v sredo. Ta dan, 15. junija me je prokurator po zgodnji maši že ob pol sedmih peljal na letališče, kjer mi je pri vsem pomagal. Preden sem se od njega poslovil, sem mu hotel dati vse tanzanijske šilinge, ki so mi ostali, kajti uporabiti ali zamenjati v drugo valuto jih itak ne bi mogel; pa ni hotel prokurat ničesar sprejeti v odškodnino za moje bivanje pri njih, zato sem ga prosil, naj denar odda ob priliki misijonarju Čuku. Na letališču je bilo polno ljudi, večinoma črnih in Indijcev, ki potujejo v Addis Abebo, kot sem zvedel. Odleteli smo s polurno zamudo ob pol devetih.

Na letališču v Lusaki me je čakal, kot pred leti, ko sem prvič tja prišel, p. Tomažin, ki mi je pomagal pri raznih formalnostih, zunaj pri avtu je bil tudi p. Mujdrica, dočim je prišel na letališče tudi p. Janez Mlakar, a je radi zamude letela moral prej oditi. Vesel sem bil te pozornosti jezuitov, zambijskih misijonarjev. Odpeljemo se in p. Tomažin se ustavi v novicijatu ob poti, kjer sem pred leti toliko dni preživel, in telefonira p. Grošlju Jožetu, da sem res prišel. Potem gremo v župnijo Chelston, kjer zdaj delujeta p. Mlakar in p. Mujdrica; tam nam kuhar, ki ga sedaj imajo, pripravi kosilo. Po kosilu me p. Tomažin pelje v Matero k p. Grošlju in od tam telefoniramo minoritu p. Drevenšku, potem ko je prišel tja v Matero še p. Stanko Rozman iz Mumbwe. Napravili so načrt, kako bi mene peljali k Barici Rous in potem naprej k obema minoritoma na sever dežele. Zelo sem bil zadovoljen, da sem že nekaj ur po prihodu v Zambijo mogel srečati večino zambijskih misijonarjev že drugič in da bom mogel v bližnjih dneh obiskati še druge, neobiskane.

Ob 15. me je p. Grošelj peljal pogledat najprej v Kizito in potem naprej v Liando na ogled nove cerkve. Ko sem bil preje v Zambiji, te cerkve še ni bilo, pokazali so mi samo šele ograjeno zemljišče zanjo, zdaj pa je tam prostorna in zunaj in znotraj lepo urejena stavba z zvonikom, dvakrat večja kot ona v Kizitu. Da so jo mogli sezidati, je bistveno pomagala Avstrijska Katoliška mladina, ki je prispevala iz Akcije Treh Kraljev kar 35.000 dolarjev v ta namen. Seveda so tudi župljani veliko darovali, saj sem ob mojem prvem obisku Zambije prisostvoval Grošljevi maši na prostem pred cerkvijo v Kizitu, kjer so za to bodočo cerkev v Liandi verniki darovali ob veselem plesu in vrisku vsega skupaj okrog 800 dolarjev, in te nabirke so bile skozi vse leto vsak mesec enkrat! Na pročelju cerkve je v kovini izdelana podoba enega od svetih ugandskih mučencev, zraven so, tudi iz kovine narejeni, upodobljeni razni glasbeni inštrumenti, kajti ta mučenec je bil vodja kraljeve godbe v Ugandi.

Ko se proti večeru vrneva v Matero, mi Grošelj pokaže vse načrte, ki jih je sam napravil za povečanje cerkve v Kizito in ki jih je oblast jadrno odobrila, le račune za cementne opornike mu je napravil izvedenec. Tako so mogli v Kizito vsak čas začeti z deli posvečenja tudi te cerkve. P. Grošelj me je bil tisto popoldne tudi veliko vozil po mestu; upal je, da bo našel kje kako mehanično delavnico, kjer bi mi mogli popraviti mojo fotokamero, katere okvaro sem opazil, a nihče se ni upal lotiti tega dela.

Po trdnem spanju, radi svežega vremena in ker ni bilo komarjev, grem zjutraj v bližnjo matersko cerkev, kjer je že maša z lepim petjem vernikov. Mašuje potem še stari Poljak, za njim pa jaz, vsi pri glavnem oltarju. Po maši zajtrkujem. Potem me p. Mujdrica pelje v Kamango, kjer naletiva na p. Tomažina, ki je tudi prišel tja, ker so imele štiri skupine katehumenov krščanski nauk. Potem me peljejo v Chelston, od tam v Chaindi, kjer vidim ob povsem dokončani cerkvi zvonik. Cerkev Male Terezike, ki je bila ob mojem prvem obisku še nedodelana, je v notranjosti poslikana; za oltarjem so tri velike podobe; srednja predstavlja Zveličarja, leva je pa slika, ki jo je naslikal v Argentini slikar Ivan Bukovec za to cerkev in predstavlja Malo Terezijo, kako sipije rože na procesijo sv. Rešnjega Telesa, ki se vije iz nove cerkve. Ta Tomažinov svak je misijonarju, bratu njegove žene napravil in podaril že dve veliki razpeli s Kristusom skoraj v naravni velikosti in pa to oljno podobo, če ne še kaj drugega. Krasno sodelovanje!

Pri večerji smo se zbrali v Chelstonu p. Tomažin, p. Janez Mlakar, p. Stanko Rozman, p. Janez Mujdrica in hrvaški misijonar, profesor dr. Weisgraben, ki je do nadavnega učil v bogoslovju v Kabwe; prišel je pa malo kasneje iz Mumbwe v družbi spremljevalca tudi p. Radko Rudež. Bila je prav vesela družba, kramljali smo in prepevali, pri čemer je slovenske pesmi spremljal na harmonij hrvaški gost. Z nekaj besedami sem se misijonarjem v govorku zahvalil, da so me tako prijazno sprejeli, in jim čestital, ker tako lepo delajo in ker se imajo tako radi med seboj. Spregovoril je še p. Lovro Tomažin in rekel, kako so veseli, da me imajo spet med seboj in da mi bodo mogli pomagati k še drugim misijonarjem. Jaz sem bil posebno prijetno presenečen nad živahnostjo in družabnostjo p. Rudeža, kajti pri prvem obisku Zambije je bil ta misijonar, ko sem ga obiskal na tedanjem njegovem delokrogu v Katondwe, bolj molčeč, skoraj zagrenjen...

Laična misijonarka Barbara Rous v družbi s tremi slovenskimi misijonarji p. Grošljem, p. Mujdrico in br. Rovtarjem. Z obiskovalcem so šli k njej ti trije in pa še p. Stanko Rozman SJ iz Mumbwe.

V petek zjutraj pride v Matero že ob 6 zjutraj p. Mujdrica. V avtomobil p. Stanka Rozmana smo se spravili Rozman in jaz spredaj, zadaj pa p. Grošelj in Mujdrica, da gremo obiskat laično misijonarko Barbaro Rous, ki deluje v bolnišnici blizu kraja Mpika, kakih 500 km daleč, ki je zadnjič nisem obiskal. A preje smo šli še po Jožeta Rovtarja v bogoslovje Kabwe, ki se nam je pridružil za pot k misijonarki Rous. Te dolge vožnje sem se malo bal, a sem jo zelo dobro prenašal, kajti vreme je bilo lepo sveže, a tudi nisem bil tako utrujen kot sem bil, ko so me peljali zadnjič v Livingston k Viktorijinim slapovem, ko sem se bil utrudil že na potovanju po Madagaskarju. Opoldne smo se ustavili ob cesti na počivališču in malo pomicali. Sledilo je še skoraj tri ure vožnje po nekoliko valoviti pokrajini in ob 15. pridemo na misijon Chilonga. V znožju hriba je lepa cerkev, pred njo pa velika bolnišnica s 210 posteljami, kjer deluje naša rojakinja. V bolnici in pripadajoči ji bolničarski šoli delujejo trije zdravniki oziroma zdravnice, bolničarke in redovnice. Ko smo privozili pred bolnico, ki je cela nasebina z več manjšimi pritličnimi poslopji in hišicami za zdravstveno osebje, smo najprej naleteli na holandsko zdravnico, s katero sem mogel govoriti, ker je znala nemško. Ona nam je povedala, da je Barica trenutno doma v svoji hišici, in res jo najdemo, ko je ravno zalivala svoj vrtiček pred svojim bivališčem. Veselo smo jo presenetili, pozdravimo se, ona popusti delo in nas pelje v svoj dom, kjer nam postreže, potem pa kramljamo.

Barica Rous je bila rojena leta 1937 v Beltincih, Prekmurje. Imela je sedem sester in enega brata. Oče in mati sta ji že umrla. Devetletno ljudsko šolo je obiskovala v Beltincih, nato leto dni bolničarsko šolo v Mariboru, srednjo medicinsko šolo pa v Murški Soboti. Najprej je šla v Anglijo, da se je naučila dobro angleško, potem pa s pomočjo župnika Berdena in p. Svoljšaka odšla kot laična misijonarka delovat v Zambijo, najprej za tri leta v Liteto med gobavce, kjer je delovala v družbi s Hrvatico Emo Verlič. Ko je prišla domov na dopust, je ostala tam dve leti in v Zagrebu napravila še višjo bolničarsko šolo. Tako izpopolnjena je odšla na delo v to misijonsko bolnico v Chilongi, kjer predvsem deluje v šoli za črne bolničarke in babice, odhaja pa tudi s skupino zdravnikov in bolničark na deželo za zdravstveno pomoč ljudstvu. Barici Rous se je tedaj bližal čas trimesečnega odmora v domovini, kamor je šla; a ko smo bili pri njej, se je nameravala vrniti in je že vložila prošnjo za nadaljno dobo svojega delovanja v bolnici. Vemo, da zdaj spet deluje tam; potem, ko je bila precej časa na oddelku za spolne bolezni, je zdaj pri otrocih, kjer je velika stiska za prostor, ker je bolniškov le preveč, kakor lahko beremo v njenem pismu pod naslovom „Iz sončne Zambije“. V bolnišnici pred vsem deluje neka irska ženska družba, sodelujejo pa tudi črne bolničarke, ki se izučijo v njihovi bolničarski šoli.

Ob 18. se mi štirje duhovniki spravimo maševat v kapelo sester Irk in mnoge sestre, pa Barica so bile navzoče. Po maši je Barica pripravila v svoji hišici za večerjo svinjino, ki jo je prinesel s seboj ekonom bogoslovja v Kabwe, naš brat Jože Rovtar. Po večerji smo še veliko govorili. Med drugim sem misijonarko vprašal, če ji je v Afriki kaj dolgčas, ko je tako daleč od slovenskih misijonarjev. Rekla je, da se je že čisto privadila, posebno ji je zdaj lažje, ker se je doma na zadnjem dopustu temeljito pozdravila z operacijo. Od časa do časa gre s Hrvatico Ivico Šubelj, ki deluje kakih 200 km stran, na oddih k nekemu jezeru. Večkrat potuje v Lusako „z avtom čisto sama, tja in nazaj 1.000 km. Tako smo govorili in peli pa počasi postali zaspani. Zato smo se odpravili k počitku, in sicer mi v župnišče tam ob cerkvi, kjer župniku je neki misijonar, ki je govoril tudi nemščino; sta pa bila tam še drug duhovnik in pa en redovni brat. Okrog devetih sem že krepko spal.

Vstanem že ob petih. Ob pol sedmih s Stankom Rozmanom v sestriški kapeli mašujeva. Po kavi se od Barice poslovimo in spet na pot po isti cesti, koder smo prišli, a le do križišča s cesto, ki pelje v Ndolo, še bolj na severu Zambije, kjer mislimo obiskati dva slovenska minorita. Po poti sem premišljeval Barico: Verno slovensko dekle, ki se je odločila za pomoč Cerkvi v tretjem svetu in se žrtvuje za bolne črnce v tem odročnem koncu Zambije s svojo zdravstveno izobrazbo in počrtvovalnostjo iz nadnaravne ljubezni do Boga, do Cerkve in do bližnjega. Kako lep življenjski poklic, za katerega se res splača žrtvovati mlado življenje!

(Sledi.)

Lepo prosimo vse naročnike, da poravnate naročnino! Z vzdrževanjem „Katoliških misijonov“ pomagajte slovenskemu misijonskemu delu, posebno slovenskim misijonarjem!

PO MISIJONSKEM SVETU

Piše FRANC SODJA

MED INDONEZIJO in Papua-Nova Gvineja so napetosti. Nova Gvineja je drugi največji otok na svetu. Polovica otoka je nova država Papua-Novica Gvineja, druga polovica, nekdanja holandska kolonija, pa pripada Indoneziji. Na ozemlje te nekdanje kolonije Indonezija naseljuje ljudi iz prenaseljenih otokov. Iz Jave so pripeljali 700.000 ljudi. To pa pomeni sistematično uničevanje domorodcev. Ti beže v sosednjo državo Papuo-Novo Gvinejo. A mnoge vračajo, in te vrnjene begunce večinoma čaka smrt. Spet se v novih državah ponavlja stara pesem beguncev.

FILIPINI so v glavnem katoliška dežela. Tega se Cerkev zaveda, čeprav se zaveda tudi vseh težav znotraj filipinske Cerkve. Svetovno je že poznan kardinal Jaime Sin. Je sredi boja med režimom in levičarji. Zaveda se, da je naloga Cerkve evangelizacija in da je Cerkev za vse ljudi: revne in bogate. Filipinska je predvsem za revne, kot pravi kardinal sam, osrkbuje 70 odstotkov revnega prebivalstva. Misijonska zavest je vedno večja. Že 700 misijonarjev je filipinska Cerkev poslala v misijonske dežele. Kardinal upa, da jih bo leta 2000 kar 2.000. To dejstvo mu daje upanje, da bo tudi doma filipinska Cerkev vedno bolj krščanska in evangeljska.

VZGOJA DOMAČIH DUHOVNIKOV je ena najnujnejših nalog sedanje Cerkve. K temu delu niso klicani le misijonarji. Pomagati moramo vsi. In presenetljivo veliko v tem pogledu store avstrijski katoličani. Trenutno podpirajo 2.594 bogoslovcev v misi-

jnskih deželah. Samo koroški Slovenci so prav letos dosegli številko 700 in gotovo v tem prekašajo katekrokcii skupino Slovencev, ali doma ali v tujini.

MISIJONSKI MINISTER, če smemo uporabljati ta pogovorni izraz, to je prefekt Propagande, kongregacije za širjenje vere. Letos 9. aprila je bil na to mesto imenovan Irec nadškof Dermot J. Ryan. Z njegovim imenovanjem je bil te odgovorne službe oproščen kardinal Rossi iz Brazilije, ki je kongregacijo vodil 14 let. Ta kongregacija ima pod svojo upravo 897 misijonskih škofij ali vikarijatov ali kakorkoli se te misijonske pokrajine imenujejo.

GOBAVCEV je vedno več. Ko je medicina odkrila sredstvo za ozdravljanje gobavosti, je znani apostol gobavcev Raoul Follereau zapisal: Mnogi zdravniki, ki so avtoritete na tem področju, so napovedali, da bo leta 1975 bolezen že zelo omejena. Zdravilo, imenovano DDS (Diaminodiphenyl-Sulfon), je sprva imelo dobre učinke. Toda po desetih letih so se zdravniki prestrašili. Bacili so v sebi organizirali rezistenco proti zdravilu in gobavost se širi. Trenutno računajo, da je okoli 20 milijonov gobavcev na svetu. Da je položaj tak, je seveda krivo to, da so v večini primerih gobavci izločeni iz človeške družbe. Zato se skrivajo, ne zdravijo in druge okužujejo. Saj se od teh 20 milijonov le 4 milijoni gobavcev zdravijo.

NAJVEČJI NARAVNI PRIRASTEK imajo: Indija, 15,5 milijonov; Kitaj-

ska (kljub nasilnemu omejevanju rojstev), 15 milijonov; Indonezija, 3.3 milijone; Bangladeš, 2.9 milijona. Torej v azijskih državah ima največji letni prirastek Indija.

MUSLIMANSKA KONFERENCA je bila lani na Malti. Organizirala jo je islamska misijonska družba „Islamic Call Society“, vodil pa njen glavni tajnik dr. Ahmad al Sherif. Zastopniki so prišli iz Grčije, Nizozemske, Francije, Italije, Anglije, Belgije, Danske, Združenih držav in Kanade. Razpravljali so predvsem o gospodarskem položaju teh dežel in načrtovali, kako bi mogli vplivati na javno mnenje in širiti islam.

MALE SESTRE JEZUSOVE so nadaljevale poslanstvo puščavnika Sahare Karla Foucaulda. Družba je bila ustanovljena v Sahari leta 1939 in šteje že okrog tisoč članic, ki žive v 200 skupnostih ter delujejo v 50 različnih državah. Nekatere teh skupnosti so skrite, posvečene molitvi, druge so delavske in vrše apostolat zglede na delavskih, navadno revnih okoljih, tretje se posvečajo socialnemu delu.

V **KENIJI** največ pričakujejo od bazičnih skupnosti. Tako pravi škof Rafael Ndinga Mwana'a Nzeki. V teh skupnostih se Cerkev najbolj približa ljudem. Zato je v mnogih misijonskih deželah v zadnjem desetletju Cerkev sama začela pospeševati take skupnosti.

SUŽENJSTVO v starem pomenu besede še vedno obstaja. V Mavretaniji, kjer je milijon in pol prebivalcev, je še 100.000 popolnih sužnjev in 300.000 delnih sužnjev. Popolni sužnji so tisti, ki so last gospodarja in zanj delajo brez kakega plačila. Delni pa so tisti, ki od dela dobe nekaj malega zase.

SVETO PISMO Afrikancem vedno več pomeni. V njem najdejo veliko

osnov svoje tradicionalne vere. Skušajo pa tudi vedno bolj razumevati božjo besedo prav iz te tradicije. Do zdaj je sveto pismo prevedeno v 570 afriških jezikov, vsaj nova zaveza.

V **EVROPI ŽIVI VELIKO MUSLIMANOV**. Po zadnji statistiki naj bi jih bilo 6.600.000. Največ jih je v Nemčiji (2 in pol milijona), Franciji (dva milijona in 100.000) in v Angliji (en milijon).

V **INDIJI**, ki ima 740 milijonov prebivalcev, more brati in pisati le 237 milijonov izvodov. Največjo naklado tisoč raznih časopisov v nakladi 51 milijonov izvodov. Največjo naklado (645.000) ima v angleščini pisani časopis „Indian Express“.

MOZAMBIK, kjer je pred letom 1975 misijonsko delo cvetelo, je postal težko misijonsko področje. Pa to ne le zaradi dejstva, da je ob letu osvoboditve zavladal komunistični režim. Morda je bila glavna krivda v tem, da je bila katoliška Cerkev v tej portugalski koloniji preveč pod vplivom portugalske oblasti. Imela je vse privilegije. Smisel za vzgojo domačega naraščaja je bil premajhen. O kakšni inkulturaciji ni niti govora. Beli očette so položaj videli in iz protesta potegnili iz Mozambika vse svoje misijonarje že leta 1971, torej še predno so zavlادali komunisti. Ob nastopu tako imenovanega Frelimo, sedanje oblasti, pa je šlo iz dežele 300 duhovnikov, 150 misijonskih pomočnikov in 950 redovnic. Tako je nenadno misijon ostal brez zadostnega misijonskega osebja. Katoličanov je 15 odstotkov vsega prebivalstva, ki ga trenutno ne morejo ugotoviti – štejejo med 11 do 12 milijonov. Poleg milijona muslimanov je nekaj sto tisoč nekatoliških kristjanov. Tri četrtine prebivalstva pa je še vedno animistov. Razvidno je, da je najtežje vprašanje pomanjkanje misijonarjev.

V koranski šoli nekje v Severni Nigeriji.

Vsega je trenutno le: 260 duhovnikov in od teh le 36 domačinov in 556 sester, od tega 113 domačink. Poklicev še vedno ni in so ovirani. Škofje in misijonarji ne obupujejo, delo prelagajo na laike, trudijo se za vzgojo domačih poklicev. A to delo gre počasi in ker je vstop tujih misijonarjev več ali manj otežkočen, bo vprašanje še dolgo ostalo boleča točka mozambiškega misijona.

BOMBAJ, znan kot vzhodno velemesto, propada. Prebivalcev je 11 milijonov in še prihajajo iz dežele. Tako naraščajo revna predmestja. Prokujejo, da bo v letu 2000 dva milijona ljudi brez strehe, niti ne bo pitne vode. Sicer pa ta usoda čaka

vsa indijska mesta. Če bo šel razvoj to pot, bo ob koncu stoletja več kot polovica Indijcev živela v 335 velemestih. Od 712 milijonov Indijcev že danes živi 163 milijonov v mestih.

KRISTJANI nismo razdeljeni samo v nekaj do zdaj poznanih cerkva. Navadno štejemo tri glavne skupine: katoličani, protestanti in pravoslavni. V enciklopediji, ki je izšla 1982 leta, našteva David B. Barret 20.300 krščanskih cerkva. Ta statistika postaja vsako leto vedno bolj zastarela. Saj samo v črni Afriki nastane letno nekaj sto krščanskih ločin. Že pred leti so jih našteali 6.000. Številka je že zdavnaj premajhna. Nekateri predstavniki navajajo predvsem

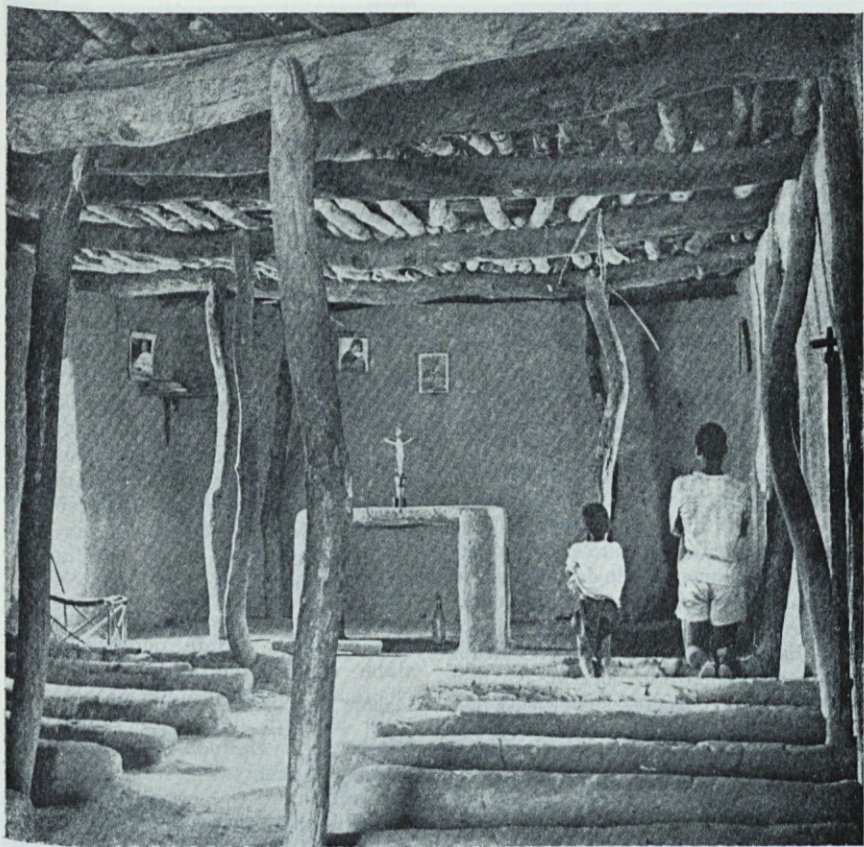
ta razlog, da so ustanovili svojo sekto: v strukturi starih krščanskih cerkva se ne počutijo dobro. V svoji ločini, ki je tudi krščanska, se počutijo kot doma. Je majhna in med seboj se poznajo in podpirajo. Prav zanimiva pa je razlaga, ki jo je povedal župnik take ločine v Južni Afriki: „Katoliška Cerkev naj bo vesela, da nastaja toliko različnih krščanskih cerkva. Vsaka mati je vesela potomstva. Tako naj bo tudi Cerkev vesela vseh teh novih otrok. Od vas smo prejeli vero. Vsak oče je vesel, če njegovi sinovi ustanovljajo nove vase.“ Tipična afrikanska klanska miselnost.

INDIJA je dežela paradoksov. Poznamo jo kot revno in to tudi je. Težko pa javnost ve, da je po izdelavi filmov Indija pred Združenimi državami. Letno izdela okoli 700 filmov. Seveda je vprašanje kvalitete. Po letu 1947 se je razvila bogata filmska industrija, pa tudi okus gledalcev, ki več ne iščejo prizorov iz bogatega ameriškega življenja, ampak iz svoje zgodovine in sedanjosti.

PORAST PREBIVALSTVA IN PREHRANA. Že pred desetimi leti je bilo v Bukarešti, na Madžarskem, svetovno zborovanje. Lani avgusta se je ponovilo v Mehiki. Iz tedanjega zborovanja so poročali vsi svetovni časopisi. Nas zanima predvsem to, kam se pomika pozornica svetovnih dogodkov. Po mnenju večine nedvomno v Azijo. Evropa z Rusijo vred z rojstvi nazaduje. Kitajska ima trenutno največ ljudi, več kot milijardo. Od predzadnjega ljudskega štetja od leta 1964 pa do zadnjega v letu 1982 je prebivalstvo naraslo za 45 odstotkov. Če bi šel razvoj v to smer, bi bilo čez sto let samo Kitajcev devet milijard. To pomeni: dvakrat več, kot je zdaj ljudi na svetu. Oblast je porast zajezila s trdimi ukrepi. V dru-

žini more biti le en otrok. Vsaj to žele doseči dosedanji oblastniki, da konec tega stoletja število kitajskega naroda ne bi preseglo milijardo 200 milijonov ljudi. Toda težko bo ubiti v kitajskem narodu to, kar so od Konfuceja sem hranili kot največjo vrednoto: družino. Tudi Indija, ki je druga največja država na svetu, saj ima 730 milijonov ljudi, je začela s sterilizacijo omejevati rojstva. Vendar rodi povprečno vsaka žena po pet otrok. Žal je v Indiji vprašanje podhranjenosti zelo težko. Na zborovanju v Mehiki so bila razna vprašanja: preseljevanje v mesta, povezava med narodi, dohodki in razvoj, zdravje in umrljivost. A največ je bilo govora o tako imenovani eksploziji človeštva. Bogati narodi izumirajo, revni rastejo; zlasti Kitajska, Indija in Afrika, poleg dveh latinoameriških držav: Brazilije in Mehike. Slovenski strokovnjak Kuhelj je zapisal že pred leti: zemlja ima toliko bogastva, da bi lahko nahranila 40 milijard ljudi. Samo namesto za orožje, bi morale bogate dežele pomagati nerazvitim, da bi bila vsa zemlja obdelana. Sveti Sedež, ki je bil po svojem zastopniku na zborovanju, je jasno povedal, da nobena državna oblast nima pravice nasilno omejevati rojstva. To je popolna pravica družine same. Vse kaže, da se bo pozornica pomikala proti Aziji, ki je dežela prihodnosti. Gotovo pa na južno poloblo. To je vprašanje tudi za Cerkev.

MALABARSKA CERKEV, ki je sirskega obreda, si šteje v čast, da jo imenujejo Tomaževa Cerkev. Na zapadnem delu Indije proti jugu je več katoliških škofij vzhodnega obreda. Eden teh je sirske. Škofija sirskega obreda pa je bila ustanovljena šele pred sedmimi leti v Rajkotu. Se pa hitro razvija. Vodijo jo karmeličani vzhodnega obreda. Število delavcev

Tudi v preprosti, revni cerkvi se lahko moli...

pa je majhno, le 35 duhovnikov, 15 sholastikov, 11 novincev in 47 aspirantov, kandidatov za duhovništvo. Je pa čez sto redovnic kar desetih različnih družb, od katerih so štiri siromalabarskega obreda. Šest jih je latinskega obreda. Ker so na istem teritoriju katoličani vseh obredov, je seveda tudi posebej škofija za katoličane latinskega obreda v Abmenabadu. Sedanji eparh sirskomalabarskega obreda je domačin Gregor Karotempel, tudi karmeličan.

V NEMIRNI UGANDI uspešno delujeta dve domači redovni družbi: bratje Bannakarol in sestre Bannabikira. Obe se posvečata pastoralnemu in vzgojnemu delu, obenem pa člani sodelujejo tudi na polju zdravstva, socialne pomoči in so pripravljene pomagati kjerkoli je potreba.

LETO MLADINE je letošnje leto 1985. Prav je, da se zavemo, kje je zdaj največ mladine. In katera mladina bo čez petdeset let najmočnejše

spregovorila. Gotovo številke ne povedo nečesa: kakšna bo ta mladina, bo zdrava, bo pripravljena, bo idealna dovolj, da bo šla na delo za boljši svet. Slika pa je ta. Če smatramo za mlade vse pod starostjo tridesetih let, potem Azija od Pakistana do Japonske predstavlja četrtno vse svetovne mladine. Kajti v Aziji je polovica prebivalstva v starosti izpod tridesetih let. To že zdaj pomeni osmino vsega človeštva. Drugače rečeno: vsak osmi človek je mladi Azijec. Samo Kitajska ima 500 milijonov mladih. Primerjamo z Ameriko. Vsa Severna Amerika ima le 300 milijonov prebivalcev. Prav tako je v Afriki več kot polovica prebivalcev mladih. In to kljub veliki umrljivosti. Računajo, da bo imela Afrika kmalu, to je leta 2025, milijardo 600 milijonov prebivalcev. Tako moremo reči: najbolj revne dežele imajo največ mladine. Pa je k temu treba dodati zadnjo statistiko UNICEFA iz leta 1983, da vsak šesti otrok umre zaradi lakote ali nalezljivih boleznih. Na dan 40.000. Torej vsako šesto sekundo eden. V to statistiko spadajo predvsem nerazviti narodi. In kljub temu imajo največ mladine. Zato mora nujno leto mladih postati misijonsko leto.

INDONEZIJA se v misijonskih poročilih navaja bolj redko kot mnoge druge misijonske dežele. Vendar je razveseljiva ugotovitev, da je bil v enem letu porast katoličanov kar za skoraj pet odstotkov. Vsi indonezijski otoki so razdeljeni v sedem nadškofij in 27 škofij. Vseh katoličanov je 3.776.600. Seveda v množici vseh prebivalcev, ki so zvečine muslimani, predstavljajo katoličani le 2,6 odstotkov. Duhovnikov je okrog 1700. od tega škofijskih duhovnikov le 263, vsi ostali so redovniki.

MUSLIMANSKI MISIJONSKI CEN-

TER je bil ustanovljen v malazijskem mestu Kuala Lumpur. Njegova naloga bo oznanjati koran v Aziji, zlasti na Japonskem, v Avstraliji, Južni Koreji in oceanskih otokih. Pri tem delu se bodo posluževali filmov, v katerih bodo prikazovali razvoj od Adama do Mohameda, posamezne dele korana ali kar bi pač služilo propagandi islama. Glavni režiser teh filmov bo Maurice Bucaille, ki se je na tem področju že izkazal v Združenih državah.

V GANI je delovni zaslužek tako majhen, da oče za celo družino tedensko zasluži komaj za hleb kruha. Tak kos kruha stne 140 cedov, na dan pa delavec zasluži 25 cedov. Ko razsajajo še bolezni, kot naprimer kolera, je umiranje veliko. Posebej so prišla v svet poročila o hitrem umiranju zapornikov, ki so zvečine nasprotniki sedanjega režima.

UGANDA, o kateri večkrat poročamo, da je v vednih nemirih zaradi slabe vlade trenutnega predsednika Obote, je misijonsko ena najbolj razvitih afriških dežel. Po zadnji statistiki je v Ugandi med 12 milijonih in pol prebivalcev-katoličanov kar pet milijonov, to pomeni nad 40 odstotkov prebivalstva. Duhovnikov pa je premalo, nekaj nad 500 škofijskih in nekaj nad 300 redovnih duhovnikov. Na šolskem in karitativnem področju je zaposlenih 267 misijonskih bratov in 2158 redovnic.

Radi imamo slovenske misijonarje, zato bi jim radi tudi pomagali: Z molitvijo, z darovanjem trpljenja in z darovi. Ne pozabimo pa prositi za nove misijonske poklice – v letu poklicev!

IZ MISIJONSKEGA ZALEDJA

MISIJONAR SUŠNIK RADO Z MADAGASKARJA NA DOPUSTU

Ko je bil župnik središčne postaje slovenskega misijona na Madagaskarju v Vangaindranu Peter Opeka odsoten skoraj pol leta, najprej radi boleznimi in nato radi okrevanja, je imel Rado Sušnik, njegov sodelavec, vso odgovornost za župnijo Vangaindrano. Še naprej je sicer moral voditi štiri podružnice te župnije, a je imel opravljati tudi župnijske posle v Vangaindranu, poleg tega pa še nadaljevati z gradnjo nove cerkve. Tako je bil res potreben počitnic, potem ko se je vrnil Peter na misijon. Po dveh mesecih od njegove vrnitve je res šel na pot. Počitnice bo v glavnem preživel pri svojih domačih v Slovenski vasi pri Buenos Airesu, iz katere je izšel, kasneje pa tudi v Sloveniji, kjer je prejemal družbeno in duhovniško formacijo, preden je šel na Madagaskar.

V Argentino je prišel začetkom maja. Poleg številnih sorodnikov sta ga pričakala na letališču tudi dva sobrata, superior Baragovega misijonišča in urednik „Katoliških misijonov“ in pa vodja Misijonskega zavoda Marko Cukjati. Z njima je bil tudi bivši laični malgaški misijonar Marko Vilfan, zdaj predsednik Misijonskega krožka v Slovenski vasi, ki je misijonarja že povabil na sestanek tega krožka, ki je bil res 19. maja v Baragovem misijonišču. Ob čajanki misijonarju v pozdrav je Sušnik na vprašanja navzočega urednika KM in drugih pridno odgovarjal in s tem veliko zanimivega povedal številnim

Vsi so veseli ob prihodu misijonarja Radota Sušnika.

kročkarjem iz življenja Malgašev in dela misijonarjev med njimi. Med tednom je bil pa misijonar povabljen na sestanek misijonskega krožka v Misijonskem zavodu, kjer je poleg drugega programa kazal tudi zelo zanimive skioptične slike z Madagaskarja. V nedeljo preje se je udeležil vseslovenskega romanja v Lujan. Misijonarju želimo, da bi si med nami nabral novih moči za nadaljnje delo na Madagaskarju, ko se tja povrne!

UREDNIK „KATOLIŠKIH MISIJONOV“ V SVETI DEŽELI IN MISIJONSKEM ZALEDJU

Ko je potoval naš urednik na življenjski jubilej svoje najstarejše sestre v Graz, Avstrija, je zraven doživel še marsikaj drugega, tudi pod misijonskim vidikom.

Pred vsem se mu je končno spolnila želja, da je romal v Sveto Deželo. Ta se sicer ne šteje med misijonska področja, a Jezus je tam dal misijonsko zapoved: Pojdite po vsem svetu in učite vse narode in krščajte jih... in Cerkev se je tam porajala in od tam začela tudi svoj pohod v svet. Vedno, kadar je bil obiskovalec slovenskih misijonarjev na katerem od štirih zadevnih potovanj, bodisi v Aziji bodisi v Afriki, je na koncu nameraval obiskati tudi kraje, kjer je bil ves svet odrešen, a mu je vedno zmanjkalo časa. Zdaj je pa porabil priliko in se je pridružil slovenskim romanjem iz Kanade ter v dvanajstdnevnem potovanju doživiljal kraje, ki so dragi slehernemu kristjanu. Potovanje je bilo res romanje, kot dolge duhovne vaje, saj sta romanje spremljala poleg njega še dva sobrata iz Kanade, Janez Kopač in Franc Letonja, ki sta s svojim duhovnim poseganjem uspešno dati vsemu resnično romarski pečat. Ob vsem tem doživljanju Jezusovega življenja na teh svetih krajih je doživel tudi tragiko judovskega naroda, ki še vedno pričakuje odrešenika, čeprav je že prišel, in tragiko islamskega arabskega prebivalstva, ki sicer Jezusa priznava kot preroka, odreka mu pa njegovo božje odrešenitvo. Pa še ena tragika je motila srečo doživljanja svetih krajev: Lepo je bilo sicer videti, kako je Sveta Dežela takorekoč posejana s krščanskimi svetišči, a bridko ti postane pri srcu, ko doznaš ob njih needinost kristjanov, ker pripadajo raznim krščanskim verskim skupnostim. Tudi ko v Sveti Deželi povsod srečaš romarje raznih krščanskih ver, ki mnoge v še močnejšem verskem zanosu kot pa katoličani doživljajo svetopisemske kraje in dogodke, ti tudi sama po sebi v srcu zaživi Kristusova prošnja: Da bi bili vsi enc...

V Grazu je naš urednik tudi to pot obiskal misijonarko S. Štefano Sever, frančiškanko Brezmadežne, ki je že več let delovala na Slonokoščeni obali, a zdaj v Avstriji študira višjo bolničarsko šolo in babištvo, da bi dodala svoji učiteljski izobrazbi še bolj praktično znanje, ki v tistih krajih tako prav pride. — Kakor je v Grazu in Evropi ob prejšnjih potovanjih imel srečo, da je doživel nekatere misijonarje na dopustu ali študiju, ki v misijonih ni zmožol do njih, to se mu je zgodilo tudi to pot. Iz Soštanja je tamkajšnji kaplan pripeljal zairskega misijonarja Tona Pačnika, s katerim se je obiskovalec slovenskih misijonarjev pismeno že preje dogovoril, da se srečata v Grazu. Lahko si predstavljate zadovoljstvo našega urednika, ki je na dveh afriških potovanjih že dvakrat žrtvoval nemalo časa in napora, da bi prišel

Tale so sorodniki misijonarja Sušnika, zbrani pred letališčem Ezeiza ob njegovem prihodu v Argentino.

do Pačnika, a zaman, zdaj je pa prišel takorekoč on k njemu! Marsikaj sta se pomenila tisto popoldne, a morda najlepše je bilo to, kar je povedal misijonar o novem sodelavcu za njegov misijon, o čemer mu je že preje nekaj pisal. V Belgiji se že mesece pripravlja na misijone Jože Šömen, duhovnik mariborske škofije, pred tremi leti posvečen, iz Križevcev doma, ki bo kot Fidei Donum misijonar nekako v septembru prišel na njegov misijon v Lukolelo. Tako bo Pačniku precej lažje pri njegovem težkem in odgovornem delu...

Iz Gradca je naš urednik potoval na **Koroško**. V Velikovcu ga je na avtobusni postaji čakal veliki koroški misijonski sodelavec **Jože Kopeinig** in ga odpeljal v Tinje, drugi dan pa v celovški dušnopastirski urad, ki toliko stori za slovenske misijonarje, ko posreduje misijonske darove koroških rojakov. Od tod se tudi vodi znamenita akcija za vzdrževanje domačih duhovnikov in se izdaja „Misijonski list“, priloga tednika „Nedelja“, o katerem v našem listu stalno poročamo. Vodja te pisarne, ki je v toliki meri tudi misijonska, je obenem tudi rektor pomembnega versko-kulturnega slovensko-nemškega žarišča v Tinjah. Uredniku je zaupal, da bo še letos v spremstvu koroškega duhovnika Marketza in bivšega malgaškega laičnega misijonarja iz Slovenske vasi pri Buenos Airesu Marka Vilfana obiskal slovenski malgaški misijon in morda še Zambijo in tamkajšnje slovenske misijonarje na afriški celini.

Na Koroškem je naš urednik obiskal v bolnici elizabetink v Celovcu velikega prijatelja slovenskih misijonarjev, župnika **Vinka Zaletela**, ki si je že dva meseca in več tamkaj zdravil rano na nogi. Ta vzorni slovenski duhovnik ni le prijatelj misijonarjev, ampak tudi eden njih največjih dobrot-

nikov, kar je dokazal tudi ob tej priliki, ko je našemu uredniku izročil zanje svoj véliki dar, 2.500 dolarjev...

S Koroške se je naš urednik peljal naprej v **Gorico**, kjer je obiskal **prelata dr. Kazimirja Humarja** in njegovo sestrično, ki mu gospodinja in je tamkajšnja odlična poverjenica „Katoliških misijonov“. Njun razgovor se je sukal pred vsem o bodočnosti našega lista in je dr. Humar navedel različne možnosti za izdajanje lista tudi, ko bo moral sedanji urednik izpreči, povdarjajoč, da morajo „Katoliški misijoni“ obstajati še naprej in naprej... Sodelavka dr. Humarja je potniku izročila enoletno naročnino vseh njej zapuhanih naročnikov KM, zraven pa še lepo vsoto darov v tiskovni sklad lista, kar objavljamo na drugem mestu te številke.

V bližnjem Trstu se je urednik KM po dobroti **dr. Jožeta Prešerna** nastanil v Marijinem domu na Via Risorta, kamor je še isti dan prihitela misijonska poverjenica pri Marijini družbi **Dora Kosovel**, ki je tudi prinesla naročnino tamkajšnjih naročnikov in njih lepe darove za slovenske misijonarje.

Misijonska zvestoba in vnema naročnikov na Goriškem in Tržaškem je uredniku KM vedno v veliko pobudo in moralno oporo pri tem ne vedno lahkem delu.

Nekaj podobnega je občutil, ko se je vrnil v Ameriko. V Kanadi in Združenih državah so med izseljenci prav lepe skupine naročnikov KM in prijateljev slovenskih misijonarjev in misijonskega dela Cerkev sploh.

V **Torontu** je zdaj duša misijonskega dela tam delujoči, hvala Bogu, zdaj kar zdravi **Franc Sodja CM**, ki v župniji Brezmadežne, pa tudi pri Mariji Pomagaj pobuja vedno nove misijonske akcije, o čemer v posebnem zapisu. V župniji Marije Pomagaj sta glavna misijonska delavca predsednik in blagajnik tamkajšnjega misijonskega krožka: **Janez Marentič** in **Jakob Kvas**. Pod njiju vodstvom je ta krožek postal važen činitelj pomoči slovenskim misijonarjem, s katerimi je v zvezi. V tej župniji so urednika tudi povabili na srečanje z misijonskimi prijatelji, ki so napolnili malo dvorano in med drugim tudi gledali predvajanje enega od filmov o obiskovanju slovenskih misijonarjev.

V **Torontu** je urednik govoril telefonsko z vodstvom Misijonske znamkarske akcije, **Karlom Wolbangom CM** in tajnico te ustanove **Sonjo Ferjan**, ki oba delujeta v Scarborough v bližini Toronta.

Iz **Toronta** je urednik poletel v **Cleveland**, kjer je močna skupina misijonskih sodelavcev, vključenih v tamkajšnji delavni odsek Misijonske znamkarske akcije pod vodstvom **Marice Lavriša**. Poverjenik „Katoliških misijonov“ je pa tamkaj znani javni delavec **Rudi Knez** s sodelovanje svoje žene **Anice**. Tako Rudi Knez kot Marica Lavriša s svojim najstarejšim sinom **Bernardom** so obiskovalca pričakali na letališču in ga peljali v župnišče pri slovenski cerkvi Marije Vnebovzete, kjer mu je bil že pri prejšnjih dveh obiskih župnik **Viktor Tome** nad vse gostoljubni in uslužni gostitelj. Tudi v **Clevelandu** so se misijonski prijatelji srečali z njim na nedeljskem misijonskem popoldnevu in so gledali misijonski film.

Iz **Clevelanda** je urednika pot povedla v **New York**, kjer je že preje nekoč doživel srečanje s poglavitnimi misijonskimi sodelavci, ki so ga prišli pozdravit na newyorsk letališče pri prejšnjem njegovem prihodu v **ZDA**,

oba Klesina in Jože Schimitsch, in ga peljali na letališče za Cleveland, kamor je bil namenjen. Ti sodelavci Misijonske znamkarske akcije so zelo želeli, da bi tudi v New Yorku organizirali misijonski sestanek s filmi o obiskovanju misijonarjev, pa se na dogovorjeni dan to ni posrečilo, ker naš urednik tedaj ni mogel priti. To pot je želel pokazati vso dobro voljo za tako srečanje, zato je priletel tudi v New York. Na letališču sta ga pričakala ga. **Helena Klesin**, ki je odgovorna za Misijonsko znamkarsko akcijo v New Yorku, in pa gostitelj, prijatelj še iz srednješolskih let, **p. Robert Mazovec OFM**, pri katerem je tiste dni bival v župnišču na osmi avenidi, kjer je slovenska cerkev sv. Cirila in kjer se v lepi dvorani pod njo zbirajo newyorskis Slovenci. Pater ga je povabil, da je pri nedeljski maši pridigal in tudi o misijonih spregovoril, predsednica Klesinova pa je dosegla, da so sestanku „Prosvete“ pridružili še predvajanje najbolj vrednega misijonskega filma o obiskovanju slovenskih azijskih misijonarjev, ki ga je prišel pogledat tudi hrvaški jezuit o. Ivan Nikolič, potom katerega „Katoliški misijoni“ pošiljajo p. Cukalu tu njemu namenjeno pomoč.

Tako je tudi to potovanje, ki ga je podvzel naš urednik pred vsem pod družinskim vidikom, koristno uporabil tudi za misijone.

MISIJONSKA POSTNA AKCIJA V SLOVENSKI VASI V ARGENTINI

Kakor lansko leto, je tudi letos misijonski krožek Slovenske vasi, ki ga sestavlja nekako osem moč in fantov in pet žena in deklet, organiziral misijonsko postno akcijo med rojaki, ki je imela dvojen namen: da si vaščani namesto posta pritrčajo v čem in da prihranke iz pritrčanega darujejo za misijone. To pot je bila akcija namenjena p. Tomažinu S.J. za gradnjo romarskega svetišča v Lusaki. Člani krožka so po hišah rojakom razdelili kuverte z letakom o stvari, ljudje so pa v isto kuverto oddali svoje postne prihranke, ki so jih člani po veliki noči pobrali in se jim zahvalili. Zahvali se pa misijonski krožek za to sodelovanje rojakov tudi v listu in sproča, da bo mogoče o. Tomažinu poslati 100 dolarjev iz teh misijonom namenjenih prihrankov. Časi v Argentini so zelo težki, zato je nabrana vsota za naše razmere kar lepa. Bog plačaj vsem, ki so pri tej akciji sodelovali v lastno dušno dobro in misijonom v korist!

VESTI IZ MISIJONSKEGA ŽIVLJENJA V KANADI

Od tam smo prejeli sledeča obvestila, večinoma v zvezi z delom za slovenski malgaški misijon. Dodamo pa na koncu še poročilo o tamkajšnjem novem „apostolskem krožku“, ki je vzcvetel v zadnjem času in kar hitro tudi že rojeva žlahtne sadove:

Misijonar Peter Opeka v Kanadi. — Od 11. do 29. januarja se je misijonar g. Peter Opeka CM z Madagaskarja mudil v Kanadi. V treh župnijskih cerkvah je imel pri vseh nedeljskih mašah pridigo: pri Brezmadežni in pri Mariji Pomagaj v Torontu in pri sv. Vladimiru v Montrealu. Poleg tega je imel na vseh postojankah skiptično predavanje. Tako pri pridigah kakor pri skiptičnem predavanju je prikazal malgaški misijon in posebej svojo posto-

janko v Vangaindrano. Ker ga trenutno najbolj zaposluje zidava cerkve v Vangaindrano, je posebej omenil ta načrt. Ljudje so ga dobro razumeli in se tudi velikodušno odzvali. Ko je odhajal, je olajšano dejal: zdaj pa si upam v kratkem času spraviti cerkev pod streho. Za podrobnosti bo treba seveda še precej časa in denarja. A glavno, da lahko začno službo božjo v novi cerkvi, kajti stara je postala premajhna in je tudi že „obnemogla“.

Misijonski krožek pri Mariji Pomagaj v Torontu je prav ob času obiska g. Opeke imel svoj misijonski zaptrk. Prejšnji petek je bilo predavanje in kljub zelo slabemu vremenu je bil obisk lep. Potem je imel posebni sestanek v soboto zvečer, kjer je spoznal novi apostolski krožek, v katerem sodeluje mladina iz vsega Toronta in se pripravlja na misijonsko delo. Če Bog da, bo že letos odšla ena laičnih misijonark na Madagaskar k sestri Marjeti, prihodnje leto pa spet vsaj še ena. Tudi tega dela je bil misijonar vesel. Posebno dober obisk je bil v nedeljo, tako pri maši kakor v dvorani. Zajtrk sam s srečolovom, ki je bil pripravljen kar mimogrede, je prinesel čistega 1.700 dolarjev. Ker je imel misijonski krožek še nekaj v zalogi, je dal misijonarju vsoto 3.670 dolarjev. Poleg tega daru je seveda misijonar od posameznikov dobil še posebej darove, za katere se je skupno zahvalil in za večje darove še posebej.

Naš misijon na Madagaskarju. — V razgovoru z misijonarjem g. Petrom Opeko CM se je pokazala nujna potreba, da se ustanovi posebni sklad za malgaški misijon. Ker je po odredbi provinciala g. Franc Sodja CM, skupaj s sobratom Lenčkom v Argentini, imenovan za zastopnika province pri delu za naše misijonsko delo, bo on zbiral sredstva za vse naše misijonarje na Madagaskarju, duhovnike, sestre in laike. Za te zadnje se je že obvezal, da bo poskrbel za potne stroške laičnih misijonarjev iz Kanade in Argentine in za njih vzdrževanje. Zato bodo darovi za ta sklad potrebni in dobrodošli. S posebnimi dopisi bodo prijatelji „malgaškega misijona“ obveščeni o potrebah, načrtih pa tudi njih izvedbah. Tako se bo mogla ustvariti nekaka družina sodelavcev za naš misijon na Madagaskarju.

Apostolski krožek. — Ustanovil se je na pobudo Franca Sodja CM, ki je ob svojem povratku v Kanado zaznal, da je tam nemalo mladih ljudi, ki žele tako ali tako apostolsko sodelovati s Cerkvijo in z božjim ljudstvom. Z nekaterimi od njih je ustanovil „Apostolski krožek“, ki ima namen sodelovati z mladimi pri njih stremljenju, da nekaj svojih mladih let posvete potrebam Cerkve v misijonih ali kjer koli drugje.

„Po njih sadovih jih boste spoznali“, je rekel Kristus in zapišemo tudi mi, ko navedemo nekaj dosedanjih dosežkov tega apostolskega krožka, da bralci vidijo na primerih, v čem je konkretno njegovo delo:

V Argentino je že odšla za eno šolsko leto na apostolsko delo v Baragovem misijonišču socialna delavka **Kati Potočnik**, ki v dopoldanskih urah sodeluje v Domu sv. Vincencija med ostarelimi, popoldne pa uči fante Misijonskega zavoda jezike: angleščino, nemščino in francoščino.

Med kanadske Indijance, ki trpe radi družbene odmahnjenosti, bo šla za več časa na delo **Marija Babič**, ki je že darovala pred leti dve leti v pomoč Misijonskem zavodu.

Na Madagaskar v kratkem odide kot laična misijonarka socialna delavka **Dorti Tratnik**, ki bo mogla biti, skupaj z drugo, višjo bolničarko, ki

S srečanja misijonarjev v Ljubljani pri misijonski sodelavki Pleničarjevi. Od leve na desno: bivša zambijska laična misijonarka, prof. Kristina Mlakar, salezijanec Pavel Bernik, indijski misijonar, bivši kitajski in vietnamski misijonar salez. Andrej Majcen in bivši zambijski misijonar, sedaj provincial slovenskih jezuitov p. Jože Kokalj SJ.

pride iz Slovenije, v nemajhno pomoč s. Marjeti Mrhar v njenem disperzerju v Tanganony.

Pripravlja se za podobno delo sestra Marije Babič, Cvetka Babič, diplomirana bickimika, ki zdaj svoje zdravstvene sposobnosti dopolnjuje s posebnim bolničarskim študijem, in misli nadomestiti čez leto dni Dorti Tratnik, a za več let dela.

To so že takorekoč zreli sadovi in pridobitve Apostolskega krožka, ki se ga pa udeležuje še več drugih apostolsko zavzetih mladih sil. Pozdravljamo ta najnovejši podvig v izseljenski skupnosti in mu želimo čim obilnejši božji blagoslov. Dodajamo še, da pri vodstvu tega Apostolskega krožka že sodeluje mladi sobrat Tomaž Mavrič, ki zdaj dopolnjuje delo Franca Sodja, pozneje, ko bo Bog hotel, ga bo pa nadaljeval.

LJUBLJANSKI MISIJONSKI KROŽEK BOGOSLOVCEV POROČA ZA „KATOLIŠKE MISIJONE“

Vodja Misijonskega krožka ljubljanskih bogoslovcev Janez Mihelčič nam je v dveh pismih, prvo z dne 7. februarja in drugo z dne 29. marca, sporočil te in one vesti iz misijonskega zaledja v domovini:

„Tudi letos bomo skušali z različnimi prireditvami vzbujati zanimanje za misijone in pospešiti misijonsko dejavnost. Na sestanku odbora papeških misijonskih družb v Ljubljani koncem januarja smo se dogovarjali o prireditvah in o srečanju z misijonarji in se je sklenilo, da bo

zadnjo nedeljo v avgustu (25.VIII.) v Novi štifi pri Goranjem gradu, mariborska škofija, srečanje misijonarjev s prijatelji misijonov;

6. in 7. avgusta dan zbranosti za misijonarje, verjetno v Stični;

1. oktobra pri sv. Jakobu v Ljubljani misijonski dan redovnic;

9. oktobra v Ljubljani in 10. oktobra v Mariboru študijski misijonski dan; na misijonsko nedeljo, predzadnja v oktobru, v Ljubljani pri sv. Jakobu glavna misijonska slovesnost; in

3. decembra, praznik sv. Frančiška Ksaverija, duhovniški misijonski dan, tudi pri sv. Jakobu v Ljubljani.

Na sestanku smo se tudi pogovarjali, kako so kaj v posameznih župnijah obhajali misijonski dan **otrck**; priredili so razne igrice, tombole, srečolove, in njih izkupiček poslali za misijone.

Ob koncu sestanka sta nas obiskala misijonar Janez Puhan in vizitator malgaških lazaristov. Govorila sta nam o razmerah za misijonsko delo na tem otcku, o položaju Cerkve tamkaj, o vplivu raznih ideologij. Janez Puhan se sedaj vrne v to tako drago mu misijonsko deželo, po zdravljenju ušesa v Sloveniji.

Kmalu bo odšel tja na delo kot laični misijonar Jože Letonja, ki je bratranec misijonarja Roka Gajška. Avgusta meseca pa gre tja kot laična misijonarka višja medicinska sestra Tcmažič Anica iz Vrhoplja, skupaj s kanadsko Slovenko.“

Iz drugega Mihelčičevega pisma:

„Za Veliko noč smo vsem misijonarjem poslali pisma, ki so jih napisali razni bogoslovci, mnogi zelo lepa, o življenju v bogoslovju, o raznih misijonskih akcijah, kako sami doživljajo služenje, in kaj vse se bo misijonskega dogajalo v slovenskem misijonskem zaledju.

27. februarja je bilo zasedanje predstavnikov oziroma zastopnikov jugoslovanskih škofij na letni skupščini papeških misijonskih družb. Udeležili so se ga skoraj vsi referenti škofij. Kot gosta (Slovenci imamo slovenski medškofijski misijonski svet!) sva se iz Slovenije udeležila zasedanja naskege misijonskega krožka. Poročali so o misijonskem delu v posameznih škofijah, v drugem delu pa je bilo poročilo o nabirkah na misijonsko nedeljo. rodni direktor za Slovenijo France Mikuž in jaz kot predsednik bogoslov-V Jugoslaviji se je nabralo, preračunano v dolarje, približno za 100.000 USA dolarjev, kar gre vse v Rim na vodstvo papeških misijonskih družb.

V tem mesecu februarju smo tudi v bogoslovju doživeli srečanje z zairskim misijonarjem Tonetom Pačnikom, ki nam je predaval o svojem delu v tej veliki misijonski deželi.“

MISIJONSKE PRIREDITVE V GORICI, TRSTU IN RIMU

Šele zdaj moremo kaj več poročati o tem, kako so v teh središčih slovenskega zamejstva oziroma izseljenstva praznovali misijonsko nedeljo lansko leto. Številko KM za mesec marec/april je moral naš urednik pripraviti, šc preden so mu prišla v roke časopisna poročila o teh prireditvah. Tu radi misijonske kronike objavljamo vsaj nekaj tiskanih zapisov iz goriškega „Katoliškega glasa“ vočinoma v oktobru in nekaj v novembru lanskega leta.

MISIJONSKE POBUDE V GORICI

Misijonska nedelja vsako leto znova poživi med verniki zavzetost za misijone. Ta zavzetost je med slovenskimi verniki zelo živa, četudi nima dovolj organiziranih oblik in je bolj sad neke spontane naklonjenosti misijonom. Ta naklonjenost se kaže v dckaj obilnih darovih za misijone, tako splošne kot posebej za slovenske misijonarje. O tem pričajo številke, ki so bile objavljene v Misijonski nedelji kot tudi v listu Vijolica. Naj povzamemo:

Nabirka na misijonsko nedeljo 1983 Lir 1.960.000; v sklad za slovenske misijonarje 11.368.500; za gobavce 175.000; za lačne v Tretjem svetu 665.000; za revijo „Katoliški misijoni“ 200.000; za s. Zoro Škerlj 1.000.000; za g. Ivana Bajca 1.492.000; za p. Radka Rudeža 540.000; za misijone na Madagaskarju 920.000; za bogoslovce v misijonih 700.000; za Družbo za širjenje vere 500.000; za g. Ivana Štanta. 4.869.000.

K tem darovom je dodati še one za postno akcijo 1983.

Letošnjo misijonsko nedeljo smo obhajali podobno kot prejšnja leta. Finančni uspeh ni še znan, mislim pa, da je bil dober. Vendar se zdi, da ljudje rajši darujejo za misijone kot pa da bi zanje molili. To sklepamo iz dejstva, da bi pri uri molitve za misijone v cerkvi sv. Ignacija bilo molilcev lahko več.

K misijonskim pobudam spada tudi vsakoletna prireditev v prid misijonom, združena s srečolovom. Ta je bila v nedeljo 28. oktobra v Katoliškem domu. Gre za široko akcijo, ki zajema najprej organizatorje, tj. misijonski krožek in številne pomočnike, ki najprej zvijajo srečke (11.000); potem zbirajo dobitke po mestu (800), jih razstavijo po mizah v baru Katoliškega doma, prodajajo srečke, delijo dobitke. Ljudje, posebno otroci pa v velikem pričakovanju odvijajo srečke in nato veseli hitijo po dobitke. Menim, da se tudi s srečolovom goji smisel za pomoč misijonom.

Zato se misijonski krožek zahvaljuje vsem, ki so tudi letos pomagali, da je lepo uspela prireditev v korist misijonom.

MISIJONSKA PRIREDITEV V TRSTU NA VIA RISORTA 3

Vsakoletni obisk naših misijonarjev ne ostane brez odmeva med nami. V stiku z oddaljenimi narci in običaji prinašajo s seboj klic človeštva po luči, pomoči in ljubezni.

Drobec pristne misijonske ljubezni nam je pokazala igrica v dveh prizorih „Moč ljubezni“. Besedilo in režija je delo Dine Pahor-Slama, zaigral pa jo je krožek od Sv. Jakoba v Marijinem domu v ul. Risorta. Misijonar Damjan (v vlogi Mitja Petaros) doživlja v zaporedju dogodkov vse predvidene in nepredvidene učinke svojega poslanstva. Tako živi mala sirota Marija v prepričanju, da je p. Damjan njen pravi oče in mu izkazuje vso svojo iskreno otroško ljubezen. Iz globokega malodušja, ker so se mu izjalovili načrti o gradnji šole, bolnišnice in cerkve, ga reši zdravnica, bogata Američanka-ateistka. Po nekem skrivnostnem nagibu prevzame pri odgovornih oblasteh vse stroške za gradnjo in izpelje načrt do konca.

Pristni tržaški zamorčki so zaigrali izvirno nagajivost otrok vsega sveta. Bistri dialogi treh črnčkov so se dobro prilegali zaskrbljenemu misijonarju. Sestra bolničarka pa se spričo misijonarjeve požrtvovalne ljubezni zamisli in prekléče svoj namen, da se umakne iz misijona.

Igra je dobro uspela, zajela je bistvo vseh misijskih problemov. Le pri odraslih igralcih bi si želeli nekoliko več dinamike. Seveda pa moramo upoštevati stisko s časom, saj so vsi študentje, časa za vaje pa vedno primanjkuje.

Prireditev je popestril še bogat srečolov v korist misijonov.

OBISK MISIJONARJA PAVLA BERNIKA NA PRIMOSKEM

Za letošnjo misijsko nedeljo se je mudil v naših krajih znani misijonar Pavel Bernik, ki deluje v Indiji že 50 let. Kot 17 letni dijak je odpoštoval proti Turinu prav prve dni novembra 1934; v Turinu je čakal dobre tri mesece na ladjo v Indijo; tam je po končanih študijah postal duhovnik v salezijanski kongregaciji in takoj začel delo v pravih misijonih. V teh petdesetih letih je bil v domovini le štirikrat. V naših krajih je sedaj obiskal Nabrežino, Sv. Križ, Boršt, Rojan, šolske sestre pri Sv. Ivanu in Marijino družbo v ul. Risorta. Tretji dan se je malo ustavil na upravi Katoliškega glasa v Gorici. Ob slovesu nam je povedal, da se bo vrnil čez pet let, kakor je sedaj navada za obisk misijonarjev iz daljnih krajev.

Misijonar Bernik je začetnik in pobudnik velike misijske akcije, ki ima letos 30 let življenja med našimi rojaki na Koroškem. Tam so po njegovem nasvetu začeli duhovniki organizirati denarno pomoč za vzgojo posameznih določenih misijonarjev v Indiji. Prav letos na misijsko nedeljo so v Tinjah na Koroškem vpisali sedemstotega misijskega bogoslovca, ki ga bodo podpirali štiri oz. pet let do oltarja.

S to zelo koristno akcijo so začeli pred 30 leti v znani župniji Sele na Koroškem. V tem kraju so v teku let doslej podpirali kar 80 bogoslovcev. Sedaj je to velika misijska akcija, ki ima svoj sedež v pastoralnem domu v Tinjah. Posameznim bogoslovcem iz raznih misijskih dežel ne pomagajo samo župnije in društva, ampak tudi posamezne družine, tudi posamezne osebe, ki imajo možnost in smisel za takšno krščansko pomoč. Mesečna vsota za misijskega kandidata v Indiji znaša 250.000 lir, kakor je povedal naš misijonar pri Marijini družbi v Trstu.

Tu dodamo, da se je uveljavila zadnja leta takšna misijska izredna pomoč tudi na Tržaškem. Prav na misijsko nedeljo smo zvedeli, da v Rojanu podpirajo sedaj že osmega bogoslovca. Prav tako delajo v Marijini družbi v Trstu, v Borštu, v Boljuncu in Mačkoljah.

MISIJSKA NEDELJA V RIMU

Zadnjo nedeljo v novembru posvetijo običajno. rimski Slovenci slovenskim misijonarjem. Tudi zbirka, ki jo skrbno pripravijo s posebnimi povabili, gre izključno za slovenske misijonarje. Letos jo bodo deležni tisti na Madagaskarju in v Togu.

Letošnja govornika sta bila kar dva: dr. Bruno Korošak in dr. M. Jezernik, ki sta nam iz svoje potniške torbe prikazala stanje semenišč, lahko bi rekli vse Afrike, saj se njun opis začne v Lesothu v Južni Afriki in se pomika prav do Kaira. Opis ni bilo običajno pripovedovanje, pač pa je bil bolj podoben globokemu razmišljanju, ki je poslušalce postavilo pred bistvena vprašanja katoliške misijske akcije.

SMRT VELIKE LJUBITELJICE MISIJONOV

Naši bralci so mogli že večkrat v objavah „Misijonski darovi“ opaziti, da je v Tuquegnieux v Franciji neka oseba, ki mesečno daruje vsaj 500 francoskih frankov (nekako 50 USA dolarjev) za slovenske misijonarje ali za gobavce. Nikdar pa ni bilo objavljeno ime darovalca, ampak le N. N., ker se je darovalec držal slovenskega reka: „Naj ne ve leвица, kaj je dala desnica...“ Ta darovalec je bila gospa Rože iz tega kraja, ki je zdaj po dolgi bolezni res v Gospodu zaspala, kakor je to sporočila s. Ceciliji Prebil v Pariz hčerka dobrotnice s. Antonija, češ da javlja „veselo“ novico o prehodu svoje mame v srečno večnost. S. Prebil pristavlja: „Z njo smo pridobili v večnosti veliko misijonsko priprošnjico, saj bo tam mogla za misijone več narediti, kakor je pa mogla na zemlji.“ Tudi mi smo polni zaupanja, da je blago misijonsko podpornico Gospod že sprejel v svojo srečo in da se ji zato mremo priporočati, a po lepi krščanski navadi jo kljub temu vsem misijonarjem in misijonskim prijateljem priporočamo v molitev!

LJUBLJANSKA BROŠURA „SLOVENSKI MISIJONARJI IN MISIJONARKE“

Tik pred zaključkom smo prejeli iz Slovenije lično knjižico z gornjim naslovom, ki vsebuje ovitek s podobo Slavka Pengora za knjigo dr. Franca Grivca „Slovenski knez Kocelj, ki kaže prihod svetega Metoda k temu slovenskemu knezu, in ima 32 strani bogate vsebine. Uvodno besedo je napisal sam nadškof dr. Alojzij Šuštar, ki v njej med drugim lepo pravi: „Za misijonarji sami, posebno pa župnije in misijonski sodelavci v domovini bi morali storiti vse, da bi družine z misijonskimi poklici ostale duhovna in dejavna, osebna in organizacijske središča in žarišča misijonske dejavnosti.“

O brošuri bomo še spregovorili.

KOROŠKI „MISIJONSKI LIST“

Za praznik Gospodovega razglašenja je celovski slovenski Dušnopastirski urad izdal novo številko tega misijonskega lista, na osmih straneh, s pestro naslovno stranjo, na kateri je skupina črnih novomašnikov, spodaj pa napis: 720 misijonskih bogoslovcev je žetev naše 30-letne akcije. – Na drugi strani objavlja Franc Sodja CM priredbo „Pridige na gori iz Indije“. – Naslednja stran prinaša gradivo k sporočilu: „Prevzeli smo novo misijonsko področje v Afriki, v državni Benin“. 4. stran objavlja pismo s. Marjete Mrhar z Madagaskarja Jožetu Kopeinigu, ki vabi slovenske bolničarke na delo tamkaj. – Vinko Zaletel objavlja svoj članek ob obisku v Lisieuxu: Sv. Terezija Deteta Jezusa, zavetnica misijonov. – Isti avtor na naslednji strani objavlja lep zapis: „Dr. Wu Kieu Young, Marija in sv. Terezika“. Zraven je oglas OED, kar je avstrijska pomoč deželam v razvoju, organizacija, ki pošilja pomočnike tem deželam. Pogoji: Dokončana poklicna izobrazba, najmanj dve leti poklicne prakse, starost najmanj 22 let in največ 40 let, zanimanje za socialne probleme in krščanska angažiranost. Na 7. strani je objavljeno pismo salezijanskega provincijala iz Bombaya ob jubileju pomoči 700 vzdrževancem, ki je bil tudi sam te pomoči deležen, ko je študiral. Objavlja se poročilo o misijonski tomboli v Modestovem domu.

NAŠI MISIJONARJI PIŠEJO

O C E A N I J A

V dveh pismih, z dne 9.XII.1984 in z dne 24.III.1985, nam salezijanski brat JOŠKO KRAMAR z misijona Araimiri na Papui-Nova Gvineja poroča tele vesti:

„Dolarski ček, ki ste mi ga poslali, je romal nazaj v Moresly z naročilnico za cement, ki ga potrebujemo za dograditev cerkve v vasi Agapiru, ki bo kot slovenski spomenik v teh odročnih krajih. V upanju, da pravočasno še od kod kaj pride, nameravamo cerkev blagosloviti še pred mojim odhodom na dopust v drugi polovici junija 1985. Za to cerkev sem pred kratkim prejel od dobrih Slo-

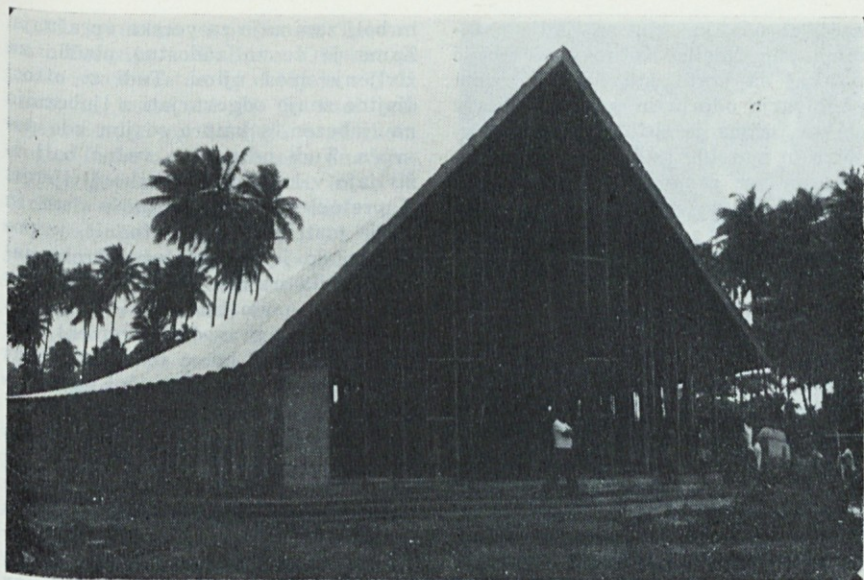
vencev iz Chicaga čudovito lep kelih in ljubke jaslice. (To oboje je verjetno odposlal Anton Gaber, znani misijonski dobrotnik, v imenu MZA – opomba uredništva.) Vsem dobrotnikom naj Bog povrne!

Pretekli teden smo tu v Araimiriju doživeli nepozabne dneve. Petega decembra so se od vseh strani zbrali mladi našega misijona (verni in neverni) za svoje prvo veliko srečanje. Nekateri so morali pešačiti ves dan, nekateri so bili na poti že tretji dan...

Najprej smo se zvečer zbrali k skupni molitvi rožnega venca, potem se pa ob kresu spoznavali. Drugo ju-

Na dan blagoslovitve salezijanske cerkve v Araimiri se je br. Kramar slikal z verniki iz vasi Kuhovi. V ozadju pogled na novo cerkev.

Cerkev Marije Pomočnice na „Novi Gvineji“, ki jo je pomagal graditi naš br.
Joško Kramar SDB.

tro ob sedmih smo se zbrali v novi cerkvi za sveto daritev, pri kateri je prevladovalo geslo srečanja: „Mladi v Kristusu.“ Po skromnem zajtrku smo imeli vsi skupaj pevsko vajo. Nato je bil prvi govor in njemu sledeči razgovor o temi: „Kdo je Kristus meni“, nakar smo se razdelili po skupinah za odprto razpravljanje. Pol ure kasneje so oživila vsa igrišča ob raznih športnih tekmovanjih. Po kosilu so bile na programu različne igre, proti večeru se pa nismo mogli ustavljati vabilu bližnjega morja. Po večerji smo se spet zbrali k skupni molitvi rožnega venca, nakar nam je gospod škof podal duhovno misel, ki naj bi nas spremljala pri nočnem počitku. Predno smo se razšli po spalnicah, smo v skupinah prepevali v raznih jezikih te lepe dežele.

Naslednji dan se je začel in odvijal program podobno kot prvi dan

do kosila. Po kosilu pa smo imeli prost čas za pripravo narodnih plesov, za kar se je priglasilo 12 skupin. Začeli smo že ob treh. Vsaka skupina je plesala svojskosti svojega kraja. Prireditev se je vlekla do poznega večera, ko so se mladini pridružili tudi odrasli. Samo mladine je bilo okrog 400.

Druge jutro ob šestih pa so na obali naznanili z bobni slavlje srebrnega jubileja našega dobrega škofa. Do začetka bogoslužja ob osmih se je že nabralo nad 1.000 ljudi, ki so bili večji del v narodnih nošah. Škof in duhovniki so si naredili obredna oblačila v stari kapeli, od koder se je razvil sprevod v 500 m oddaljeno novo cerkev. V sprevodu je bilo tudi okrog 200 narodnih noš, ki so plesale, kot pravijo, za očiščenje novega božjega kraja. Ustavili so se pred cerkvenimi vrati, kjer je škof

začel obrede, katerim so ljudje z zanimanjem sledili. Ko je škof tretjič potrkal na vrata, sta jih dva vaška poglavarja odprla in prva vstopila v cerkev, njima je sledil škof z duhovščino in nad 400 ljudi v narodnih nošah, pa vse drugo ljudstvo.

Sledila je posvetitev oltarja in nato sveta maša z ljudskim petjem. Pri darovanju se je razvila procesija z darovi, ki so jih nosili v narodne noše oblečeni, oba poglavarja sta pa prinesla hostije in vino. Vse petje med mašo so spremljali bobni, ki so edini inštrument v teh krajih. V vrste za sveto obhajilo pod obema podobama so se uvrstili skoraj vsi krščeni. Za konec maše je vsa cerkev zapela „Združi nas v eno, Gospod!“ Ko smo se pomikali iz cerkve proti izhodu, smo bili za dva člana skupnosti bolj številni, kajti med verniki je bila tudi mlada mati, ki je med sveto daritvijo na obali pred cerkvijo rodila dvojčka, ki sta bila takoj krščena.

Ob enajstih po sveti maši se je začel kulturni spored, v katerem je nastopalo 15 skupin, ki so nas zabavale do treh popoldne z zelo pestrimi plesi. Župnik je pred odhodom vse mlade povabil, naj ostanejo „eno v Kristusu“ in na svidenje čez leto dni.

Kakšni bodo sadovi tega srečanja, se bo dejansko videlo ob prihodnjem. Gotovo pa je že sedaj, da „eden sadi, drugi zaliva, a Bog je, ki rast daje“...

Vendar nam brat Kramar v drugem pismu tri mesece kasneje more tole povedati:

„Je gotovo razveseljivo, da se naši fantje utrjujejo v veri in da se njih značaj izpopolnjuje. Mi, ki jih gledamo dan na dan, sicer tega tako ne opazimo, a misijonarji, ki našo nasebino obišejo, kar ostrme nad njihovem lepim zadržanjem in nad sodelovanjem pri službi božji. No, tudi jaz sam vidim, kako se fantje bolj

in bolj zanimajo za verska vprašanja. Zame je že to zadostno plačilo za življenje med njimi. Tudi ti otroci divjine znajo odgovarjati z ljubeznijo na ljubezen, s katero se jim kdo posveča. Tudi odrasli se vedno bolj življajo v krščansko versko življenje. V preteklem tednu je umrlo dete, in ko je mati prišla to naznanit, je povedala, da je umirajočega otroka sama krstila na ime Cecilije in je bila na to kar ponosna.

Če dobimo pravočasno cement, kot so mi obljubili, bomo teden po veliki noči napravili v podružnični novi cerkvi cementni tlak. Bom še sporočil.“

A Z I J A TAIWAN

Od tu so se nam v zadnjem času oglasili vsi trije misijonarji, tudi dr. Janež. Januarja nam je proti koncu meseca pisal maryknollski misijonar FRANCIS REBOL, ki se zahvaljuje za poslani dar in malo poroča o svojem potovanju, ki ga je bil opravil prejšnje leto:

„Potoval sem skupaj z duhovniki iz ZDA po Sveti Deželi, Egiptu, Rimu in tudi kitajski celini. Toliko je bilo ogledati raznih znamenitosti, da se človek kar utruji. Vreme smo imeli jako lepo. Bilo nas je 26 duhovnikov iz clevelandske škofije, med njimi tudi moj brat duhovnik. To je bila res božja pot.

Potem sva pa z bratom šla še na Kitajsko, kjer sva doživela veliko revščine in zaostalosti. Avtomobilov tamkaj skoraj ni, vse se premika na kolesih biciklov.

Februarja bomo tu praznovali kitajsko novo leto, kar je največji tukajšnji praznik.“

Sestra iz družbe Pomočnic vernih duš, ROZARIA BRILEJ nam je v začetku marca iz kraja Peipu, kjer deluje, tole napisala o srečanju z materjo Terezijo:

„16. januarja je prišla na Taiwan mati Terezija iz Kalkute. Obiskat je prišla svoje sestre, ki delujejo v Tainanu, in brate, ki jih je tudi ona ustanovila, ki pa delujejo v glavnem mestu Taipeju. Naslednjega dne zjutraj je govorila redovnicam, ki so se zbrale s celega otoka. Po konferenci so jo odpeljali na prefekturo, kjer so ji podelili neko nagrado, popoldne ob pol treh je imela srečanje z ljudmi na sploh v dvorani, ki je bila napolnjena do zadnjega kotička, ob štiri popoldne pa je šla pozdravit predsednika države Chiang Chingkau.

Na sliki, ki Vam jo pošiljam, vidite, da sem jo tudi jaz mogla osebno pozdraviti po slovensko. Ko sem ji rekla „Hvaljen Jezus“, me je malo začudeno in z nasmehom pogledala, vesela, da sva se srečali. Povedala mi je, da imajo njene sestre dva samostana v Jugoslaviji, na Hrvaškem. Ni imela zame kaj več časa kajpada. Ko je imela konferenco za redovnice, je govorila v angleščini, kar so sproti prevajali v kitajščino. V začetku nam je priporočila, naj prosimo Devico Marijo, naj očisti naša srca, da bomo lažje in bolje spoznavaše Jezusa in ga gledale med nabjolg ubogimi. V popoldanski konferenci nam je govorila med drugim tudi o splavu in rekla: Če ne želite otrok, ne zavržite jih, dajte jih meni, našim sestram, ne jih ubijati. To nam je rekla zelo razboljeno. Mati je bila povabljenata tudi na Kitajsko celino, v Pekin, a ne vem, je šla ali ne, in tudi ne, kaj je govorila tam, če je šla.

Po božičnih praznikih sem šla obiskat dr. Janeža v Lotung; spremljala sem neko našo sestro, ki se je šla tja zdraviti. On je vedno polno zaposlen, dasi ga nekam reumatizem muči. Rekel mi je, da je v nogah malo boljši, le rame ga bolijo... Kaj hočemo, vsi se staramo in bližamo večnosti.

Sestra Rozarija Brilej skupaj z materjo Terezijo na Taiwanu.

HONGKONG

Od tu imamo najprej dve pismi salezijanskega duhovnika STANKA PAVLINA. Dne 6. februarja nam piše bolj osebne zadeve, 29. marca pa se zahvaljuje za dar, ki smo mu ga poslali iz sklada KM za vse slovenske misijonarje, potem pa pove:

„Te dni se naš škof nahaja na celinski Kitajski, kamor je bil povabljen na uradni obisk. Vsak večer ga gledamo na tukajšnji televiziji vsega nasmejanega, a ne preveč zgovornega. Pusti, da govorijo kaj več tisti, ki so mu v spremstvu, 2 duhovnika in 2 laika. Škof bo obiskal tudi svojo mamo blizu Shanghaja, po 30 letih. Po tem, kar gledamo in poslušamo na televizijskih zaslonih, sklepamo, da bi naši bratje onstran meje radi ustanovili več karitativnih zavodov za ostarele, osamljene, sirote, a nimajo zadosti sredstev za to, pa bi radi,

da bi naše institucije iz Hong Konga priskočile z denarjem na pomoč, ne toliko z osobjem (z redovniki, redovnicami). Škof je povabil delegate za religiozne zadeve pri vladi, naj pridejo in si ogledajo to, kar imamo teh ustanov v Hongkongu. A kaže, da jih zanima le – money (denar). Bomo videli, kaj bodo pisali angleški in kitajski časopisi, ko se jutri naš škof vrne s tega potovanja.“

Iz te zaenkrat še angleške azijske kolonije pred vrati celinske Kitajske se nam je oglasila tudi s. ANICA MIKLAVČIČ v začetku februarja:

„Božič sem praznovala skupaj s tukašnjimi Japonci. Otroci so deklamirali in peli v treh jezikih. Za Velikonoč jih pripravljam za prvo sv. obhajilo, dve mamici bosta pa prejeli sveti krst. Kako sem vesela! Z veseljem se vsi pripravljajo na ta dan milosti.“

Pošiljam Vam sliko, na kateri so katoliški jubilanti iz Honkonga, petdeset in petindvajsetletniki, skupaj z našim škofom, ki jim je pripravil slovesno večerjo po slovesni sveti maši.

Z misijonarjem Pavlinom se srečava vsak petek in se pogovarjava malo v vsakem od naslednjih jezikov: japonsko, kitajsko, angleško, italijansko in slovensko. On se že pripravlja na svojo 50 letnico svetega poklica, ki jo misli ohajati v domovini skupaj z g. Majcenom Andrejem, ki je z njim nekaj časa deloval na Kitajskem.

INDIJA

O. JOŽE CUKALE S.J. nam je iz Keorapukurja pri Kalkuti koncem meseca marca poslal več lepih fotografij in pripisal zahvalo za darove, ki smo mu jih poslali, ter pristavil, ka-

Hongkonški škof mons. Bapt. Wu je povabil na škofijo vse jubilate, 50 ali 25 letnike; med njimi se nahaja tudi s. Miklavčič, druga od desne proti levi.

Novoporočenca v Cukalovem misijonu v Bengaliji.

ko je mnogim mogel s tem pomagati: „Nekdo je že kupil veliko mrežo, da lovi ribe – in ime mu je Peter! Drugi bo odprl stojnico za čaj, itd.“

STANKO BERNIK SDB pa piše koncem januarja z novega misijona v Nagalandu. (Njegov novi naslov: Bernik, Salesian College, Post Box 43, DIMAPUR 797112, Nagaland India.) Poroča pred vsem vsaj kratko, kako je potoval v domovino in kako se je tam imel, pa tudi o svojem novem delokrogu:

„Pišem Ti iz svoje nove postojanke po mesecih rajže po Evropi in Indiji. V Ljubljano sem prispel v prvih dneh avgusta. Na programu smo imeli lepo vrsto misijonskih sestankov, na katere smo bili več ali manj pripravljeni. Na prvega pa gotovo ne! To je bil pogreb prelata Fajdige. Vsak

slovenski misijonar, misijonarka, je rekel: On je bil moj osebni prijatelj! Naj mu Bog podeli bogato plačilo!

Misijonarji smo se zbrali v Prekmurju v Kerečevi rojstni vasi, v Stični in v Novi Gorici. O tem si lahko sam bral. Jaz sem obiskal tudi naše koroške misijonske prijatelje in dobrotnike, prav tako tržaške in goriške. Čas je zelo hitro potekel. V Celovcu sem dobil Tvoje pismo in dar, Bog plačaj! Na poti skozi Kalkuto sem srečal p. Cukaleta in sestro Medvešček in sprejel naročila in pakete za njune sorodnike. Prav včeraj sem dobil pismo ge. Tusharjeve, predsednice Misijonske znamkarske akcije, ki mi je naznanila smrt brata Vidmarja. Tako ostaneta Slovenec Cukale in Hrvat Gabrič zadnja stebra nam dobro znanega bengalskega misijona patrova jezuitov iz Jugoslavije.

Pater Kokalj, provincial v Ljubljani, je pred leti obiskal odnotni misijon in pridno fotografiral. Seveda, pred njim si bil pa tudi Ti in veliko o tem napisal. Tako bo le nekaj ostalo o tem podvigu za zgodovino. Pred Bogom je pa itak vse lepo za zmeraj popisano.

V Dimapurju imamo zavod za naše klerike, visokošolce in študente modroslovja; več kot 50 jih je. V bogoslovje v Shillong, kjer sem bil prej, bom pa moral še kdaj iti za kak kratek tečaj patologije. Prvič bom šel tja od 15. februarja do konca marca tega leta.

Tragedijo, ki je zadela na vrhuncu to veliko azijsko državo, je ljudstvo še kar dobro prebolelo. Novi vladni predsednik je krepko zaoral in med drugim jamčil zaščito manjšinam. To je za kristjane važno.

Iz Bandela, te indijske božje poti v Bengaliji, ki jo je pred nedavnim

opisala v „Katoliških misijonih“, se nam je 28. februarja oglasila spet s. TEREZIJA MEDVEŠČEK, hči Marije Pomočnice. Zahvaljuje se dobrotnikom, ki prispevajo v sklad KM za vse, iz katerega je tudi ona prejela svoj delež, potem pa nekaj takole prosi:

„Za Božič smo mogle le razdeliti med lepo število starih in onemoglih in 400 mladih darove. To smo mogli s pomočjo dobrotnikov, ki nam v denarju pomagata, posebno pa tudi radi paketov rabljene obleke, ki tukaj tako prav pride. (Verjetno misijonarka misli na pakete, ki ji jih pošilja iz Trsta rojanski misijonski krožek!) Ali bi mogli kaj take robe pošiljati tudi iz Argentine, Združenih držav in Kanade?“ Ta misijonarkin poziv velja premisliti vsem, ki ljubimo misijone v teh deželah!

V Pooni deluje Kristusova sestra MARIJA SREŠ, ki nam je pisala za

S. Terezija Medvešček med indijskimi dekletimi misijona v Bandelu pri Kalkuti.

Misijonar Ludvik Zagreb nam je sporočil, da je izgnan iz Indije, kjer je tako lepo deloval na misijonu, ki ga vidimo na sliki.

Božič in za Veliko noč. Iz njenih pisem povzemamo:

„Bila sem tri mesece v Evropi v juliju, avgustu in septembru; ko sem se vrnila, je bilo treba marsikaj nadoknaditi, zato lep čas nisem pisala. Potem pa so se vrstili pretresljivi dogodki kot uboj Indire, zastrupitev mesta Bhopala, itd.

Tu se je oblast odločila, da nekaj tujcev izžene: tudi brat Ludvik Zabret ima težave s podaljšanjem dovoljenja za bivanje v deželi, kot mi je danes povedal njegov sobrat.

Naše novinke so pridne in bodo šle v začetku junija na misijonske postojanke, da opravijo še zadnji „izpit“. Jaz pa se bom vrnila, vsaj za nekaj časa, v Nano Kantharijo, dokler ne dobimo druge skupine deklet.

Januarja sem prejela telegram, ki mi je sporočil, da mi je umrl oče. To so bili težki dnevi zame. Izgleda, da je v januarju tudi Mojca Karničnik izgubila enega od bratov. Pri nas je že pravo poletje, vse žari in gori in je res težko misliti. Zato tudi končam.“

Misijonar LUDVIK ZABRET SDB, ki ga omenja s. Sreš, nam je tudi večkrat pisal zadnje čase, za Božič, Veliko noč in še vmes dvakrat. Iz njegovih pisem objavljamo zapovrstjo sledeče vesti:

„Novicijaj je pozidan, tako sedaj oskrbujem obe skupnosti: novicijaj in filozofski študentat: le-ta je pridružen misijonski univerzi Urbaniani v Rimu. V teh lepih zimskih mesecih, ko je ponoči hladno, vse lepo raste in imamo zadosti zelenjave za obe skupnosti, ker škropimo in dobro namakamo. Pri vsem tem vsakdanjem delu ni veliko zanimivega za pisati. Je veliko dela, pa tudi veselja in notranjega zadovoljstva, ki ga samo Gospod more dati.

Prav prijetno me je razveselilo Vaše pismo. Lepo se vsem dobrotnikom zahvalim za pomoč, ki ste mi jo poslali!

Kleriki drugega letnika so končali izpite in so se razkropili po raznih zavodih in misijonskih postojankah. Prvi letnik pa odide šele po Veliki noči in gredo tudi oni pomagat na

razne postojanke, posebno tja, kjer je veliko mladine, ki je zdaj ob šolskih počitnicah doma. Zanj organizirajo razne tečaje in prireditve, da so umsko in tudi fizično zaposleni in s tem iztrgani z ulic, kjer se nič dobrega ne naučijo. Tudi tukaj pri nas bodo ostali trije, ki organizirajo tečaje in prireditve, cel program, trajajoč mesec in pol. V tem mednarodnem letu mladine se jih je zelo veliko vpisalo na to počitniško delo. Pa so tudi naši kandidati tudi med letom zelo delavni, čez teden študirajo, ob nedeljah pa zbirajo mladino v osmih centrih, kjer se igrajo in imajo pouk katekizma, za hindujce, ki niso kristjani, pa moralni pouk. Ena skupina pomaga v župniji, ki jo vodijo jezuiti. Druga skupina z duhovnikom na čelu pa gre ob nedeljah zgodaj zjutraj v 25 km oddaljeni kraj; tam izdeljujejo ruske „Mig“ lovce, fantje skrbijo tam za katoliške uslužbence in delavce, ki jih je veliko. Drugi skrbijo za pastoralno delo v Domu onemoglih v naši bližini, ki ga vodijo uršulinke, ki so prišle iz Južne Indije-Kerale. Skrbijo tudi za pastoralo v drugih dveh skupnostih sester domačink. Tako vidite, da so ti naši kandidati zelo vpreženi in ni časa za pohajanja in lenobo.“

Ko prebiramo ta poročila misijonarja Ludvika Zabreta SDB, iz katerih vidimo, koliko dobrega se tam da narediti za mladino, nam je še toliko bolj nerazumljivo, da tamkajšnja vlada preganja misijonarje in jim ne pusti delovati, kakor se vidi tudi iz naslednjega pisma našega rojaka Zabreta, v katerem nam sporoča, da je dobil nalogo, zapustiti Indijo...

„Aprila in maja, ko so šolske počitnice, bo hiša filozofije prazna, pač pa bo novicijat poln, kajti novinci delajo maja zaobljube in gredo potem v filozofijo, v novicijat pa vstopijo novi novinci. Letos smo imeli novincev 22 in zgleda, da bodo vsi pri-

puščeni k zaobljubam. Novih sprejetih bo pa spet 23. Klerikov-študentov filozofije prvega letnika je 18, drugega letnika pa 14, ker sta dva izstopila.

Sedaj pa nič pozitivna novica:

Ker tu blizu delajo ruske vojaške aeroplane in je tudi šola za topničarje, je Nasik kaj pomembna točka. V New Delhiju so odkrili zelo razpredeno vohunsko mrežo, kot ste morda brali v časopisih. Ker sem slučajno v Nasiku, so radi teoretične možnosti, da bi tudi jaz kot tujec sodeloval pri vohunjenju, določili, da moram v 14 dneh zapustiti Indijo.

Jaz sem si osebno stvari ne želim k srcu, kajti za to „plačo“ lahko dobim delo tudi v Papui ali kje v Afriki. Moj bratranec Jčško Kramar me je že leta 1980 vabil tja, da mu pomagam organizirati farmo. On se največ ukvarja z zidavo in v delavnicah, kjer poučuje mladino obrti. Ne bojim se torej za delo!“

V Indiji, v Madrasu, deluje še drug salezijanski brat, profesor na tiskarski šoli, IVAN KEŠPRET, od katerega imamo tudi pismo z dne 30. januarja tega leta:

„Srčna hvala za Tvoja draga pisma in podobice v njih. Vse je srečno prišlo, čeravno v tem času tatovi radi cdpirajo pisma in pošiljajo naslovniku le ovitek. Prvi ček, ki si ga poslal v novembru, je vnovčen in polovica poslana Ludviku. Kar je prišlo v začetku januarja, je vloženo v banko, a o vnovčenju še nimam novic. Upam, da bo kmalu vse v redu in bom vsoto takoj odposlal Ludviku in Medveščkovi. Bog plačaj Tebi in vsem dobrotnikom! Bodi brez skrbi, vsota bo uporabljena za revne. Teh je veliko okrog nas. Posebno mladini skušamo pomagati, da se postavi na lastne noge.

V novembru sem bil v bolnici za osem dni. Prostata mi je delala te-

Sprevid z Don Boskovim kipom na Don Boskov praznik v misijonu br. Kešpreta v Madrasu.

žave že več časa, posebno na potovanjih in ob hladnejšem času. Hvala Bogu, zdaj se počutim veliko bolje. Zdravniška tehnika je napredovala. Poseg pri tej operaciji je moderen, brez velikih bolečin in komplikacij. Kljub temu se bolnišnice vsi bojimo in se je poslužujemo, kadar druge pomoči ni.

Prosiš me za malo obširnejši članek o našem delu v Indiji, zlasti Južni. Pripravljam ga. Na kencu lanskega leta smo obhajali zlati jubilej prihoda salezijancev v Južno Indijo. O teh 50 letih dela naših pionirjev bi se dalo veliko povedati. Kmalu lahko kaj pričakuješ.

Doma v Sloveniji obhajajo leto duhovnih poklicev. Bog daj, da bi se mnogo mladih ljudi cdločilo za Gospoda in poslušalo njegov glas. Pred seboj imam pismo 19-letnega dekleta, ki sem ga pred časom dobil od doma.

Prepisal Ti bom nekaj stavkov, da boš videl, kako nekateri naših mislijo:

„Že ob letošnjem novem letu sem spoznala, da Gospod ne želi, da bi bila misijonarka nekje na svetu, ampak pred njegovim tabernakljem. Morda bi v misijonih lahko rešila 10 tisoč duš. A jaz s pomočjo Jezusa v tabernaklju hočem in želim rešiti vse duše. Hotela bi sprebrniti vse, ne samo 10.000. Božja ljubezen do nas ljudi je tako velika. Primerjajo jo z ljubeznijo vseh mater na svetu, ki pa je kakor kapljica v oceanu božje ljubezni.

Spomnila sem se na besede sv. Frančiška Asiškega, ki je hodil po polju in jokal, jokal, ker Ljubezen ni ljubljena. Zadnje čase me zelo moti T.V., radio in kaka divja glasba. Tako zelo potrebujem miru. Upam, da bom kmalu smela v samostan k Jezusu, h klarisam v Nazarje!“

IRAN

V tej krščanstvu tako nasprotni mahomedanski deželi še vedno lahko deluje slovenska usmiljenka sestra FRANCKA RODE, ki nam je iz Isfahana pisala dvakrat, prvič 14. decembra, drugič 14. aprila. Iz njenih pism objavljamo tole:

„Takoj naj Vam povem, da je naša sestrška skupnost v Isfahanu izgubila eno najbolj delavnih sester. S. Aurora, Filipinka, se je smrtno ponesrečila koncem avgusta. Peljala se je z drugimi sosestrami z avtobusom proti severu dežele na duhovne vaje. Vozile so se ponoči; okrog dveh ponoči sta se dva velika avtobusa zaletela. Naša sestra je spala in je bila v hipu mrtva. Imela je komaj 43 let. Pokopali smo jo v Teheranu. Imela je zelo lep pogreb, somaševalo je šest duhovnikov, od tega štirje salezijanci. Bila je bolničarka z več diplomami, bila je naš šofer, zelo dobra za uboge. Zelo smo jo obžalovale, veliko še molimo zanjo. Delo v dispanzerju, ki ga je sestra vodila posebno kot specialistka za opekline, gre naprej, kajti sestra je preje izvežbala dve lai-

čni muslimanski dekleti, ki to delo kar dobro izvršujeta.

Notranjih gojenk imamo letos 25, malo več kot lani. Večinoma so Armenke. Sestra, ki se ukvarja z njimi, je tudi Armenka, tako jih more učiti katekizem v njihovem jeziku. Armenci so veliki patrioti, najprej so Armenci, potem šele kristjani. Otroci se vedno med seboj armejsko pogovarjajo. Ob nedeljah pri maši je vedno vsaj eno berilo v armenskem jeziku, kakor tudi molitev očenaša.“

Naslednje pismo pa nam pove, kako celo v od fronte zelo oddaljenem Isfahanu tudi doživljajo dolgotrajno vojno z Irakom:

„Da sem pozna s pisanjem, je vzrok stanje v deželi. Pošta je bila nekaj tednov ustavljena, avionov ni bilo zaradi nevarnosti bombardiranja. Tudi blizu nas je padlo nekaj bomb. Še več je bilo strahu, sirena je večkrat na dan naznanjala sovražnikove avione, ki so jih zadeli misili, mesta so zelo poškodovana.

Zdaj imamo, hvala Bogu, že teden dni mir, a pričakujemo, da se zopet začne in še hujše. Smo pa pač v božjih rokah.“

MISIJSKI OPAZOVALEC

Ravnatelj Papeških misijonskih družb za Slovenijo Franc Mikuž in mons. dr. Maksimilijan Jezernik, rektor Slovenika, sta napovedala bližnji misijonski simpozij celotnega slovenstva, ki naj bi se obhajal v Domu v Tinjah na Koroškem in naj bi razpravljal o temi „Mladina in misijoni“ in sicer v prvi polovici meseca oktobra prihodnjega leta. Bog daj, bi simpozij uspel in rodil dragocene sadove: več novih slovenskih misijonarjev in misijonark!

Laični misijonar iz Slovenije. Za Knobleharjevimi sodelavci in nekaterimi Baragovimi v Afriki in Ameriki ni bilo laikov v pomoč slovenskim misijonarjem, cela desetletja. Pred dobrimi desetimi leti pa se je utrgal iz goriškega brat malgaškega misijonarja Ivana Štanta Lovrenc, da mu je gradil razna poslopja pred vsem na njegovih delovnih postojankah na podeželju Madagaskarja. Misijonski zavod Baragovega misijonišča v Slovenski vasi v

Argentini pa je potem pomagal v misijone najprej trem gojencem skupaj, potem pa še dvema; poslednji od njih se je prav letos vrnil z Madagaskarja, Janko Erjavec, po dobrih treh letih požrtvovalnega dela v pomoč tamkajšnjim slovenskim misijonarjem. Za njim je pa prišel v to idealno delo iz Slovenije **Jože Letonja**, rodni brat dveh lazaristov Letonjev in bratranec malgaškega misijonarja Roka Gajška. Ta nova moč za slovenski malgaški misijon je po poklicu ključavničar, a bo mogel pomagati tudi pri raznih gradnjah. Novega laičnega misijonarja veselo pozdravljamo in mu želimo obilo božjega blagoslova in trdnega zdravja!

V Misijonski zavod in Dom sv. Vincencija ob cerkvi Marije Kraljice v Baragovem misijonišču je prišla pomaagt iz Kanade socialna delavka **Kati Potočnik**, hčerka znanega tamkajšnjega javnega delavca Blaža Potočnika. Plemenita dekle je prvi sad akcije Apostolskeka krožka, ki ga je poklical v življenje spet v Kanadi živeči duhovni pisatelj Franc Sodja CM. Njen delokrog je dvojen: V Domu sv. Vincencija, v katerem živi okrog 50 rojakov, ki so bolj ali manj onemogli, v dopoldanskih urah kramlja z njimi in jim skuša posredovati veselje do nadaljnega življenja, popoldne pa pomaga gojencem s poukom kar treh jezikov: angleščine, nemščine in francoščine in še v čem drugem. Spomnimo se, da je v Misijonskem zavodu delovalo že več mladih idealistov, vsi iz Kanade, Marija Babič, Janez Slana kar vsak po dve leti, in drugi. Baragovo misijonišče jim je trajno hvaležno in bo tudi Kati Potočnikovi.

Novi kandidat za Misijonsko družbo-lazariste in misijone, vaščan Slovenske vasi, **Tone Burja**, nečak kenijskega salezijanskega misijonarja štefana Burja, je najprej mislil oditi na Madagaskar kot laični misijonar, ob koncu srednje šole se je pa odločil še za večjo žrtev, postati ne le misijonar, ampak pred vsem najprej duhovnik. Dokler ne uredi oprostitev od vojaške službe, ki so jo v Argentini deležni duhovniški kandidati, še sodeluje v Misijonskem zavodu v pomoč vodju Marku Cukjatiju, septembra bo pa odšel v Slovenijo, da tam opravi družbeni novicijat in začne študirati na teološki fakulteti. Po posvečenju v mašnika mu pa „Katoliški misijoni“ izražajo močno željo, da prosí za odhod na Madagaskar, saj bo tam njegova vnema in življenjska moč rojevala še največ sadov.

V domovini se je nekaj mesecev mudil misijonar **Tone Pačnik**, duhovnik mariborske škofije, ki sodeluje z lazaristi v notranjosti Zaira ob istoimenski reki (preje Kongo). Med drugim nam je iz Maribora tole poročal o svojem zdravju in razpoloženju: „Moje ledvice so zdrave, vsaj nobenih težav ne čutim. Pa bom zato 4. februarja v Ljubljani operiran na levem ušesu. Že leto dni malo slabše slišim. Nesrečnega bi se počutil, če bi se operacija zavlekla in ne bi mogel kmalu nazaj v Zaire. Do sedaj sem od tam prejel že sedem pisem, v glavnem od naših bogoslovcev, ki se bojijo, da me ne bo nazaj... V Ljubljani sem šel obiskat dr. Alojzija Snoja. Šel bom pa tudi h Karlu Kerševanu CM na Miren pri Gorici, ki je rodni brat zairskega misijonarja Marcela in je bil tudi desetletja v Zairu. Ne vem, če že veste, da se v Belgiji pripravlja na odhod v misijone duhovnik mariborske škofije Jože Sömen, ki se nam bo pridružil v Zairu nekje v septembru v Lukoleli, kjer jaz župnikujem, a se bom vrnil tja že pred njegovim prihodom. No, tudi v času do vrnitve bom še naprej „metal trnek“; ali se bo še kaj ujelo?“ – Na to misi-

jonarjevo željo pač odgovarjamo z zaupanjem pozitivno, radi leta poklicev v domovini in radi misijonskega simpozija z idejo „mladina in misijoni“ prihodnje leto. Misijonarju Pačniku želimo srečno, skorajšnjo in lahko vrnitev.

Tudi ta bi mogel biti laični misijonar: **Janez Mihevc** iz Kanade, ki ga je „World University Service of Canada“ poslala v afriško Botswana, da tam na srednji šoli poučuje angleščino, matematiko in verouk. Šolstvo je v deželi še tako slabo razvito, da more iz osnovne šole le ena četrтина otrok v srednjo šolo, ker ni prostorov ne sredstev. V isti državi, v kraju Serowe, deluje slovenska uršulinka Zora Škerlj, ki jo je naš urednik na svojem obiskovanju slovenskih misijonarjev tudi obiskal. Ta slovenski profesor iz Kanade bi bil in morda je tudi laični misijonar, v kolikor je tam z namenom, služiti evangelizaciji botswanskega naroda in poslanstvu Cerkve.

Bivša kitajska misijonarka s. **Kalista Langerholz FMM** nam piše iz Francije: „Naš pariški kitajski misijon počasi pa dobro napreduje. Novi župnik-kitajski jezuit kar lepo dela. Za polnočnico je bila naša cerkvena dvorana napolnjena Kitajcev in smo prepevali po kitajsko, da je bilo veselje. Pozno zjutraj smo se razšli. Počasi spoznavam vedno več Kitajcev v mestu Parizu, obiskujem družine, krščanske in poganske, ki so jako vesele obiska, imam kitajske prijatelje, doma jih poučujem v francoščini in jih uvajam v krščansko življenje. Francoz, bivši kitajski misijonar, me je povabil, naj sodelujem z njim, ki se ukvarja z mladimi kitajskimi študenti, kateri se po nekaj letih študija vrnejo na kitajsko celino. Tako sem Gospodu hvaležna, da morem še delati v pravem misijonskem življenju, katerega sem živela prejšnjih 35 let!“

Sestra Silva Žužek iz Družbe misijonskih zdravstvenih sester je dobro opravile izpite v lekarnarstvu v Washingtonu dne 13. oktobra. (Te izpite je sicer že opravila v Buenos Airesu, a jih je bilo treba v ZDA ponoviti oziroma nanovo položiti!) Po izpitih jo je čakala še enoletna praksa v raznih bolnicah in na koncu tega bo položila še poslednji izpit, v moči katerega bo mogla delati v Združenih državah in seveda tudi v Afriki, kamor se želi vrniti prihodnje leto in upa tam ostati še dolgo vrsto let. Misijonarka se po „Katoliških misijonih“ zahvaljuje, kakor dobesedno piše, „vsakemu posebej in vsem skupaj, za vse molitve in moralno oporo, da sem to zmogla“.

Slovenski škofje so se spet oglasili s pozdravi slovenskim misijonarjem. V njih imenu jim je poslal skupno poslanico **nadškof dr. Alojzij Šuštar**, v kateri pravi med drugim: „Leto poklicev, posebno še duhovniških, redovniških in misijonskih, nov slovenski prevod sv. pisma nove zaveze, obhajanje 1.100 letnice smrti sv. Metoda, sodelovanje Cerkve v svetovnem letu mladine in seveda tudi pestni čas daje našemu verskemu življenju novih pobud. V svoje molitve vključujemo še prav posebej vas, drage slovenske misijonarke in misinarje, kakor tudi vse naše rojake po svetu.“

Vodja Papeških misijonskih družb za Slovenijo **France Mikuž** se je tudi oglasil vsem misijonarjem in jim izrazil tole prošnjo: „V našem misijonskem odboru smo naredili načrt za misijonsko dejavnost v tekočem letu. Vso animacijo bomo oblikovali pod vidikom „Evharistija in misijoni“. Prosimo vas vse: Kolikor je mogoče in kolikor vam čas dopušča, nam opišite svoje izkušnje in doživetja, ki jih imate v misijonih v slavljenju bogoslužja. Vaše pričevanje bi radi posredovali vernikom v misijonski prilogi „Družine“ na letošnjo misijonsko nedeljo.“

MISIJONSKI DAROVI

OBRAČUN GORIŠKE MARIJINE DRUŽBE O DAROVIH LETA 1984

DOHODKI (v lirah)

V sklad za slovenske misijonarje

50.000 Batč Polda, 20.000 N. N., Števerjan, 20.000 Milka Goričan, 50 tisoč Ida Koshuta, 100.000 Akcija Sv. Treh kraljev v Ukvah, 500.000 N. N., Štandrež, 20.000 Ida Koshuta, 250 tisoč N. N., Ukve, 50.000 P. š. 50.000 M. K., 100.000 N. N. 30.000 N. N., 25.000 K. Križmančič, 80.000 S. H., 40.000 M. Perat, 20.000 M. Kogoj, 20.000 V. Bitežnik, 20.000 V. Humar, 20.000 M. Žigon, 20.000 M. Fornazarič, 10.000 A. Vetrih, 35.000 M. Lavrenčič, 100.000 V. J. D., 1.700.000 župnija sv. Ivana, Gorica, 40.000 Ida Koshuta, 10.000 N. N., 50.000 N. N., 20.000 Ida Koshuta, 400.000 N. N., 200.000 L.G., 100.000 P. šušmelj, 100 tisoč M. Jevnikar, 50.000 N. N., 160 tisoč verniki v Milazu, 100.000 M. Srebernič, 50.000 M. Ž., 150.000 Ukve, 1.000.000 N. N., Gorica, 1.745.000 Duhovnja sv. Ivana, Gorica, 50.000 H. S., 20.000 J. K., 15.000 C. K., 10.000 N. N., Rupa, 500.000 N. N., Rupa, 10.000 P. K., 200.000 N. N., 100.000 F. Malfatti, 40.000 N. N., 200.000 N. N., Rupa, 400.000 Marijina družba, Gorica.

V sklad za lačne v misijonih

150.000 N. N., Ukve, 10.000 D. P., 100.000 Kranjc Andrej, 5.000 D. P., 30.000 N. N., 450.000 N. N., 10.000 P. Drašček, 400.000 N. N., 20.000

Margaret Komjanc, 10.000 I. Grudina, 100.000 T. Tomsič, Sovodnje, 30 tisoč N. N., 50.000 Ukve, 1.000.000 N. N., Gorica, 25.000 N. N., Rupa, 50 tisoč N. N.

Za gobavce

100.000 R. M.

V tiskovni sklad Katoliških misijonov

20.000 Srebrnič Herman, 8.000 Salari Adriana, 25.000 Gulin Gizela, 3 tisoč Stibilj Berta, 25.000 Zvanut Metoda, 5.000 Čotar Jožef, 25.000 Lavrenčič Marija, 25.000 Humar Viktorija, 25.000 Lapanja Malka, 25.000 Žigon Marija, 10.000 Pavletič Pepca, 15.000 Pisk Francka, 23.000 Rutar Marija, 30.000 Munih Katarina, 25 tisoč Čopič Marija, 25.000 šušmelj Pavla, 5.000 Kogoj Marija, 25.000 Blažič Dragica.

IZDATKI (v lirah)

Iz sklada za slovenske misijonarje smo tu izdali v letu 1984 skupno 3.302.000 lir.

V Argentino sem „Katoliškim misijonom“ že poslal v razdelitev misijonarjem 6.000.000 lir. Ostane še oddati iz sklada za vse misijonarje, za lačne in za gobavce 2.500.000 lir, ki jih tudi pošiljamo „Katoliškim misijonom“ v razdelitev.

Mons. dr. Kazimir Humar

DAROVI MARIJINE DRUŽBE NA VIA RISORTA V TRSTU

Za vse slovenske misijonarje

Kenda Marija 20.000, Furlan Ana N. N. 200.000, N. N. 50.000, N. N. 50.000, N. N. 260.000, N. N. 54.000, 200.000, N. N. 20.000.

Za lačne

N. N. 50.000, N. N. 20.000, N. N. 20.000.

Za Etiopijo

Gregorčič Lozka, 100.000, N. N., 88.000.

Za Nyuvio (misijone v Afriki)

N. N. 30.000.

Za sestro Miklavčič

Slekovec Marija 100.000.

Dora Kosovel

Za malgaški sklad v Torontu

Za bogoslovce in dijake (za vsakega 300 kan. dol.). Katoliška ženska liga pri Mariji Pomagaj, Katoliška ženska liga pri Brezmadežni, Skavti pri Mariji Pomagaj, Skavti pri Brezmadežni, Marijina družba pri Mariji Pomagaj, Mladinski klub pri

Brezmadežni, ga. Marija Kolenko, gdč. Ivanka Levstek.

Za potrebe misijona, N. N. 500; Ignac Gorše 50; N. N. 200.

Za laične misijonarje

Anuška Lekan, Clevelan, 100, Lovro Rozman, Cleveland, 50; Ana Medved, Cleveland, 10; Udeleženci duhovnih vaj, Cleveland, 400; MZA Cleveland, 50; Udeleženci misijonskega predavanja, 250; Milka Opeka, Toronto, 10; Rafko Srebrnič, Toronto, 30; Vercnika Dičeko, Toronto, 300; Kavčič John Sr., Toronto, 1.000.

Za p. Lovrota Tomožina v Zambiji

Sanjuški prijatelji, 10.000 \$; N. N., San Martín, 1.400; N. N., José L. Suarez, 1.000; F. B., San Justo, 70 USA dolarjev; N. N., 1.000; N. N., Bs. As., 50 dol.; F. B., San Justo, 100 dolarjev.

RAZNI DAROVALCI OD POVSOD

Za vse misijonarje

Koroški rojaki, 7.600 šilingov za lačne, 2.598 šil. za gobavce, 870 za krst poganskih otrok in 70.415,20 za vse slov. misijonarje; Vinko Zaletel, 2.500 dolarjev.

Argentina (v a. pesih): Kovač Angela 600; Franc Novak, Río Negro, 5.000; Pirc Marija, 1.500; Mehle, Tablada, 2.000; Beno Tičar, 2.000; N. N., San Bernardo, 10.000.

Gorica (v lirah): Za misijonarje, lačne in gobavce 2.500.000; razni, 1.000.000; Marijine sestre v Gorici, 1.000.000.

Trst in okolica (v lirah): Marijine družbenice na Via Risorta, 1.147.000; N. N., 300.000.

ZDA (v USA dolarjih): N. N., Chicago, 50; Jožefa Mokorel, 25; N. N. Chicago, 50.

Francija (v franc. frankih): N. N., Tuquegnieux za gobavce, 500; iz istotam za gobavce N. N., 180, in ista

še posebej za gobavce na Madagaskarju, 500.

Nemčija (v nemških markah): Ciril Turk, župnik, 55 dolarjev.

Kanada (v kanadskih dolarjih): N. N., Toronto, 100; John in Fani Smrdelj, 40; J. Senica, Toronto, 75; Jožef Kmetič, Guelph, 500.

Venezuela (v bolivarjih) po Cirilu Bartolu: Sodja Maks, 100; Ilija Lovrenc, 200; Majer Aleksander, 300; Ciril Bartol, 600. V dolarjih Anton Ilija, 260.

Za posamezne misijonarje

Br. Štefanu Burju v Keniji, njegov oče, 5.000 pesov; Anici Miklavčič, N. N., Via Risorta 3, 100.000 lir; za Slabeta Jankota, Kokalj Ana, Kanada, 40 kan. dol.; p. Evgenu Ketišu, Lovro in Ivanka Rozmen, Kanada, 100 USA dolarjev; s. Flajšman Mihaela Zakrajšek, 20 dol.; za Ketiša Evgena, N. N., 50 dol. iz Avstralije; za To-

mažinovo Marijino romarsko svetišče v Zambiji, postna akcija Slovenske vasi, 100 USA dolarjev; za cerkev sv. Jožefa v Vangaindranu: Traveso Majda Jelenc 5.000; Jože Marin, 3.000; Olga Omahna, 1.000; Opekovi, 1.000; Olga Omahna še 8.000; Uršič Mihaela, 2.500; družina Makovec, 6.500; Bavec Vinko, 2.000; Kelc Majda, 5.000; Frontini Marta, 3.000; Opekovi, 3.000; za slovenske misijonarje na Madagaskarju, Vera U. Holozan, 5.000.

Za misijone splošno

Valerija Miklavčič, ZDA, 20 dol.; Ana Medved, ZDA, 20 dol.; Bükvič Lizika, v spomin na pokojnega očeta in mater, ob desetletnici njene smrti, 10 USA dol.; Ludvik Tomažič, 50 USA dol.; Frančiška Mukavec, Avstralija, 50 USA dol.; N. N., Melbourne, 10 USA dol.

Tiskovni sklad „Katol. misijonov“

ZDA (v dolarjih): Jožefa Mokorel, 25; Ana Ahačič, 20; Miro Celestina, 20; Pavel Krajnik, duh., 30; Ivanka Pretnar, 20; Karolina Kuhar, 10; Burgar Antonija, 20; po Rudiju Knezu: Kuhel Franc, 10; Kurilič Jean, 10; Marolt Štefan, v spomin † brata Andreja, 20; Prosen John, 5; Vrečar Pavline, 8; Marija Seškar, 10.

Avstralija (v avstr. dol.): Burgar Janez, 5; J. Ahlin, 10; Mukavec Ana, 5; Marija Zai, 50.

Kanada (v kanadskih dolarjih): Dr. Vojko Bratina, 100; Frank Hočevnar, 10; N. N., Toronto, 50; Valentin Košir, 40; Feli Kušar, 50; Kus Frank, 20; N. N., 50; Anton Adamič, 20.

Avstrija: Kipar France Gorše, 1.000 šilingov.

Gorica: Naročniki KM, 344.000 lir.

VSEM ZA VSE TISOČKRAT BOG PLAČAJ!

„KATOLIŠKI MISIJONI“ so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, „Slovenske misijonske zveze“. Izdaja ga „Baragovo misijonišče“. Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, 1826 Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska „Editorial Baraga del Centro Misional Baraga“, Colón 2544, 1826 Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. S cerkvenim dovoljenjem.

Naročnina v letu 1985 in vse za nazaj: 20 USA dolarjev oziroma odgovarjajoče v drugih valutah (v Kanadi 25 dolarjev). Letalsko 10 dolarjev več. V Argentini do konca februarja 3.000 pesov, kasneje 20 dol. po uradnem kurzu.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

- Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo 4029, 1826 Remedios de Escalada, Prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires. — Pisarna Sloge, Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía.
- ZDA: Rev. Charles A. Wolbang CM, 131 Birchmount Road, SCARBOROUGH, Ont., Canada MIN 3J7 — Mr. Rudi Knez, 17826 Brion Ave., Cleveland, O. 4419 — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.
- Kanada: Župnija Marije Pomagaj: rev. Ivan Jan C.M., 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont.; župnija Marije Brezmadežne: 739 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3V7; Za Montreal in Quebec: rev. Letonja C.M., 3470 Boul. Saint-Joseph, Montreal, Que. H1X 1W6.
- Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario, 7, 34170 Gorizia.
- Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, 34133 Trst, Via Risorta 3
- Francija: s. Rozalija Šmalc, Rue du Bac 140, Paris 75340, Cedex 07
- Avstrija: B. B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt A-9020.
- Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford, Gran Bretaña.
- Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

„Slavite Gospoda vsi narodi, slavite Ga vsa ljudstva!“

Registro de Prop. Int. N° 231147
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, El Cabezuelo 4029,
1826 Remedios de Escalada (B)

Correo
Argentino
Suc. Lanús (B)

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612